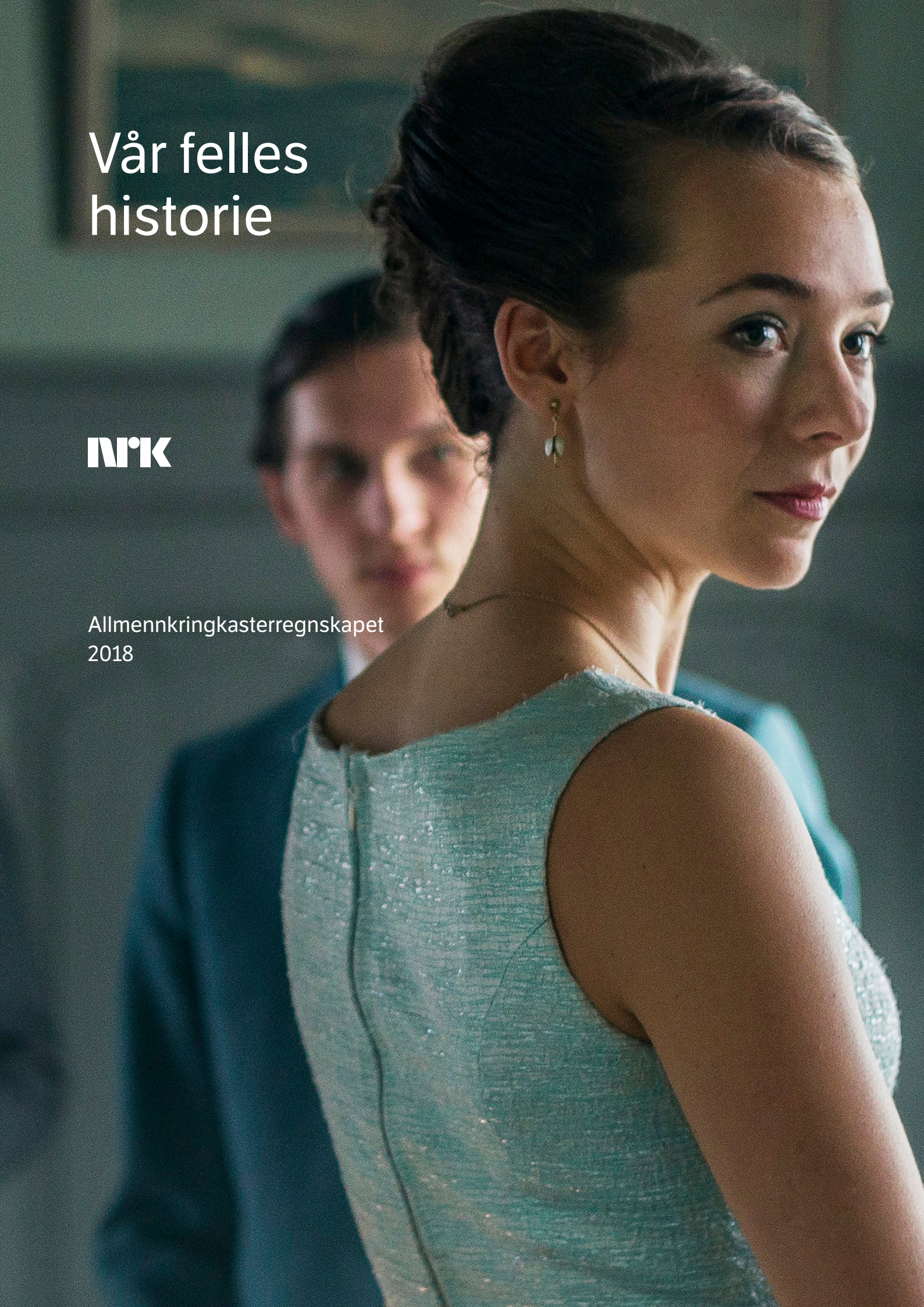
Vår felles historie

Allmennkringkasterregnskapet
2018

INNHOLDSFORTEGNELSE

Forord	*Historiene vi deler*	**5**
Status	*Slik løser NRK oppdraget*	**8**
Drama	*Norsk drama setter dagsorden*	**30**
Psykisk helse	*Du er ikke alene*	**38**
NRK Sápmi	*Unge samers førstevalg*	**44**
TV & radio	*Å finne, velge og elske*	**52**
Nyheter	*Først – med hele bildet*	**72**
Undersøkende og dokumentar	*Ny forståelse*	**80**
Distrikt	*Fra hele landet – til hele landet*	**90**
Norsk språk, identitet og kultur	*NRK som døråpner*	**100**
Barn	*Det sterkeste fellesskapet for alle barn i Norge*	**110**
Humor og underholdning	*Og vi lo …*	**120**
Sport	*Lidenskapelig til stede*	**128**
Mangfold	*Alle som bor i Norge*	**136**
Mediemangfold	*NRKs bidrag til mediemangfold*	**142**
Allment tilgjengelig	*Tilgjengelig for alle*	**150**
Priser	*Priser og utmerkelser til NRK i 2018*	**160**

FOTO: Hans Cosson Eide, NRK

Historiene vi deler

«Nå vet jeg at jeg ikke er alene.» Det var tilbakemeldingen fra ett av barna som fulgte NRK Supers temadager om psykisk helse. Den korte setningen oppsummerer egentlig NRKs oppdrag:

Vi skal samle og engasjere alle som bor i Norge. Vi skal vise folk at de ikke er alene. Alle skal kunne kjenne seg igjen i noen eller noe fra NRK.

Vi har en felles historie og vi har alle vår egen historie, det er NRKs oppgave å dekke hele spennet fra de store kollektive historiene til de individuelle fra norsk hverdag og virkelighet. Historier som gir ny innsikt og forståelse, historier som underholder, historier vi skulle ønske ikke var sanne, historier som setter spor, historier vi deler.

I desember 2018 var det 60 år siden «Dagsrevyen» kom på lufta. Jubileet ble markert med en helaften på NRK1 med tilbakeblikk på noen av de største nyhets-øyeblikkene fra 1958 og fram til i dag. Historiene om Norge endrer seg, og det er andre mennesker og andre historier som slipper til nå enn for 50 og 60 år siden. Norsk hverdag og folk flest er mer synlig, ikke bare i «Dagsrevyen» men i hele NRKs tilbud.

Vi skal kjenne Norge best. Det er denne «Heimebane-fordelen» vi må være ekstremt dyktig til å utnytte for at folk – unge og gamle – skal finne og velge NRKs innhold fra den grenseløse globale mediemenyen.

NRKs ambisjon er fortsatt å samle folk i Norge rundt felles leirbål, enten det heter «Dagsrevyen», «Valgnatt», «Nytt på nytt» eller «Stjernekamp».

Men vi ser ikke det samme innholdet, på samme tid, på samme plattform i samme grad som før. Derfor må NRK hele tiden tenke nytt – ikke bare om måten historiene blir fortalt – men også hvor og hvordan de blir publisert og delt.

Vi er til for alle som bor i Norge, og 87 prosent av befolkningen bruker ett eller flere NRK-tilbud hver eneste dag. Folk flest har et svært godt inntrykk av NRK og har høy tillit til den jobben vi gjør for det norske samfunnet. NRKs gode omdømme og den tilliten vi nyter henger uløselig sammen med at så mange kjenner oss og bruker oss. Derfor er det en stor og viktig utfordring å nå ut til og være relevant også for dem som ikke bruker NRK hver dag. De som ikke kjenner oss, kan heller ikke ha tillit til oss. Så enkel er sammenhengen. Så vanskelig er oppgaven.

Stadig flere finner og velger innhold på strømme-tjenestene NRK TV og NRK Radio, og 2018 ble det definitive gjennombruddet for podkast. Smarthøyttalere er av mange spådd å bli det neste store. Hvem vet? Det eneste som er sikkert, er at det også i tiden framover vil komme ny teknologi som radikalt endrer måten vi produserer og konsumerer medieinnhold. For å låne et sitat fra Arne Rettedal-karakteren i «Lykkeland»: Vi lever på det mest spennende stedet, i den mest spennende tiden i verden. Akkurat nå!

Thor Gjermund Eriksen
Kringkastingssjef

Slik løser NRK oppdraget

NRKs oppgave er å bidra til et bedre samfunn. Vi vil styrke og utvikle demokratiet og samle og engasjere alle som bor i Norge. I mer formelle ordelag heter det i NRK-plakaten at NRK skal «ha som formål å oppfylle demokratiske, sosiale og kulturelle behov i samfunnet».

FOTO: Håkon Mosvold Larsen, NTB SCANPIX

Våren 2018 besluttet NRKs styre en revidert langtidsstrategi. Den tar opp i seg at NRK aldri har stått overfor hurtigere og mer fundamentale samfunnsendringer enn i dag. Rask teknologisk utvikling og digitalisering har endret hele befolkningens medievaner og tilbud. Alt innhold må velges aktivt av kresne brukere. Global og grenseløs konkurranse fra sterke aktører stiller enda høyere krav til innovasjon og nyskaping. Med denne utviklingen i mente formulerte NRK to nye strategiske delmål; «NRK skal tilby innhold som folk finner, velger og elsker» og «Vi skal kjenne folk i Norge best».

NRK måler utvikling og resultat på fem områder. Disse skal til sammen gi et bilde av hvordan NRK når målene vi har satt oss i langtidsstrategien. I tillegg setter områdene retning for tiltak og prosesser i organisasjonen. NRKs evne til å skape verdi for publikum måles på tre områder; oppdrag, bruk og omdømme. Til sammen gir disse tre områdene et bilde av NRKs evne til å lykkes med å nå ut til publikum med allmennkringkasteroppdraget. I tillegg er det målområder for å øke andelen ressurser til innhold og publisering, og utvikle en nettverks- og innovasjonskultur. De to siste målområdene skal sikre at NRK er rustet til å utføre oppdraget også i framtiden.

NRKs langtidsstrategi for 2019-2022

- NRK styrker og utvikler demokratiet
- NRK samler og engasjerer alle som bor i Norge
- NRK er en publisist og innholdsprodusent i verdensklasse

01 Serien «Side om side» er inne i sin sjette sesong, og er et eksempel på innhold som folk finner, velger og elsker.
FOTO: NRK

01

Publikumsstrategien
Langtidsstrategien sier ingenting om konkrete innholdsprioriteringer. Det er det NRKs publikumsstrategi som gjør. Den tar utgangspunkt i langtidsstrategien og styrer hvordan NRK skal prioritere innhold, publisering og produkter som NRK TV, nrk.no og NRK Radio. Den definerer også de viktigste posisjonene NRK må ha i folks hoder og hjerter, både posisjoner NRK allerede har og nye posisjoner som NRK må jobbe målrettet for å ta for å sikre relevans i den samlede norske befolkningen. I 2018 har NRK i særlig grad prioritert valgbart innhold. Det vil si innhold som har en slik kvalitet at det står ut i mengden av tilgjengelige program i strømmetjenestene. I tillegg har målene for innhold på tvers av sjangere vært å øke satsingen på norsk og nordisk drama, undersøkende journalistikk og tilby enda mer ungt innhold.

Det starter med oppdraget
Før NRK legger sine strategier, har Stortinget gitt NRK et oppdrag gjennom NRK-plakaten. Den ble sist revidert i 2017 og tatt inn i NRKs vedtekter. Allmennkringkasterregnskapet er NRKs rapportering om hvordan vi har løst dette oppdraget, og danner grunnlag for Medietilsynets vurdering av hvorvidt oppdraget er utført tilfredsstillende. NRKs mål er at Medietilsynet overordnet skal konkludere med at NRK har løst allmennkringkasteroppdraget på en god måte. Medietilsynets tilbakemelding for 2017 hadde to anmerkninger knyttet til NRKs forpliktelser. Det gjaldt kravet om jevnlige program for unge på samisk og kravet om 25 prosent nynorsk på radio, TV og nett. Medietilsynet mente at NRK forøvrig oppfylte allmennkringkastingsoppdraget, og at NRK hadde høy kvalitet og en god tematisk og sjangermessig bredde i innholdstilbudet.

Måloppnåelse målformer
- NRK har satt i gang tre konkrete tiltak for å øke den totale nynorskandelen på NRKs plattformer: 1) øke antall journalister som skriver nynorsk på nrk.no ved at det flere av dem som behersker begge målformer, bare bruker nynorsk. 2) øke antall nynorskbrukere og dialektbrukere på NRK P2 – den av radiokanalene som ligger under kravet så langt i 2018. 3) øke andel nynorskteksting på TV, hvilket vil øke andelen også på NRK3. Tiltakene har gitt resultater og samlet er andelen nynorsk på NRKs plattformer 24 prosent, noe som er en økning på to prosentpoeng fra 2017.

02 NRK Sápmi har dreid oppmerksomheten mot digitalt innhold for unge. Cecilie Gjennestad lager nettserien #samish, der hun deler tanker om det å være samisk.
FOTO: NRK

02

Måloppnåelse unge samer:

- #Samish er en nettserie i hittil 13 episoder som retter søkelys mot samisk identitet, språk og modernitet. #Samish er blant det innholdet fra NRK Sápmi som er mest diskutert på sosiale medier i 2018.
- NRK Sápmi lanserte NRK Urbi i forbindelse med samenes nasjonaldag. Urbi er den samiske versjonen av NRK Urørt. Årets vinner ble Ella Marie Isaksen som senere vant «Stjernekamp».
- For første gang strømmet NRK Sápmi en e-sportsending i en åtte timers direktesending – «SameLAN v3». Målgruppa var i hovedsak samiske gutter i aldersgruppen 15-17 år.
- «Ihán» ble lansert i oktober. Radioprogrammet tar opp temaer unge er opptatte av, og er en daglig radiosending fra kl. 12.30-15.00.
- To timers sommerradio for ungdom på hverdager ble sendt i perioden 25. juni til 17. august.
- Podkastseriene «Manin Danin», «Gáfestallan Lisain» og «Eallima mohkit» er alle rettet mot en ung målgruppe og produseres på nordsamisk.

NRK Sápmi har dreid oppmerksomheten mot digitalt innhold for å nå ut til unge samer. Dersom innholdet skal ha relevans, må NRK Sápmi tilby innhold der de er – og det er i stadig mindre grad lineære TV- og radiokanaler.

Omdømme og tillit

Et godt omdømme og befolkningens tillit er selve fundamentet for NRKs legitimitet i det norske samfunnet. Det betyr at folk må stole på journalistikken vår, at NRK er til for samfunnets og publikums beste, og at vi forvalter lisenspengene godt. NRK har i dag et godt omdømme, og det er svært viktig å bevare dette. De siste fire årene har NRK ligget på topp på Ipsos MMIs liste over virksomheter med best omdømme i Norge. I 2018 ligger NRK på 3. plass blant virksomheter med godt omdømme. Dette er en god plassering, men en liten nedgang fra året før. I NRKs profilundersøkelse måler vi også folks oppfatning av NRK og hvor tilfreds de er med tilbudet. Også her er tallene høye, men også her merker vi en liten nedgang som NRK følger tett.

Måloppnåelse

- 90 prosent synes NRK tilbyr troverdige nyheter, informasjon og dokumentarer.
- 73 prosent mener NRK oppfyller målsettingen om å være upartisk og upåvirket.
- 69 prosent av dem som har TV og betaler lisens, mener de får valuta for lisensen. Andelen er lavere blant hele befolkningen 15 år + (63 prosent).

Høy etisk standard i det journalistiske arbeidet er en sentral forutsetning for et godt omdømme. Folk skal vite at de kan stole på NRKs journalistikk, de som blir utsatt for kritikk og angrep gjennom vår journalistikk, skal behandles på en fair og redelig måte, og vi skal framstille faktaopplysninger i saker på en saklig og balansert måte.

De siste årene har NRK sjelden blitt felt for brudd på god presseskikk av pressens eget selvdømmeorgan (Pressens Faglige Utvalg). I 2018 gjennomgikk sju klager full klagebehandling i PFU – i seks av klagene konkluderte utvalget med at NRK ikke hadde brutt god presseskikk. I den siste saken fikk vi kritikk for manglende kontroll av en faktaopplysning før publisering.

Bruk viktig for NRKs relevans i samfunnet

De store endringene i befolkningens mediebruk fortsetter i 2018. Det har aldri vært en brattere vekst i strømmetallene for NRK TV enn denne høsten. Stadig mer innhold konsumeres fra internett. Internasjonale aktører innenfor strømming og sosiale medier forsterker publikumsposisjonen i alle deler av befolkningen, og mobilen blir stadig viktigere for folks mediebruk. TV-skjermen samler folk når de ser på langformater som serier og filmer, men også til strømming av annet innhold. Internett blir stadig viktigere også for lydinnhold, i form av nettradio, podkaster og smarthøytalere.

Samtidig som disse endringene skjer, skal NRK ta hensyn til at innhold på tradisjonelle kringkastede medier som TV og radio fortsatt brukes i stort omfang i de fleste målgrupper. Tradisjonelle medier er ennå ikke døde, og det er en utfordring å lykkes i et sammensatt mediebilde, med flere konkurrenter og muligheter enn noensinne. Foreløpig lykkes NRK godt med å følge publikums vaner, men dette krever stadig endringer og omstillinger av organisasjonen.

Måloppnåelse

- NRK totalt hadde 87 prosent daglig dekning. Flere av plattformene som NRK har satset på for å nå ut til de yngre, som f.eks. podkast, viser seg å gi resultater. Likevel ligger daglig dekning i gruppen 12-29 år under NRKs eget måltall på 80 prosent med 76 prosent daglig dekning.
- NRK har som mål at NRK TV skal være den største strømmetjenesten i Norge. I 2018 brukte drøyt en fjerdedel av befolkningen Netflix daglig, mens NRK TV hadde 14 prosent daglig dekning. Høsten 2018 har imidlertid NRK TV lykkes godt, og november ble den beste måneden for NRK TV siden suksessen med «SKAM» i 2016.
- Det er flere som bruker nett og mobil i befolkningen enn radio og TV. For å lykkes like godt med allmennkringkasteroppdraget i framtiden som i dag har NRK derfor satt et mål om å være ett av de tre største nettstedene på mobil innen 2021. Det betyr at vi må

03

øke trafikken til nrk.no med 20 prosent på mobil hvert år. I 2018 økte NRKs daglige dekning på mobilen med to prosentpoeng fra 18 til 20 prosent.

Høy kvalitet, mangfold og nyskaping

NRK jobber systematisk med å videreutvikle en nettverks- og innovasjonskultur for å sikre både nyskaping og kvalitet i innhold og tjenester. I profilundersøkelsen spør vi folk eksplisitt om de oppfatter NRK som nyskapende. Målet er at 80 prosent skal synes NRK er nyskapende. Det er et ambisiøst mål, særlig tatt i betraktning at opplevelsen av NRK vil være påvirket av hvordan andre aktører evner å drive innovasjon og nyskaping. I 2018 var det 72,4 prosent i befolkningen 15 år + som synes NRK er nyskapende i form og innhold.

Eksemplene på nettverk og innovasjon i nytt innhold er mange. Her vil vi trekke fram tre eksempler; «Graving i NRK» (GIN), Ungsatsingen (N17) og samleopplevelsen «Monsen på tur».

Fordypende journalistikk og gravesaker

NRK har jobbet systematisk i et eget prosjekt for å øke antall og kvalitet på større undersøkende journalistiske gravesaker det siste halvannet året. Prosjektet har jobbet på tre plan. For det første har NRK-redaktører over hele landet definert tydelige mål for sin gravejournalistikk og flyttet folk og ressurser til dette fagområdet. For andre har vi etablert et nettverk av journalister og ledere i hele NRK som jobber med undersøkende journalistikk. Nettverket møtes nå jevnlig for å diskutere sakene og lære av hverandre og av eksperter og foredragsholdere vi inviterer. For det tredje har vi jobbet aktivt med å løfte de beste ideene til felles gravesaker og sette sammen team på tvers i NRK for å få samlet god nok kompetanse til å møte den kompleksiteten vanskelige saker ofte innebærer. Gode eksempler er prosjektet «Selvmord i psykiatrien», en annen sak var Mona og hennes 16 søsken som ble tatt av barnevernet. Denne startet på distriktskontoret i Stavanger og resulterte etter hvert i en «Brennpunkt»-dokumentar og flere nettsaker.

En oppsummering etter 2018 viser at prosjektet har vært involvert i nærmere 40 saker i NRK – saker som hver og en bød publikum på ny innsikt i viktige samfunnsforhold. Tematikken spenner fra strafferabatt på grunn av politisommel, via dumping av lakselusgift og kartlegging av boligfelt på søppelfyllinger i Norge, til astmamedisin i toppidretten.

03 Håvard Jenssen produserer minutt for minutt fra regisekken, Espen Kremer Prøsch bærer. «Monsen på tur» er et eksempel på et prosjekt basert på kreativ tenking, nettverk og innovasjon. FOTO: Thomas Hellum, NRK.

03

Ungsatsingen N17

N17 er en satsing fra Nyhetsdivisjonen for å nå unge med nyheter. Arbeidet bygger på målgruppeinnsikt som avdekker andre nyhetsbehov enn det NRK tilbyr i dag. N17 skal «hjelpe 17-åringer til å forstå verden, hverandre og seg selv ved å tilby et nyhetsunivers som er deres eget. Et fellesskap uten tabuer med innhold som utfordrer, begeistrer, underholder, fanger drømmer og gir håp». Satsingen har utviklet seg til et nettverk på tvers i NRK, og både utviklingsavdelingen, underholdning, barn og NRK P3 miljøet er med i nettverket.

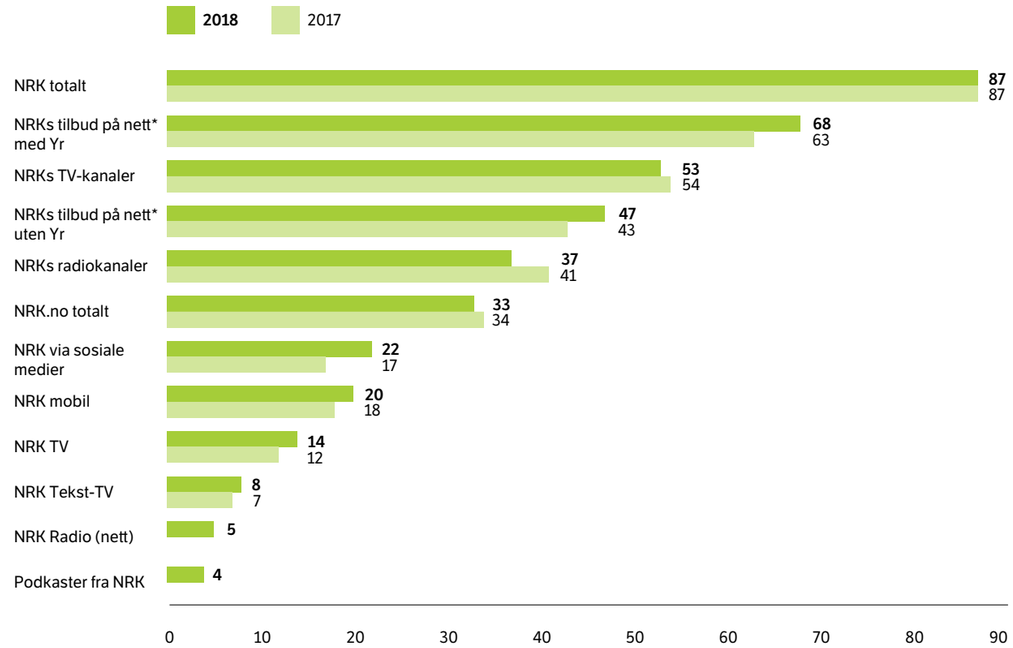
«Monsen på tur»

Sommersatsingen «Monsen på tur» er et annet eksempel på innholds- og produksjonsinnovasjon. Med et avansert mini-kontrollrom på ryggen sendte teamet rundt Monsen direktesendinger fra fjellheimen uten tilgang til fast strøm eller infrastruktur. Prosjektet førte også til nyvinninger innen bruk av mobile nettløsninger i avsidesliggende strøk og aktiv bruk av dronebilder i direktesendinger. Programmet har samlet folk rundt naturopplevelser på en helt ny måte.

03 Programlederne i Sommeråpent 2018. Fra venstre, bak: Silje Nordnes, Tarjei Strøm, Stian Sandø, Øystein Bache. Fra venstre, foran: Martin Giæver, Jenny Skavlan, Lars Monsen, Ingrid Gjessing, Markus Neby.
FOTO: Håvard Jenssen, NRK.

87 prosent bruker NRK hver dag

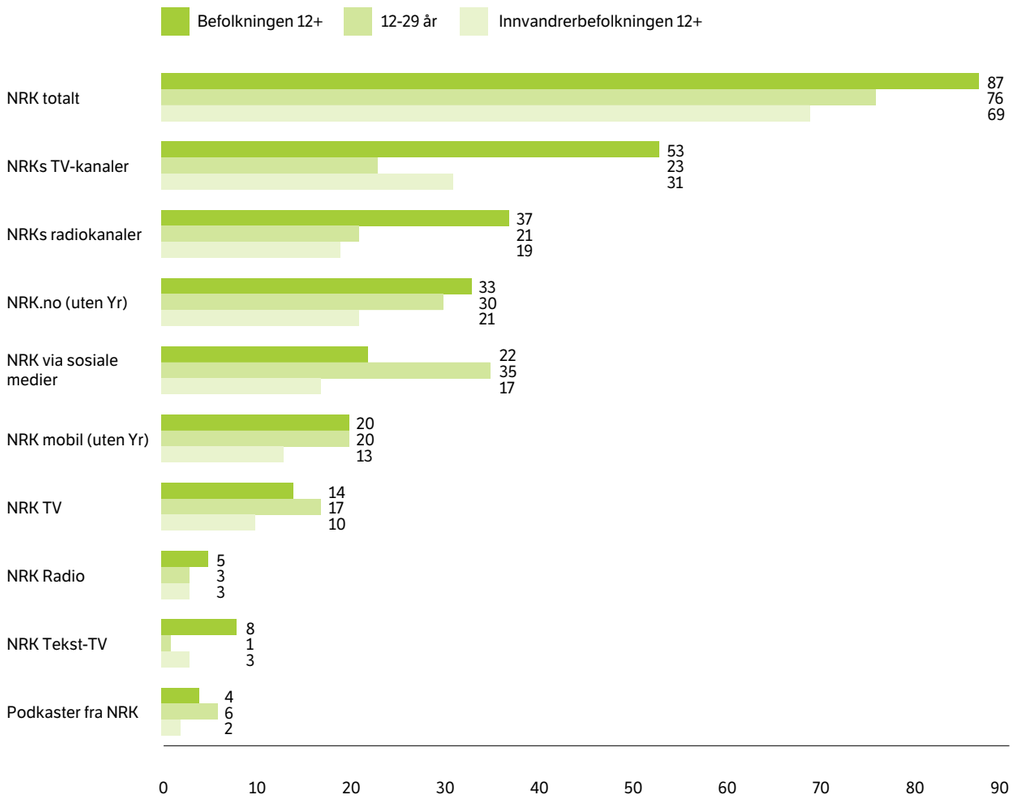
87 prosent av befolkningen over 12 år benytter seg av NRKs tilbud daglig. I tråd med folks endrede medievaner øker bruken av NRKs innhold på nett og mobil.

*NRKs tilbud på nett inkluderer nrk.no (på nett og mobil), NRK TV, NRK Radio, NRK via sosiale medier og podkaster fra NRK.
Daglig dekning i prosent. Fra og med 2018 måles også NRKs podkaster og NRK Radio (fra juli 2018) i Forbruker & Media.
Kilde: Kantar Media, Forbruker & Media.

69 prosent av innvandrerbefolkningen bruker NRKs tilbud daglig

NRKs mål er 80 prosent daglig dekning i alle målgrupper. I innvandrerbefolkningen når vi ikke fire av fem daglig. Innvandrerbefolkningen har en yngre alderssammensetning enn befolkningen ellers, og deres medievaner samsvarer derfor ofte med mediebruken til befolkningen 12-29 år.

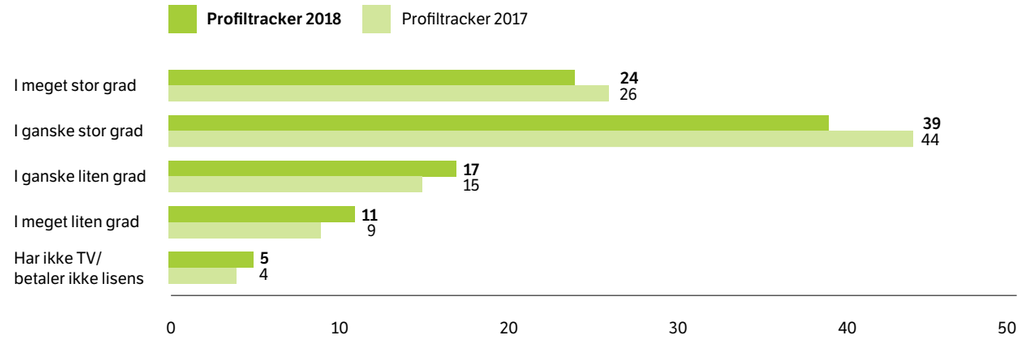
Daglig dekning i prosent. Innvandrerbefolkningen er førstegenerasjonsinnvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre. NRK Radio ble målt fra og med juli 2018.

Kilde: Kantar Media, Forbruker & Media.

63 prosent av befolkningen mener de får valuta for lisensen

Andelen av befolkningen som mener de får valuta for lisenspengene, er fortsatt høy, og i Profiltrackeren 2018 svarer 63 prosent at de i stor grad får valuta for lisensen. Andelen som svarer «i meget stor grad», er stabil fra i fjor, mens det er en signifikant nedgang på 5 prosentpoeng i andelen som svarer «i ganske stor grad».

Andelen som totalt sett mener de får valuta for lisensen, er høyest blant 30-49-åringene, spesielt blant dem med høy utdanning og/eller med hjemmeboende barn (hhv 75 prosent og 71 prosent) og dem over 67 år (68 prosent).

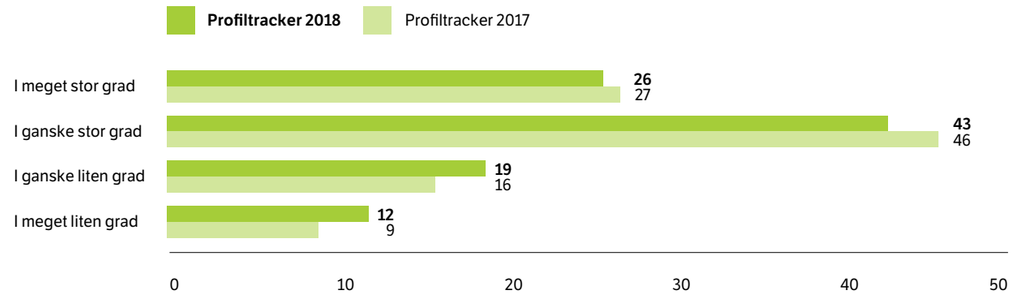

Andel av befolkningen 15 år eller eldre, i prosent. Spørsmålet som er stilt, er følgende: «Tenk på hele tilbudet til NRK under ett, dvs. alt som sendes på NRK radio og TV, Tekst-TV, alt innholdet som ligger på NRKs nettsider herunder yr.no, NRK TV og NRK Radio inkludert podkast, og NRKs tilbud på sosiale medier. I hvilken grad mener du NRK gir deg valuta for lisenspengene?». NB: I 2018 ble «NRK TV, NRK Radio inkludert podkast og sosiale medier» innlemmet i spørsmålet.

Kilde: NRKs profiltracker 2017 og 2018.

Valuta for lisensen blant dem som har TV/betaler lisens

Blant dem som har TV og betaler lisens, ligger andelen av dem som mener de får valuta for lisensen, noe høyere enn i hele befolkningen. I NRKs profiltracker for 2018 ligger andelen på 69 prosent.

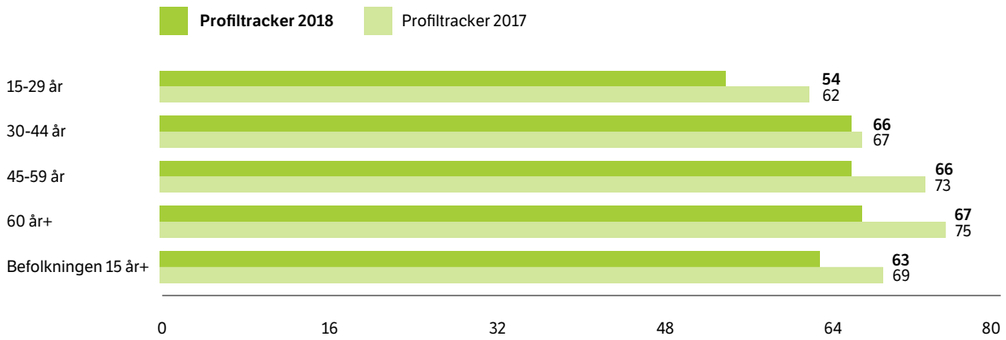

Andel av befolkningen 15 år eller eldre, i prosent. Spørsmålet som er stilt, er følgende: «Tenk på hele tilbudet til NRK under ett, dvs. alt som sendes på NRK radio og TV, Tekst-TV, alt innholdet som ligger på NRKs nettsider, herunder yr.no, NRK TV og NRK Radio inkludert podkast, og NRKs tilbud på sosiale medier. I hvilken grad mener du NRK gir deg valuta for lisenspengene?». NB: I 2018 ble «NRK TV, NRK Radio inkludert podkast og sosiale medier» innlemmet i spørsmålet.

Kilde: NRKs profiltracker 2017 og 2018.

Lisensaksepten er fortsatt høy, men blant de yngste og de eldste er det en nedgang fra i fjor

I 2018 var det en nedgang i opplevd valuta for lisensen i alle aldersgrupper utenom 30-44 år. Nedgangen var størst blant dem under 30 år og dem over 60 år. Det er spesielt andelen som svarer «i ganske stor grad» som går ned i disse aldersgruppene, mens andelen «i meget stor grad» er forholdsvis stabil.

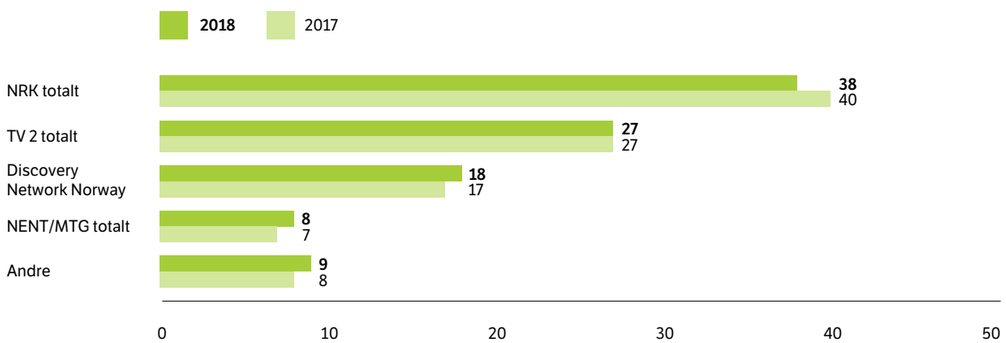

Oppgitt i prosent.
Grafen viser prosentandelen i aldersgruppene som mener at de i meget eller ganske stor grad får valuta for lisensen.

Kilde: NRKs profiltracker 2017 og 2018.

38 prosent markedsandel for NRKs TV-kanaler

Fordelingen av seerminutter (markedsandeler) viser at NRK er den aktøren befolkningen legger igjen flest minutter TV-seing hos. Grunnen til at NRKs andel går fra 40 prosent i 2017 til 38 prosent i 2018 skyldes i hovedsak at målingen av TV-seing ble endret fra 1. januar 2018. I den forrige målingen ble hele befolkningen fra 12 år og oppover målt. I den nye målingen er universet satt til 10 til 79 år.

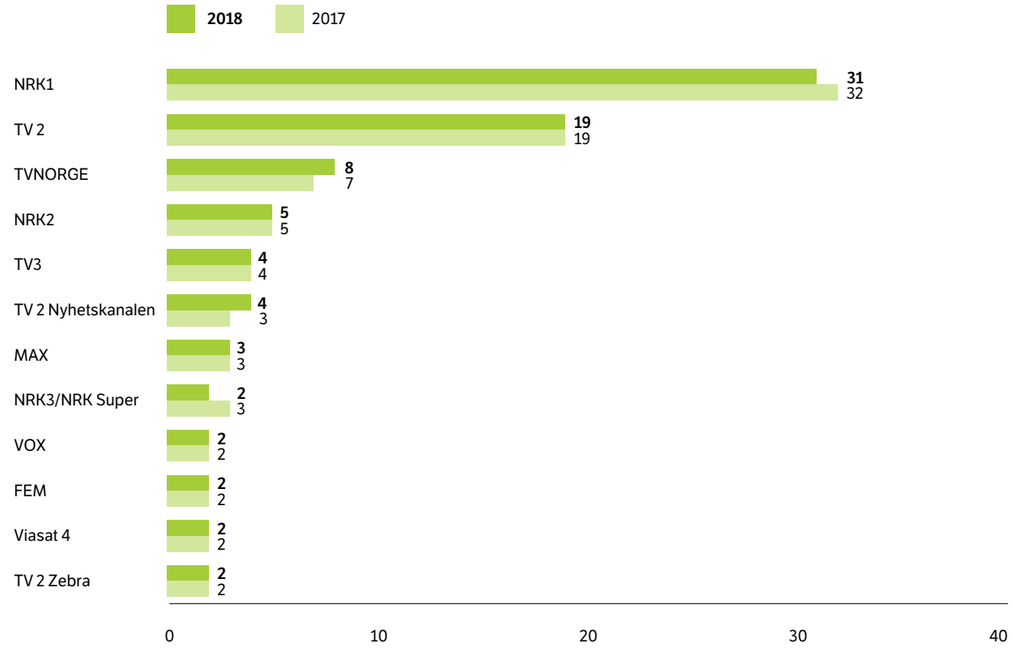

Markedsandeler fordelt på mediehus i prosent.

Kilde: Kantar Media, TV-undersøkelsen (2017) og TVOV-undersøkelsen (2018).

NRK1 er Norges største TV-kanal

NRK1 har en markedsandel på 31 prosent blant befolkningen 10-79 år. Deretter følger TV 2 og TVNorge med markedsandeler på henholdsvis 19 og 8 prosent.

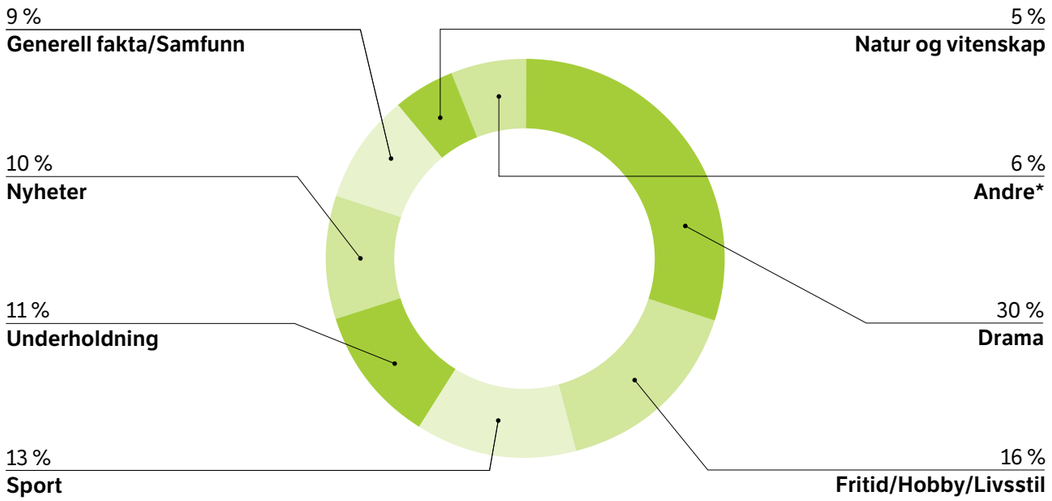

Markedsandeler i prosent per kanal i befolkningen 10-79 år.

Kilde: Kantar Media, TV-undersøkelsen (2017) og TVOV-undersøkelsen (2018).

Programprofil NRK1

NRK1 har stor bredde i programtilbudet. Diagrammet viser 8 090 sendetimer i 2018 fordelt på sjanger.

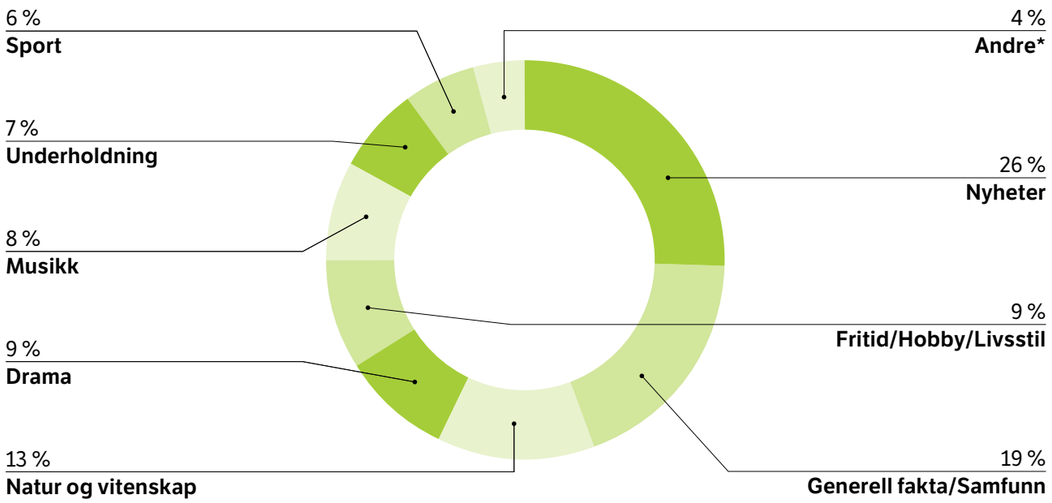
*Musikk 2,7 %, Kunst og kultur 2,6 %, Religion/Livsfilosofi 0,4 %.

Fra 2018 er måten innhold blir kategorisert på, endret i TVOV-undersøkelsen. Fram til og med 2017 stod Kantar Media for kategoriseringen av innholdet, fra 2018 er kategoriene påført av NRK ved hjelp av et system som tar utgangspunkt i EBUs kategorier.

Kilde: Kantar Media, TVOV-undersøkelsen.

Programprofil NRK2

NRK2 tilbyr nyheter, fakta- og vitenskapsprogram, i tillegg til drama, musikkprogrammer og underholdning. Diagrammet viser 7 040 sendetimer i 2018 fordelt på sjanger.

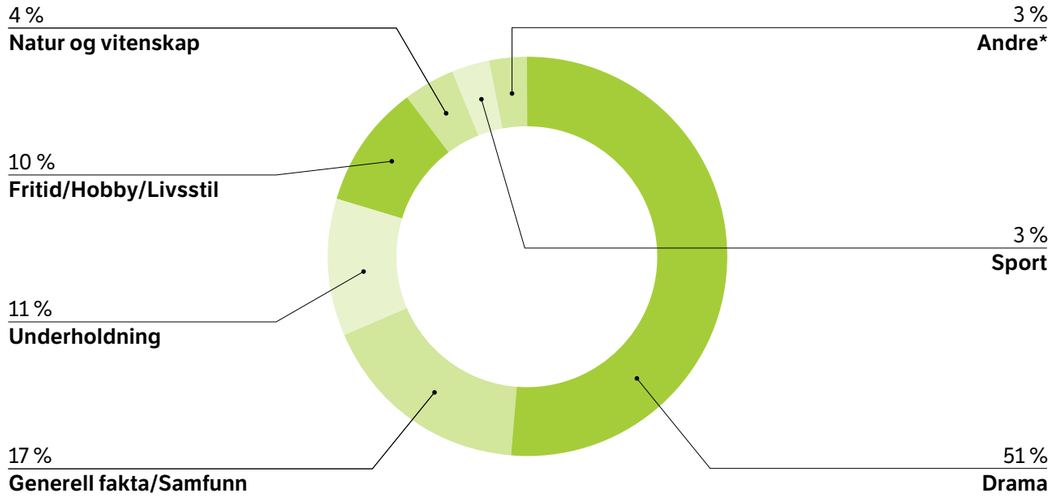
*Kunst og Kultur 3,2 %, Religion/Livsfilosofi 0,6 %.

Fra 2018 er måten innhold blir kategorisert på, endret i TVOV-undersøkelsen. Fram til og med 2017 stod Kantar Media for kategoriseringen av innholdet, fra 2018 er kategoriene påført av NRK ved hjelp av et system som tar utgangspunkt i EBUs kategorier.

Kilde: Kantar Media, TVOV-undersøkelsen.

Programprofil NRK3

NRK3 deler kanalplassering med NRK Super og tilbyr drama, underholdning og kunnskap til unge voksne. Diagrammet viser 2 878 sendetimer i 2018 fordelt på sjanger.

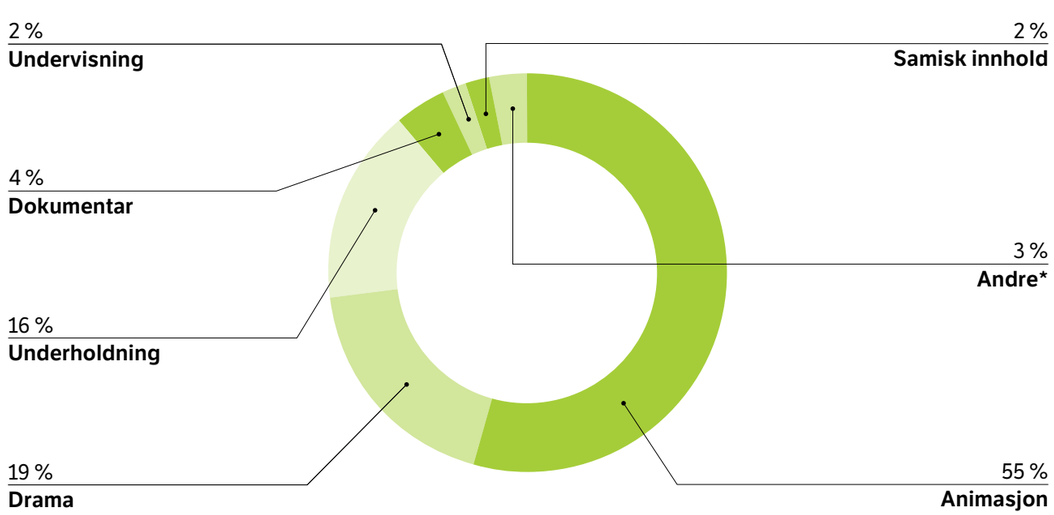
*Nyheter 1,3 %, Musikk 1,3 %, Kunst og kultur 0,7 %, Religion/Livsfilosofi 0,1 %.

Fra 2018 er måten innhold blir kategorisert på, endret i TVOV-undersøkelsen. Fram til og med 2017 stod Kantar Media for kategoriseringen av innholdet, fra 2018 er kategoriene påført av NRK ved hjelp av et system som tar utgangspunkt i EBUs kategorier.

Kilde: Kantar Media, TVOV-undersøkelsen.

Programprofil NRK Super

NRK Super har som mål å være det sterkeste fellesskapet for alle barn i Norge. Diagrammet viser 4 831 sendetimer i 2018 fordelt på sjanger.

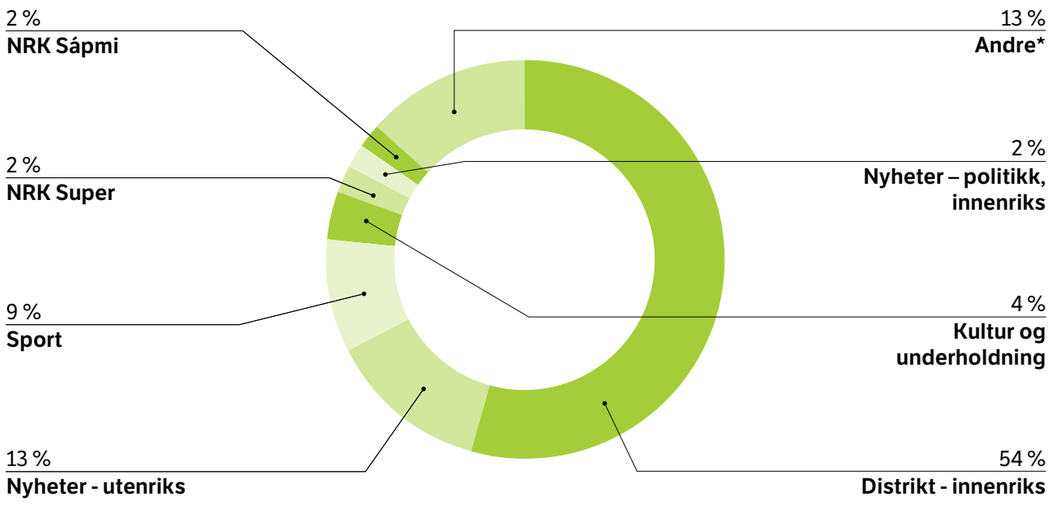

*Fillere 1,1 %, Musikkvideo 0,7 %, Vitenskap 0,5 %, Nyheter 0,3 %.

Kilde: NRK Statistikk.

Publiserte artikler på nrk.no i 2018

NRK publiserte i 2018 totalt 31 095 artikler, eller i snitt 85 artikler per dag for både barn og voksne. Distriktsdivisjonen med sine 15 distrikter og totalt 48 kontorer spredt rundt i hele Norge produserer artikler med stor tematisk spennvidde. Til sammenligning publiserte NRK over 50 000 artikler i 2017 og i snitt 137 artikler per dag. Dette er en følge av en strategisk prioritering, der alle redaksjonelle miljøer har jobbet etter prinsippet «færre for å gjøre bedre».

*Ytring (debatt) 2%, NRK P3 1,7%, Mat 1%, Filmpolitiet 0,9%, Andakten 0,7%, Livsstil 0,7 %, NRK Beta 0,6%, Kvensk 0,5%, Yr 0,4%, Arabisk 0,4%, Kurdisk 0,4%, Dari 0,3%, Dokumentar 0,3%, Satiriks (humor) 0,3%, Viten 0,2 %, Annet 2,4 %. Diagrammet viser antall artikler publisert fordelt på seksjoner, i prosent.

Kilde: NRK Statistikk.

De mest leste dybdeartiklene spenner over mange temaer

Blant de 20 mest leste dybdeartiklene publisert på nrk.no i 2018, finner vi artikler om mange ulike temaer og fra ulike redaksjonelle miljøer i NRK.

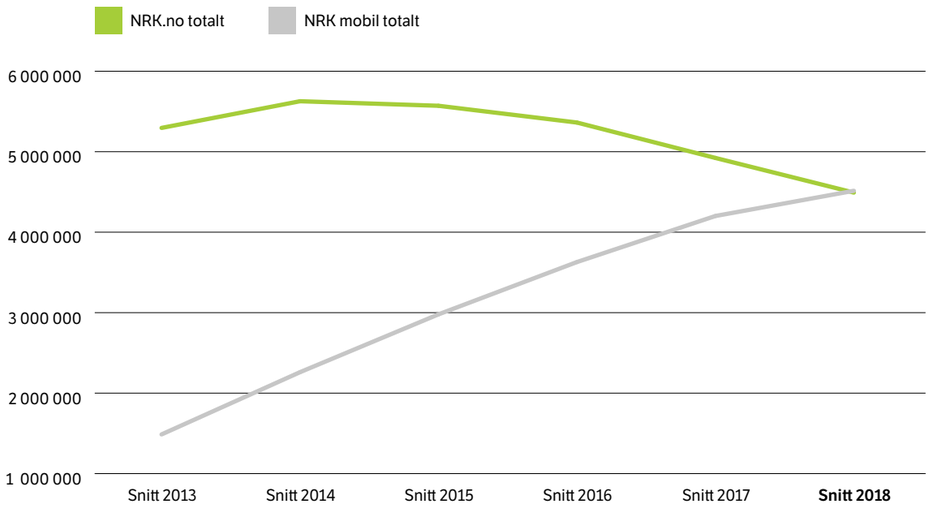
Tittel	Seksjon	Antall sidevisninger
«-Hei, mamma, det er Louise»	Norge	473 784
«Line står frem med sin Giske-historie»	Norge	465 602
«Her holder Johannes på å drukne»	Livsstil	456 393
«Hva skjedde egentlig mellom pappa og Victoria?»	Rogaland	422 918
«De ble Norges første miljøflyktninger»	Norge	387 995
«I natt kan være siste gang du stiller klokken»	Kultur	359 283
«Dagbok fra en gryende dystopi»	Urix	353 396
«Kommune erklærer verkstedseier uønsket: – Et mareritt har ridd denne bygden siden han kom»	Hordaland	343 454
«Mia (20) hjelper dem som blir frastjålet nakenbilder»	Trøndelag	342 030
«Barnebarnet som ble stjålet»	Dokumentar	340 707
«Antiopplysningstida»	Viten	322 733
«La seg for å sove på klassetur – våknet opp lam 16 dager senere»	Sport	317 737
«Misbrukt av mamma»	Dokumentar	312 272
«Innelåst på ubestemt tid»	Trøndelag	310 793
«Hedmans siste sommer»	Viten	309 276
«11 leger fant ingen feil. Det kostet supertalentet karrieren»	Sport	303 637
«Disse studentene gjør ikke som alle andre»	Norge	294 402
«Åtte år som fosterforeldre ble avsluttet med fire linjers brev»	Østfold	287 261
«Historiske navn som Edevart, Bolette og Bredine lever videre i ‘det skjulte’»	Kultur	284 214
«Populære norske serviser»	Kultur	267 314

De 20 mest leste artiklene med lengde på over 1 000 ord.
Norge-seksjonen publiserer nyheter innenriks som ikke har et geografisk utgangpunkt.

Kilde: Google Analytics.

Nrk.no på mobil vokser fortsatt

Stadig flere bruker NRK på mobil. I 2018 har nrk.no på nett og mobil like mange besøkende i løpet av en uke, med et snitt på 4,5 millioner unike brukere.

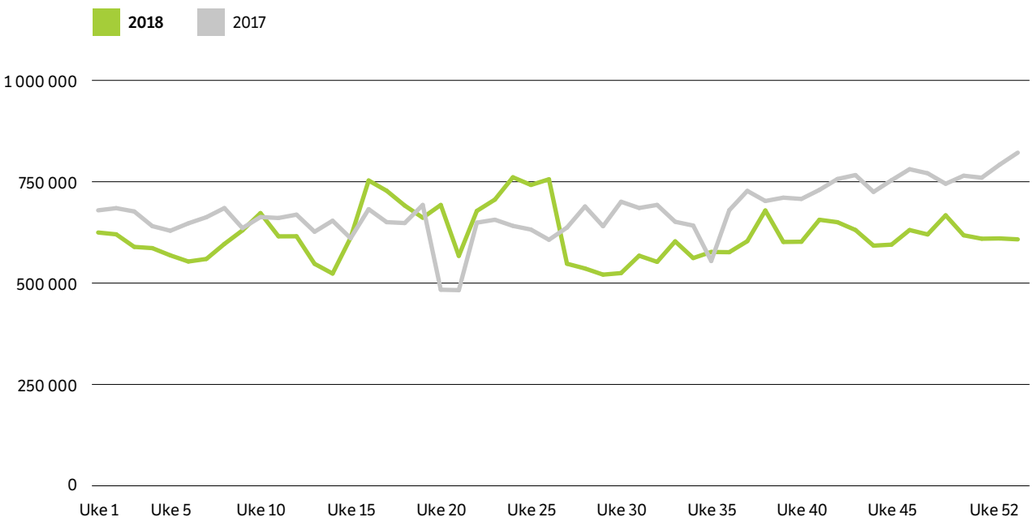

Ukentlige unike brukere. Inkludert Yr.
På grunn av målefeil i uke 35 og 36 i 2018 er disse ukene utelatt i 2018.

Kilde: Kantar Media, Scores.

NRK på mobil vokser også uten Yr

I snitt besøkte 678 000 unike brukere NRK på mobil daglig.

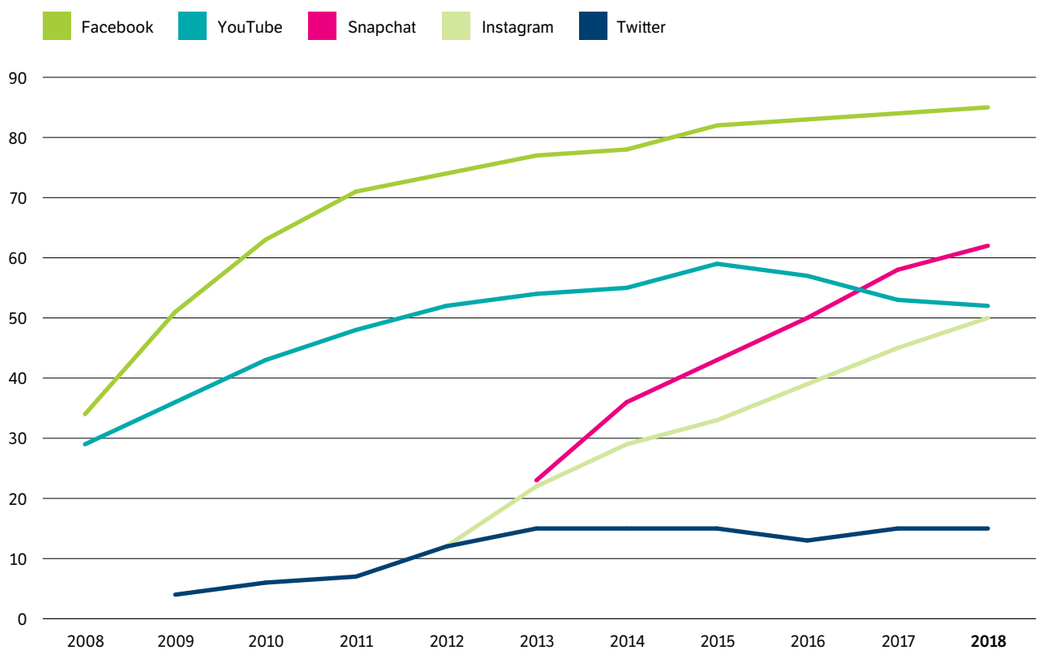

NRK på mobil uten Yr. Daglige unike brukere.
Målefeil i uke 35 og 36 i 2018.

Kilde: Kantar Media, Scores.

Utvikling i bruk av sosiale medier i befolkningen

85 prosent av internettbefolkningen over 15 år bruker Facebook ukentlig. Det gjør Facebook til det mest brukte sosiale mediet, etterfulgt av Snapchat og YouTube med henholdsvis 62 og 52 prosent ukentlig dekning.

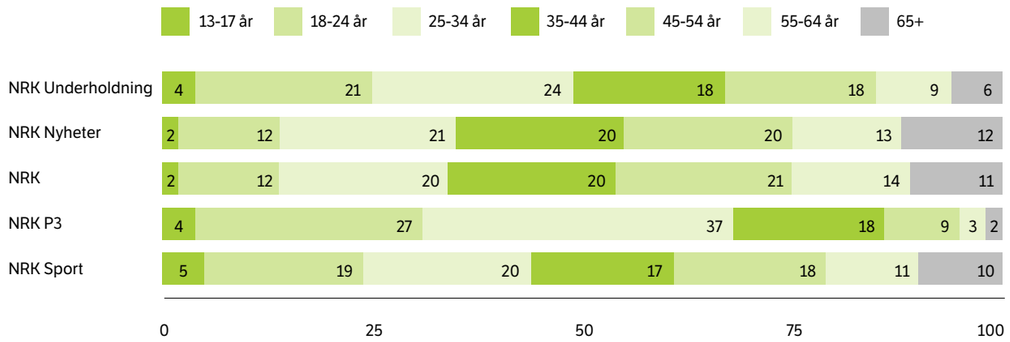

Internettbefolkningen 15 år+.
Oppgitt i prosent. 2018 inneholder Q1-Q3.

Kilde: Interbuss.

NRK når ungt på Facebook

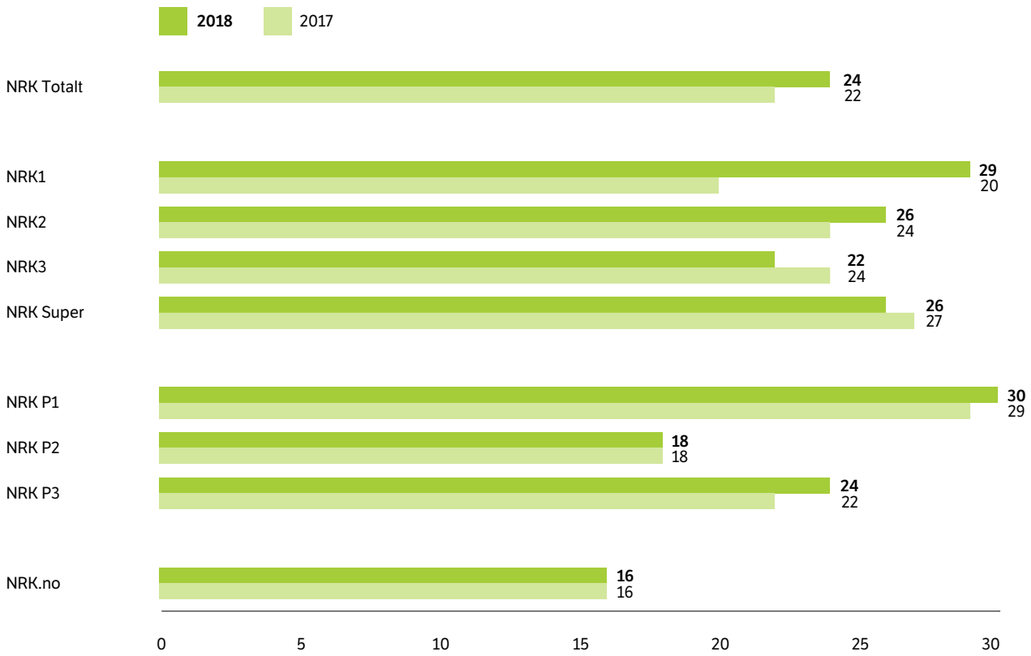
Sosiale medier bidrar til at NRK treffer yngre målgrupper. Av NRK P3s følgere er nesten 70 prosent under 35 år. Blant følgere av NRKs hovedkonto, NRK Sport og NRK Nyheter er over en tredjedel under 35 år.

Aldersfordeling av følgere på NRKs fem største Facebook-kontoer. Oppgitt i prosent.

Kilde: Mingler 2018.

Nynorskandelen i NRK er på 24 prosent

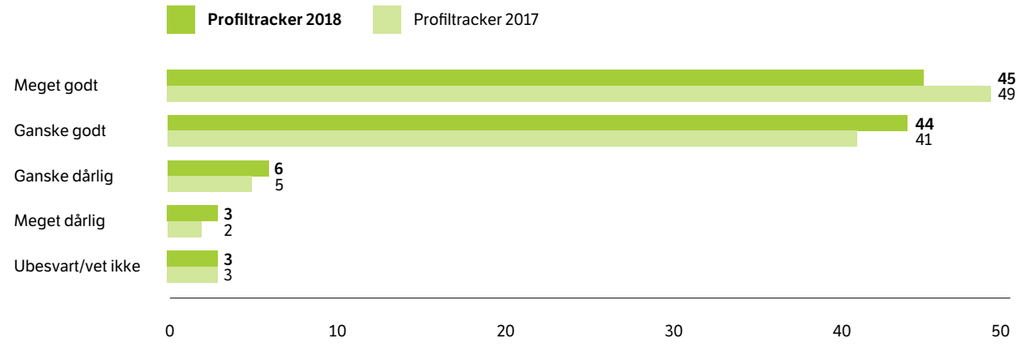

Andelen nynorsk på TV og radio inkluderer all normert nynorsk samt halvparten av dialektandelen.
På nrk.no representerer andelen kun publiserte artikler på normert nynorsk. NRK1 og NRK P1 inkluderer distriktssendingene.
Oppgitt i prosent.

Kilde: Opoint og NRK Statistikk.

Om lag 9 av 10 mener NRK tilbyr troverdige nyheter, informasjon og dokumentarer

I Profiltrackeren 2018 er det totalt sett en like høy andel som i fjor som mener NRK tilbyr troverdige nyheter, informasjon og dokumentarer. Andelen som svarer «meget godt», har imidlertid gått ned fra 49 prosent til 45 prosent, mens andelen som svarer «ganske godt», har økt tilsvarende, med fire prosentpoeng. Det er aldersgruppene 67 år+ og 30-49 år med lav utdanning som i størst grad svarer «ganske godt».

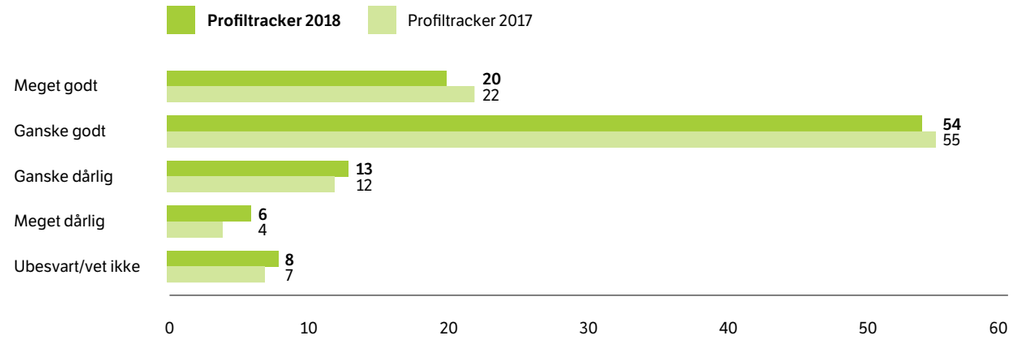
Andel av befolkningen 15 år eller eldre, oppgitt i prosent. Spørsmålsformuleringen i 2018 er: «Hvor godt mener du NRK oppfyller sin målsetning om å tilby troverdige nyheter, informasjon og dokumentarer?». NB: Spørsmålet er i år endret fra: «Hvor godt mener du NRK oppfyller sin målsetning om å sende troverdige nyhets-, informasjons- og dokumentarprogrammer?» til også å innbefatte annet innhold enn rene programmer, som nettartikler eller klipp.

Kilde: NRKs profiltracker 2017 og 2018.

7 av 10 mener NRK oppfyller sin målsetting om å være upartisk og upåvirket

73 prosent mener NRK «meget godt» eller «ganske godt» oppfyller målsettingen om å være upartisk og upåvirket. Dette er en nedgang på 4 prosentpoeng fra 2017. Andelen som svarer «meget godt» i Profiltrackeren 2018 har gått ned med 2,4 prosentpoeng fra 2017, mens «ganske godt» har gått ned med 1,2 prosentpoeng.

Tallene er ganske like i de fleste målgrupper, med unntak av 30-49 år med lav utdanning hvor andelen som svarer «ganske godt» eller «meget godt» er på 60 prosent. Høyest andel har 30-49 åringer med høy utdanning, hvor det er 78 prosent som mener NRK oppfyller denne målsetningen.

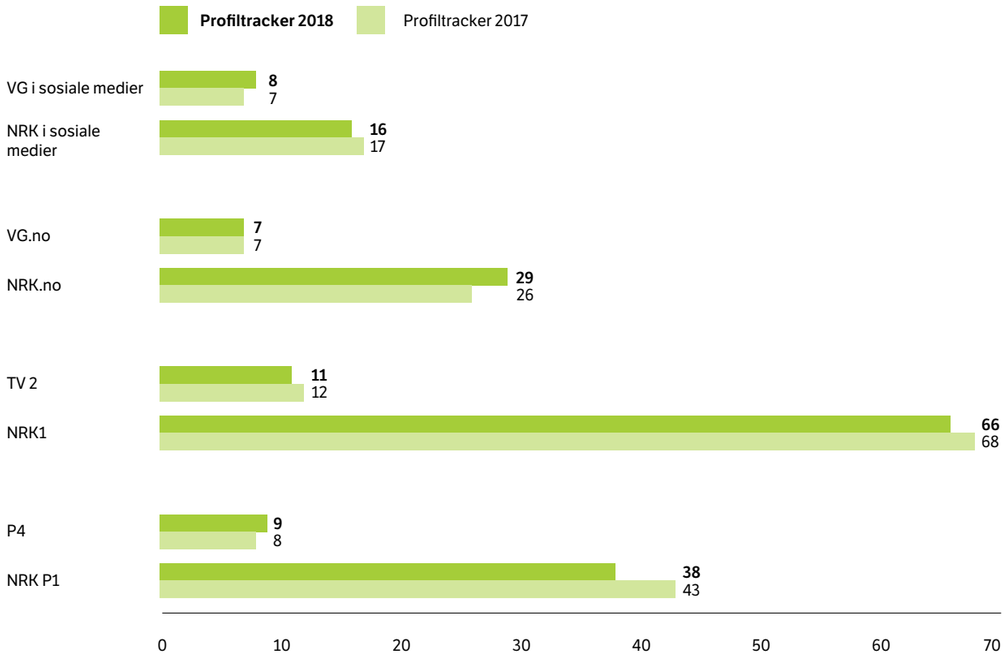

Andel av befolkningen 15 år eller eldre, i prosent. Spørsmålsformuleringen er: «Hvor godt mener du NRK oppfyller sin målsetning om å være upartisk og upåvirket?».

Kilde: NRKs profiltracker 2017 og 2018.

NRK har høy tillit i befolkningen

Grafen viser NRK og den kommersielle aktøren i samme marked som har høyest tillit i befolkningen. Nedgangen på NRK P1 kan ha sammenheng med DAB-omleggingen, økningen i antall radiokanaler og tallene viser at andelen som svarer «ingen», øker. Totalt sett er tillitten til NRK stabil fra året før.

Andel i befolkningen 15 år eller eldre, oppgitt i prosent. Spørsmålsformuleringen er: «Hvilken TV-kanal.../radiokanal...nettside/nettavis....mediehus har du størst tillit til».
NB: Merk at det var en endring i spørsmålsstilling for nett i 2017, hvor intervjuerens hjelpetekst «Her skal det svares for nettaviser» ble fjernet.

Kilde: NRKs profiltracker 2017og 2018.

Norsk drama setter dagsorden

Drama og fiksjon er en viktig del av NRKs oppdrag om å dekke sosiale, demokratiske og kulturelle behov.

FOTO: Glenn Meling, NRK

01

«Heimebane» ble en av de store norske drama-suksessene i 2018. Serien satte også preg på samfunns-debatten. Gjennom ti episoder ble TV-seerne kjent med fotballtrener Helena Mikkelsen. Med oddsene mot seg kjempet den sta trønderen, spilt av Ane Dahl Torp, seg oppover i en mannsdominert bransje. Mikkelsen sloss mot fotballens fordommer mot kvinner parallelt med kampen mot nedrykk for eliteseriedebutantene i Varg IL.

> «Ti episoder av Heimebane var alt vi trengte for å bli kvitt vrangforestillingene. Velkommen Lise Klaveness. Det tok en mannsalder å få rett kvinne på plass».
>
> Esten O. Sæther, 4. juni 2018 i Dagbladet.

Samtidig med at seerne fulgte fiksjonsdramaet om Helena og fotballklubben Varg, ble seriens tematikk diskutert og omtalt i leder- og kommentarartikler, i sosiale medier og i diskusjonsflater på radio og TV.

> «Akkurat slik Skam gjorde, tar Heimebane opp tabubelagte og tidsaktuelle temaer som skaper viktige diskusjoner rundt middagsbordene i de tusen hjem.»
>
> Trine Saugestad Halten, VG 8. april 2018.

Bred og relevant

Starten for produksjonen går helt tilbake til 2014. NRK henvendte seg til det norske produksjonsmiljøet og ba om en bred og relevant historie som skulle gi folket de store opplevelsene som samler mange. Oppdraget gikk til den unge serieskaperen Johan Fasting og ideen om en kvinnelig fotballtrener i den norske eliteserien. NRK var hovedprodusent, med produksjonsselskapet Motlys som medprodusent. Johan Fasting og medforfattere fikk jobbe med manus i flere år. De leste høyt for hverandre, snakket med skuespillere og undersøkte fotballmiljøer. Forfatterne hadde en glødende interesse for fotball, noe som ga manuset troverdighet og autentisitet.

Å skape nerve

Scenene fra klubbhuset til Varg og flere andre innendørsscener ble filmet i studio på Voldsløkka i Oslo, men majoriteten av scenene ble spilt inn på location i Ulsteinvik. Den største utfordringen lå i å skape nerve i fotballscenene. Hvordan få fotballscenene til å se ut som noe annet enn en sober sportssending? For å komme tettere på ble det tatt i bruk både droner og ståhjulinger. Det ble også filmet ekstra nært for å skjule at noen av skuespillerne kanskje ikke var så gode fotballspillere som man ønsket at de skulle framstå som på skjermen. Alle spill-kombinasjonene var innøvd, slik at både de på banen og produksjonsapparatet til enhver tid visste hva som kom til å skje på banen.

Ukentlig publisering

NRK valgte å publisere én episode ukentlig for å gi serien en følelse av å være et event for hele familien. Episodene ble sluppet i NRK TV søndag morgen, mens de ble sendt på NRK1 søndag kveld. Gjennomsnittlige seertall for de ti episodene er foreløpig 906 000 seere. «Heimebane» traff alle aldersgrupper og var også NRKs mest populære dramaserie blant seere under 40 år i 2018.

I februar 2019 fortsatte historien om Helena Mikkelsen. Sesong to av «Heimebane» handler om en fotballklubb i økonomisk krise.

02

Samtidsserier og nær historie

«Lykkeland» handler om hvordan Norge ble en olje-nasjon. Serien skapte ny bevissthet rundt vår nære historie og bakgrunnen for at Norge er blant verdens rikeste land. Den har blitt brukt som referanse fra taler-stolen på Stortinget og blitt henvist til i samfunnsdebatten om olje og gass. Alt i serien er imidlertid ikke nøyaktig slik det var. For hver episode av serien publiserte NRK også 10 faktasjekker på nrk.no.

> «Lykkeland» er historien om hvorfor og hvordan dagens Norge ble som det ble. Valgene og konsekvensene skildres både lettfattelig, detaljrikt og historisk interessant. Ikke nostalgisk.»
>
> Elisabeth Bie, Stavanger Aftenblad, 24. oktober 2018.

> «Men historien om Norge er langt fra ferdig fortalt med dette. Så kjære NRK: Vi må få mer «Lykkeland»! Mye mer.»
>
> Elisabeth Bie, Stavanger Aftenblad, 24. oktober 2018.

03

01 Helena Mikkelsen setter seg i respekt i fotballgarderoben. FOTO: NRK

02 I «Lykkeland» er handlingen lagt til Stavanger i 1969 og det første store oljefunnet på norsk sokkel. En av seriens få virkelige personer er Stavanger-ordfører Arne Rettedal. Vegar Hoel spiller Rettedal, mens Anne Regine Ellingsæter spiller den unge Anna Hellevik. FOTO: Sofie Silbermann, NRK/MAIPO FILM.

03 Christian Nyman (Amund Harboe) jobber på boreriggen Ocean Viking. I «Lykkeland» er den gjenskapt ved en kombinasjon av spesialeffekter og filming på testriggen Ullrigg i Stavanger og boreriggen Songa Trym i Skipavika i Hordaland, som ble malt om. Ingen plattformscener er filmet i studio. FOTO: Helge Skodvin, NRK/MAIPO FILM.

04

05

NRKs dramaserier for unge målgrupper, som «17», «Blank» og «Lovleg» har på sine måter tatt tak i aktuelle temaer i den norske samfunnsdebatten. De forteller historier om henhodsvis norsk-somaliske ungdommer på østkanten i Oslo, om ungdommer som har fullført videregående og skal starte på voksenlivet, og om det å være ung videregående-elev på bygda i Norge.

«Det er et stort pluss at «Lovleg» foregår i blendende vakker vestlandsnatur, i omgivelser serieskaper Kjersti Wøien Håland kjenner svært godt. Hun flyttet selv fra Høyanger til stedet der serien er spilt inn for å gå på videregående. Det er en fascinerende detaljrikdom i miljø- og karakterskildringene som få andre norske serier når opp til».

Ingrid Åbergsjord, Aftenposten.

«17»

Bakgrunnen for serien «17» var å gjøre norsk-somaliske 17-åringer stolte av å være somalisk, norsk og muslim fra Groruddalen eller hvor det måtte være. For å skape innhold som er troverdig og ekte, inviterte vi med oss målgruppa i alle ledd i prosessen fra idéstadiet til publiseringen. Tilbakemeldingene har vært mange og gode.

Gjennom dybdeintervjuer kom det fram at flere skammet seg og syntes det var vanskelig å si med stolthet hvem de var, hvor de kom fra og hva de stod for. Det tok dramaskaperne tak i. Vi ville synliggjøre gevinsten av å ta ansvar for eget liv. Det er ikke nødvendig å velge mellom å være norsk eller somalier, og man blir sterkere, ikke svakere, av å konfrontere frykt.

For alle utenom kjernemålgruppa var ambisjonen også å øke kunnskapen om kulturrehabilitering, løfte Groruddalen og dens ungdom og sørge for at flerkulturelle gutter opplever at de blir sett. Nordmenns syn på somaliere og somalieres syn på nordmenn ønsket vi å nyansere. Vi ville også skape engasjement rundt norske myndigheters ansvar i hjemsendelsessaker.

«[Seriene til P3/Ung] viser hvorfor vi trenger en allmennkringkaster som kan skape fjernsyn for nisjesegmenter, for eksempel 16–18 gamle jenter eller østkantungdom, uten å uroe seg for seertall.»

Postdoktor Gry Cecilie Rustad, Morgenbladet 9. november 2018.

04 I «Lovleg» flytter Gunhild til Sandane for å begynne på Firda videregående, og i hybelhuset møter hun Sara fra Sogndal som går i 2. klasse på musikklinja. Kristine Ryssdalsnes Hovli har hovedrollen som Gunhild, mens Silje Holm Carlsen spiller Sara. Serien er produsert av Rubicon TV for NRK.
FOTO: NRK

05 Fra venstre: Egil Mikael Elo Alnæs som «Sakka/Sakarias», hovedkarakterens bestekompis «Emrah» spilles av Serhat Yildirim, hovedkarakter «Abdi» spilles av Mohammed Aden Ali (i front), Kristian Frantzen som «Jonas», Abdikadir Abdullahi som «Mahad». FOTO: NRK.

06

07

Disse norske dramaseriene ble sendt på NRK i 2018:

«Heimebane», Motlys/NRK
«Lykkeland», Maipo for NRK
«Unge lovende», Monster Scripted for NRK
«Match», Ape&Bjørn for NRK
«Oslo Zoo», NRK
«En natt», Viafilm for NRK
«Lovleg», Rubicon TV for NRK
«Blank», NRK P3
«17», NRK P3
«Side om side», NRK Underholdning
«Nesten voksen», NRK
«Presten», NRK
«Parterapi», Seefood for NRK
«Hit for hit», Seefood for NRK
«Karsten og Petra», Cinenord Kidstory for NRK
«ZombieLars», Tordenfilm for NRK
«Helium», Fabelaktiv for NRK
«ROT», NRK Super
«Lik meg», NRK Super

06 Den fjerde og siste sesongen av dramaserien «Unge lovende» ble publisert i 2018. Nenne, Elise og Alex er hovedkarakterene i serien. FOTO: Birgit Solhaug, MONSTER.

07 Gjennom ti episoder fulgte seerne servitøren Elisabeth og snekkeren Jonas som møtes for første gang på en «blind date». Time for time gjennom en lang og lys sommerkveld og natt i Oslo ble vi kjent med rollefigurene fra den første famlende bli kjent-praten til noe dypere og mer eksistensielt. Anders Baasmo Christiansen og MyAnna Buring i hovedrollene.
FOTO: NRK/VIAFILM.

Ringvirkninger for norsk produksjonsbransje

NRK skal være en god partner for eksterne miljøer og produksjonsselskap. NRKs dramabudsjett på over 300 millioner kroner har ringvirkninger for hele den norske produksjonsbransjen – skuespillere, forfattere, produsenter og regissører. NRK har satt tydelige mål for vår dramaproduksjon. Vi skal øke tilbudet til publikum, bidra til et styrket norsk dramamiljø og alltid velge dramaproduksjoner ut fra beste idé. I 2018 publiserte vi 19 nye norske drama- og humorserier for voksne og barn. Det er rekord.

Nordisk samarbeid som virker

NRK er medlem av Nordvisjonen, som er et samarbeid mellom de nordiske allmennkringkasterne. Årlig genererer samarbeidet over 4500 programmer. Samarbeidet om drama har skutt fart de siste årene, mye på grunn av avtalen «Nordic Twelve». De nordiske allmennkringkasterne har forpliktet seg til å co-produsere minst tolv nye dramaserier hvert år, og hver serie skal være tilgjengelig i alle de nordiske landene i tolv måneder. i 2018 resulterte det nordiske samarbeidet i 511 nordiske dramaepisoder, noe som tilsvarer 410 timer med nordisk dramainnhold.

NRKs TV-kanaler sendte totalt 2782 timer med nordisk innhold i 2018. NRK1 publiserte flest timer nordisk innhold med 1284 timer. Drama er den største kategorien, men NRK tilbyr også nordiske programmer innenfor kunst og kultur, vitenskap, dokumentar, sport, nyheter og underholdning.

NRKs mediedirektør Øyvind Lund overtok styreledervervet i Nordvisjonen fra 1. januar 2019 og mener organisasjonen er et eksempel på samarbeid som gir relevant innhold til et nordisk publikum.

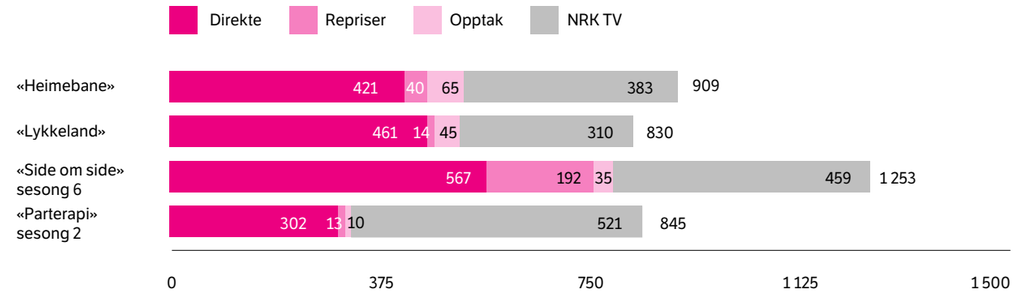
> «Nordvisjonssamarbeidet er etter min mening det beste eksempel på nordisk samarbeid, som faktisk virker. Gjennom samproduksjon, innholdsutvikling og deling av strategisk kunnskap, hjelper vi hverandre med å styrke den nordiske kulturen på tvers av landegrenser. i en tid, hvor globale aktører tar et stadig sterkere grep om brukerne, klarer vi å levere relevant og attraktivt innhold, skapt i en nordisk sammenheng. Det er viktig både for nordisk språk og kultur, og vi har mange gode eksempler på at godt fortalte historier kan leve godt i alle de nordiske landene».
>
> NRKs mediedirektør Øyvind Lund, styreleder i Nordvisjonen.

08 Nordvisjonssamarbeidet sørger for utveksling av minst 12 nordiske dramaserier i året. «Springflo» er en svensk krimserie i ti deler. FOTO: NRK.

Norske drama- og humorserier trekker seere til tradisjonell TV og til NRK TV

Seertall i tusen for «Heimebane», «Side om side», «Lykkeland» og «Parterapi», snitt per episode.

Kilde: Kantar Media, TVOV-undersøkelsen og Scores.

Du er ikke alene

Hva er egentlig sinne? Hvordan er det å gå i terapi? Har vi gode nok systemer i Helse-Norge til å ivareta den psykisk syke?

FOTO: Andris Søndrol Visdal, ANTI.

NRK har satt dagsorden med innhold om psykisk helse i ulike formater og til ulike målgrupper. Fra kortfilmer om følelser for de yngste barna til undersøkende journalistikk og systemkritikk av helsevesenet for et voksent publikum.

NRKs kartlegging av selvmord i psykiatrien har resultert i at Redaktørforeningen nå gjør en vurdering av Vær varsom-plakatens «selvmords-paragraf». Inspirert av «Helene sjekker inn» er en gjeng unge i Asker i gang med å etablere en felles ungdomsgruppe for frivillig arbeid med humanitære aktiviteter i Røde Kors-regi. Og basert på NRK Supers filmer om følelser har Røde Kors utviklet et undervisningsopplegg tilpasset 5.-7. trinn. Dette er noen eksempler som viser at medieinnhold kan åpne dører til vanskelig tematikk og inspirere til videre arbeid og initiativ. I dette kapittelet forteller vi om hvordan satsingene har blitt til, og hvorfor vi har laget dem.

Mange unge bekymrer seg for framtiden

NRK skal være en kilde til innsikt, refleksjon, opplevelse og kunnskap. I NRKs langtidsstrategi formuleres dette slik: «NRK skal bidra til at folk forstår samfunnet, hverandre og seg selv bedre». Skal vi lykkes med oppdraget, må vi lage relevant innhold som får betydning for folk. For å forstå hvilke behov vi må møte, baserer vi oss på innsikt i brukergrupper/segmenter. Et eksempel er den årlige ung-undersøkelsen. Her spør vi et representativt utvalg av 15-29-åringer om deres hverdag, fritid, ambisjoner, følelser, engasjement, seksualitet og kropp. I ung-undersøkelsen fra 2017 var det store bildet at de fleste unge er fornøyde. Men det er også en stor del (nesten 20 prosent) som er misfornøyde med seg selv eller livet sitt. Nesten halvparten av de unge svarer også at de noen ganger føler seg ensomme og er bekymret for framtiden.

Hvordan kan NRK hjelpe unge som sliter?

Hvordan kan NRK bidra i de unges liv på en positiv, konstruktiv og engasjerende måte?

Dokumentarserien «Jeg mot meg» viser gruppeterapi for åpent kamera. Gjennom en reell terapisituasjon er målet til programskaperne (produsert av Anti for NRK) å gi seere som er plaget av psykiske problemer, innsikt i sin egen situasjon og vise at terapi ikke er farlig eller mystisk. Serien ønsker å gi deltakere og publikum mot til å snakke åpent med andre, kanskje til og med oppsøke hjelp. Deltakerne betror seg også til egne hjemme-kameraer. Målet er at deltakerne skal komme ut av serien mer styrket til å møte livet.

Krevende planlegging og casting

Prosjektet har mange utfordringer av etisk karakter for de medvirkende og ikke minst for deres familier. Serien har hatt et langt og krevende utviklingsløp. Tematikken må ikke være for tung, eller for vanskelig å behandle, og må ha klangbunn og kunne hjelpe mange. Og deltakerne må tåle stigmatiseringen på TV. Hvor robuste er de? Vurdering ble gjort av produksjonsselskapet Anti, psykolog Peder Kjøs og NRK.

Etiske spørsmål – modige valg

«Jeg mot meg» er en moderne form for folkeopplysning, der ekspertene er byttet ut med det virkelige livet. Serien har skapt debatt. Ble det for mye åpenhet? Programmet ble diskutert i Kringkastingsrådet i oktober 2018. Programskaperne og psykolog Peder Kjøs snakket varmt for åpenhet om psykisk helse. Det er krevende og vanskelig med slike serier, men alternativet med «ikke-åpenhet» skaper større vanskeligheter.

> «... i bunn og grunn handler det om å ikke være i en 'jeg mot meg posisjon', men at det blir en posisjon hvor det er 'du og jeg overfor hverandre'. Ja, det er egentlig målet vårt med denne serien»
>
> Peder Kjøs i K-rådet 25. oktober 2018.

01

01 «Newton» hadde også temasendinger om psykisk helse i 2018. Her er helsesøster Tale Maria Krohn Engvik, kjent av mange som Helsesista, sammen med «Newton»s programleder Lydia Gieselmann. Fra episoden «13 ting du må vite om depresjon og selvmord». FOTO: Morten Waagø, NRK.

02

Hva er følelser?

I de siste årene har NRK Super hvert år satt av en hel uke til å ta opp vanskelig tematikk, som barns opplevelse av skilsmisse, rus blant foresatte og overgrep. I 2018 var temaet psykisk helse. Valget baserte seg på innsikt fra Barne- ungdoms- og familiedirektoratet: Fram til seksårsalderen er psykiske lidelser omtrent like vanlig blant gutter og jenter. Fra 6 til 12 år er to av tre med psykiske diagnoser gutter. Det gjelder særlig diagnoser som ADHD, atferdsforstyrrelser og konsentrasjonsvansker. Fra 12-årsalderen er to av tre med psykiske lidelser jenter. Blant disse er depresjon og angst de vanligste diagnosene.

Målet for temadagene i 2018 var å lære barna å identifisere og forstå følelsene sine og hvilke behov følelsene er uttrykk for. Barn må lære at det er greit å vise følelser, og at de må be om hjelp når de sliter. Stadig flere barn og unge opplever psykiske problemer, stress og press i tidlig skolealder. Ved å gi barna kunnskap om følelser vil de bedre kunne forstå seg selv, møte og mestre livets utfordringer og ta gode valg for eget liv.

NRK Super snakket med barn og ungdom både med og uten problemer. Redaksjonen inngikk formelt samarbeid med Røde Kors og var i kontakt med en lang liste med organisasjoner og eksperter, blant annet PIO-senteret/pårørendesenteret i Oslo.

Til temadagene ble det produsert to korte dramaserier. Den ene, «Pust», er basert på sanne historier fra unge voksne som hadde psykiske problemer som barn. Den andre serien med episodene «Trist», «Redd» og «Sint» skal lære barna om følelser gjennom humor, live action og animasjon. Manusene er skrevet av Erlend Loe.

I tillegg ble det produsert tematisk beslektet innhold i ulike redaksjoner, slik at tematikken var godt synlig på TV og radio, i NRK TV og i sosiale medier. Både Fantorangen, «Newton», Manaid TV, Radio Super, «Supernytt» og «FlippKlipp» tok opp psykisk helse.

02 «Sint» – dramaserie om følelser. Silje er fryktelig sint. Hun blir rasende og får lyst til å mose alt og alle. Men hvorfor er hun egentlig så sint? FOTO: Snorre Solfjeld, NRK.

03

Selvmord i psykiatrien

Til grunn for serien «Selvmord i psykiatrien» lå et unikt og omfattende kartleggingsarbeid. Serien dokumenterer omfanget av selvmord innenfor psykiatriske institusjoner, men også Helse-Norges manglende vilje til å vise åpenhet rundt egne feil. Systematiske forsøk på å forhindre, forsinke eller sladde opplysninger som offentligheten åpenbart har rett til å få se, er mer regel enn unntak.

Arbeidet med innsyn i alle saker fra 2014 til 2016 tok to år. Av 200 selvmord som ble gransket, fant NRK lovbrudd i nesten halvparten. Bildet som avtegnet seg, bidro til at både helseminister Bent Høie, Helsetilsynet og Pasientombudet reagerte. Serien har også ført til en ny debatt om samfunnets åpenhet omkring selvmord og en fornyet presseetisk diskusjon. NRK får ros av Redaktørforeningen for å ha utfordret rådende presseetikk i disse sakene.

Den sterkeste responsen kom imidlertid fra vanlige nordmenn. Flere hundre seere takket NRK for å ta opp temaet. Noen var psykisk syke som føler de ikke får den hjelpen de trenger, andre var pårørende som har mistet en av sine kjære da de trodde de ble godt ivaretatt. Noen mente seg utsatt for feil behandling og lovbrudd uten at det får konsekvenser. Reaksjonene fra publikum var mange. Her er en av dem:

> «Jeg sitter igjen med mange ubesvarte spørsmål. Som pårørende i psykiatrien befinner man seg i et vakuum, både før og etter. Man orker ikke alle kamper mens det pågår, og i alle fall ikke i etterkant. Så takk igjen, dere gir meg og garantert mange med meg, et håp om at kanskje noe kan forandres, kanskje man kan få noen forklaringer, kanskje kan dette såre og vonde temaet komme litt ut av skyggen, og på den måten gjøre en forskjell».

04

«Helene sjekker inn»

TV-serien «Helene sjekker inn» traff en nerve hos et stort publikum, som tok følge med Helene Sandvig inn på 15 institusjoner rundt i landet. Høsten 2018 ble en spesiell og særlig sterk sesong. I to av programmene fikk seere oppleve døden – og hverdagen for helsearbeidere som jobber tett på døende – på nært hold.

På St. Olavs hospital i Trondheim ble en liten gutt født altfor tidlig. 24 uker i mors liv var ikke nok til at han overlevde. I programmet fra Lovisenberg Hospice møter vi flere mennesker med alvorlig sykdom, flere av dem i livets siste fase. Kreftsyke Dag hadde bare dager igjen å leve, og Helene får følge ham med kamera til siste åndedrag. Både han selv og familien var forespurt før opptak, og Dag ønsket selv å være med å avmystifisere døden. De unge foreldrene fra St. Olavs hospital ønsker å dele sin aller tyngste stund.

DEBATT · RØDE KORS · UNGDOM

Ungdommen nå til dags

FOR BARN OG UNGE: Fra Camp Solvik i Vollen i regi av Asker Røde Kors sommeren 2018. Foto: PRIVAT

Av Morten Staude (leder i Asker Røde Kors), Marte Ramborg (leder i Hurum Røde Kors) 24. desember 2018, kl. 09:00

Frivillig. For ikke lenge siden var det en som banket på hos Asker Røde Kors fordi hun hadde sett en episode av NRK-serien «Helene sjekker inn».

05

06

Når Helene sjekker inn, vet hun ingenting om institusjonen. Helenes første møte med stedet skal være så ekte som mulig. Redaksjonen har imidlertid vært der i flere uker i forkant for å bli kjent og bygge tillit. De snakker med hver enkelt om hva det vil si å være med på TV, og blir fortrolige med rutinene på stedet.

Publikumsreaksjonene har vært mange og sterke, og overveldende positive. Mange takker NRK for å gi et innblikk i sider av livet og samfunnet som ikke alltid er så synlige. Andre kjenner seg igjen i situasjonen både pasienter, pårørende og ansatte står i. Flere av programmene vises på videregående skoler og utdanningsinstitusjoner rundt om i landet.

Mange fagmiljøer ønsker å høre hvordan NRK arbeider med denne serien. Redaksjonen har holdt foredrag for psykiatere, leger, sykepleiere og journalister. I 2018 ble redaksjonen også bedt om å komme med innspill til åpenhetsutvalget. Utvalget skal utrede problemstillinger knyttet til ytringsfrihet, pressefrihet og personvern i forbindelse med materiale fra helse- og omsorgstjenesten, barnevernet, barnehager og skoler.

Helene Sandvig vant Gullruten for beste kvinnelige programleder i 2018 for sin innsats i serien.

«Kraft» – i NRK P2 og som podkast

Også auditivt har psykisk helse vært tema. Radio- og podkastserien «Kraft – om livet ditt» byr på hjelp til å møte seg selv og vanskelige tanker. Den stiller spørsmål som: Hvorfor er du så selvkritisk? Hvem bestemmer i livet ditt? Og kan man øve opp lykkemuskelen? Kirsti Kraft er en modig reporter som kaster seg over vanskelige tema. Og publikum gir god respons.

> «Tusen takk for alle minuttene du har gitt meg en livbøye i livet – spesielt når det er vanskelig. Tusen takk for refleksjoner, som har gitt meg så mye som jeg kan bruke videre i min ferd i løpet av dagen … Jeg gleder meg til hver nye podcast fra deg – og jeg hører de beste om og om igjen. Dette er det beste fra NRK»

03 Krevende research. Journalistene Annemarte Moland (til venstre) og Ingeborg Rygh Hjorthen har gransket 200 selvmord i psykiatrien i Norge. FOTO: Gry Kårstad, NRK.

04 Dokumentaren «Selvmord på lukket avdeling». FOTO: Patrick da Silva Sæther, NRK.

05 Ringer i vannet – Asker Røde Kors opplevde at en ungdom troppet opp og ville jobbe frivillig etter å ha sett «Helene sjekker inn». FOTO. Faksimile fra Asker og Bærum budstikke.

06 Ville og Helene fra Ravneberget fengsel. Etter at NRK viste programmet om kvinner som soner på firemannsrom, er det blitt økt fokus på å finne en løsning som gir kvinner soningsforhold som er mer lik menns. FOTO: Anders Leines, NRK.

Unge samers førstevalg

NRK skal styrke samisk språk, kultur og identitet. Det gjør vi ved å tilby et daglig medietilbud til den samiske befolkningen og ved å synliggjøre det samiske samfunnet og kulturen for alle i Norge.

FOTO: Julia Marie Naglestad, NRK

01

NRK Sápmi skal bidra til at hele den samiske befolkingen får tilstrekkelig informasjon til å kunne være aktiv med i det samiske samfunnet. Vi skal være en fellesarena for alle samer – uansett om de forstår og snakker det samiske språket eller ikke.

Vi løser oppdraget i økende grad gjennom flerspråklig innhold og publisering. De fleste samer i dag kan ikke noen av de samiske språkene. Og av dem som kan samisk, er det færre som leser og skriver samisk. Publikum ønsker seg både samisk- og norskspråklig innhold og en enklere språkbruk uansett språk. NRK Sápmi publiserer på fire språk; nord-, sør- og lulesamisk og norsk.

Mer valgbart innhold

I likhet med resten av befolkningen er det samiske publikums medievaner i endring. Publikum foretrekker i stadig større grad innhold som er valgbart og digitalt, og det betyr at også det samiske innholdet konkurrerer med det beste i verden, som er et klikk unna. NRK Sápmi har dreid oppmerksomheten mot digitalt innhold og utvikling av valgbart innhold innenfor alle sjangre i løpet av 2018. Endringene i publikums vaner gjør at vi ikke lenger kan måle vår suksess i volum, verken i sendte minutter på radio og TV eller på volumet av digitalt publisert innhold. NRK Sápmi må måles på i hvilken grad innholdet velges, brukes og foretrekkes.

For å lykkes med oppdraget er NRK Sápmi med sine 84 medarbeidere avhengig av å være en del av en større allmennkringkaster. Vi samarbeider med de beste innholds- og utviklingsmiljøene i hele NRK for å produsere samisk innhold, der formålet er å løfte fram mye av innholdet også til majoritetsbefolkningen.

> «I min ungdomstid brukte de joik som mobbing. I dag er joik blitt en del av popkulturen».
>
> Mona Alette Solbakk, direktør i NRK Sápmi

Joik på TV

NRK og ikke minst «Stjernekamp» er blitt viktige nasjonale scener for unge samiske talenter. I 2013 var den første samiske artisten med i «Stjernekamp». 19-åringen Agnete Johnsen kom helt til finalen. I 2018 ble Ella Marie Hætta Isaksen (20 år) valgt ut som deltaker i årets «Stjernekamp», og i oktober slo hun Ulrikke Brandstorp i finalen. Hun hadde da allerede vunnet Samisk Grand Prix og NRK Sápmis talentkonkurranse NRK Urbi. Ella Marie opptrådte også på «Spellemannprisen» for å overraske æresprisvinneren Mari Boine, og i mai inviterte NRK henne til å opptre med Kringkastingsorkestret. Årets

01 De to finalistene i «Stjernekamp», Ella Marie Hætta Isaksen og Ulrikke Brandstorp. FOTO: Julia Marie Naglestad, NRK.

02

«Stjernekamp» var den andre sesongen der alle deltakerne måtte prøve seg på joik som en egen kategori.

> « ... Stjernekamp ble noe som var større enn meg selv. Det ble ikke bare min reise, men en reise for veldig mange andre. Jeg tror at seieren har betydd mye for samer».
>
> Ella Marie i KK 1. februar 2019

I november startet andre sesong av «Muitte mu – Husk meg» på NRK1 lørdag kveld. Her lærer seks kjente norske artister å lage en joik til en de har kjær. Hver av dem har en kyndig joikemester som hjelper dem underveis. Dette er eksempler på hvordan NRK har løftet samisk til et nasjonalt nivå og evnet å synliggjøre samisk kultur for et bredt publikum. Dette gjelder ikke bare for underholdning og kultur, men også nyheter.

Kritisk journalistikk og økt åpenhet

I 2018 har NRK Sápmi styrket nyhets- og aktualitetstilbudet på nett og mobil med løpende nyheter og økt oppmerksomhet mot nasjonale samiske saker – saker som har relevans langt ut over det lokalsamfunn de har sitt utgangspunkt i. NRK Sápmi har arbeidet etter tre strategier: mer flerspråklig innhold, mer innhold mot yngre målgrupper og mer fokus på større saker og på historier som i større grad angår alle samer og befolkningen for øvrig.

I 2018 prioriterte NRK Sápmi ressurser fra samtlige redaksjoner til kritisk journalistikk og innhold rundt temaet seksuelle overgrep og voldtekt i det samiske samfunnet. Saker om temaet er publisert på alle plattformer innen nyhets- og reportasjejournalistikk (nett, TV, radio), musikk (Mihá-konserten), underholdning/talkshow (Studio Sápmi), radiodebatt (Veaigesátta) og i vårt barneinnhold.

Halvparten av samiske kvinner opplever vold eller overgrep i løpet av sin levetid. Temaet er omgitt av tabu og taushet, både i det samiske og i det norske majoritetssamfunnet. NRK Sápmi hadde som ambisjon å bryte tausheten og utfordre tabuene rundt temaet. Flere av sakene som ble produsert i 2018, er blant NRK Sápmis mest leste, og målet om å sette temaet på den nasjonale dagsorden ble nådd:

- En av fem samiske kvinner opplever seksualisert vold
- Aina Madelen går aldri alene på fest
- Standup-komiker opplevde sovevoldtekt
- Sápmi bør lære av Tysfjord
- Berømmes for sin åpenhet
- Samiske kjendiser står opp mot seksuell vold

NRK Sápmi har bidratt til å utfordre taushetskulturen rundt vold og overgrep i det samiske samfunnet. Sakene har ført til mange og sterke innlegg og debatter på sosiale medier, der også unge samiske kvinner har vært deltakere. Vi har også skapt engasjement på andre måter.

I nettserien #Samish har NRK Sápmi engasjert deler av det samiske samfunnet gjennom sitt søkelys på samisk identitet, språk og modernitet. #Samish er blant det innholdet fra NRK Sápmi som er mest diskutert på sosiale medier i 2018. #samish består til nå av 13 episoder. NRKs

03

02 For å kunne joike må man beherske visse teknikker, og dette har seks etablerte artister tre dager på å lære seg. Sammen med en mentor komponerer de en joik til en person som står dem nær. Ida Marie gir sin turnémanager Beck en joik. FOTO: NRK.

03 Kjente samiske profiler var rystet over historier om seksuelle overgrep i Sápmi. Sara Marielle Gaup Beaska, Marja Helene Mortensson og Elle Marja Eira var blant dem som takket for åpenheten. FOTO: Juliane Kravik og Tanja Linnea Eriksen Norbye.

satsing på joik gjennom programmene «Muitte mu» og «Stjernekamp» har skapt begeistring, men også sterk debatt. Det er delte meninger om alminneliggjøring av joik som tradisjonelt musikalsk uttrykk.

2018 har også vært et år der ny og tradisjonell samisk musikk har møtt et større samisk og nasjonalt publikum. NRK Urbi og talkshowet «Studio Sápmi» er etablert som springbrett for nye samiske artister.

04

NRK Sápmi har også laget saker i forbindelse med sannhetskommisjonen. Blant de fem mest leste sakene fra NRK Sápmi er historien om 96 år gamle Agnete Nikoline Margrete Hansen Lorås, som skjulte sin samiske identitet hele sitt voksne liv. I likhet med tusenvis av andre var hun barn under fornorskningspolitikken. Nå skal sannhetskommisjonen granske hva som skjedde under denne perioden.

Radio og TV

Det daglige radiotilbudet fra NRK Sápmi består av nyheter og aktualiteter om morgenen og ettermiddag. Om morgenen sendes «Buorre iđit, Sápmi», som er et samarbeid mellom NRK Sápmi, YLE Sápmi og SR Sameradioen. «Veaigesátta» er et daglig fordypende programtilbud. Radiokanalen tilbyr også fem daglige nyhetsoppdateringer mellom programmene på nordsamisk, lulesamisk og sørsamisk. I løpet av 2018 ble det også etablert en underholdende aktualitetssending, «lHÁN», daglig rettet spesielt mot unge.

Det daglige nyhetstilbudet på NRK1, «Ođđasat», er et samarbeid mellom NRK Sápmi, YLE Sápmi og SVT Sápmi. Sendingen inngår også i YLE og SVTs tilbud til sitt publikum. NRK Sápmi har i 2018 hatt sørsamiske programledere i sendingen, noe som har vekket både positive og negative reaksjoner. «Ođđasat» har tidligere kun vært på nordsamisk.

Seeroppslutningen har holdt seg forholdsvis stabil de siste tre år, men publikum blir eldre for hvert år. Gjennomsnittlig alder på «Ođđasat»-seeren i 2018 er 61 år. Dette understreker behovet for å satse på andre plattformer for å nå ut til yngre målgrupper.

05

Innhold for unge på samiske språk

Radioprogrammet «lhán» er rettet mot samisk ungdom. Det hadde første sending i starten av oktober og er en daglig radiosending fra kl. 12.30-15.00. Men allerede om sommeren laget vi radio for ungdom fra kl. 14.00-16.00 på hverdager i perioden 25. juni til 17. august. Responsen fra et ungt publikum har vært positiv. Publikums bruk tilsier at de lineære plattformene ikke tiltrekker ungdommen i like stor grad som det de kan velge selv på digitale plattformer, noe som betyr at «lhán» må utvikles mot plattformer hvor det unge publikummet er.

Et resultat av NRKs ung-prosjekt i 2018 var også «SameLAN v3». For første gang strømmet NRK Sápmi e-sportkonkurransen direkte. Målgruppa var i hovedsak samiske gutter i aldersgruppen 15-17 år. Sendeflaten var YouTube samt at konkurransen ble strømmet på nrk.no/sapmi. Etter snaue åtte timer med intens spilling i idrettshallen Báktehárji i Kautokeino var det klart hvem de store mesterne i PUBG og CS: OG var.

I forbindelse med samenes nasjonaldag lanserte vi NRK Urbi som er den samiske versjonen av NRK Urørt. Årets vinner ble Ella Marie Isaksen som senere vant «Stjernekamp».

Kulturprogrammet «Studio Sápmi» er i dag en av få viktige scener for ny og ung samisk musikk. Programmet

04 NRK Sápmi fortalte historien om Agnete som skjulte sin samiske identitet hele sitt voksne liv. Nå skal sannhetskommisjonen granske hva som skjedde under fornorskningsperioden. FOTO: Eilif Aslaksen, NRK.

05 NRK Sápmi strømmet åtte timer fra et e-sport-arrangement i Kautokeino. Her er noen av deltakerne som spiller PUBG – Player Unknown's Battlegrounds og CS:OG – Counter-Strike: Global Offensive. FOTO: NRK.

genererer mye innhold til forsiden nrk.no/sapmi. I 2018 ble «Studio Sápmi» utvidet fra 13 til 18 nett- og TV-sendinger. Programmene blir også sendt på SVT2 lørdager.

NRK Sápmi har også produsert podkaster rettet mot unge voksne. Podkastene er på nordsamisk. Podkastserie «Manin Danin» ble publisert ukentlig fra 31. januar til 6. mars. Andre podkaster er «Gáfestallan Lisain» og «Eallima mohkit».

06

Binnabánnaš for småbarn

NRK Sápmi har sammen med NRK Supers dukkemakere utviklet figuren Binnabánnaš for samiske småbarn og har spesielt som mål å bidra til utviklingen av barnas språk. I 2018 ble Binnabánnaš flerspråklig. Originalspråket er nordsamisk, og ved hjelp av SVT og YLE er innholdet nå tilgjenglig på sør-, lule-, enare- og østsamisk.

07

08

06 «Studio Sápmi» er utvidet fra 13 til 18 nett- og TV-sendinger. Fra høyre programleder Ronald Pulk, artist og sørsame Marja Mortensson, kroppsbygger Mikkel Mathis Kemi og debutfortatter Saia Stueng. FOTO: NRK.

07 Figuren Binnabánnaš for samiske småbarn ble flerspråklig i 2018. FOTO: NRK

08 Den norske animasjonsserien «Kroppen min eier jeg» for barn handler om seksuelle overgrep og det å sette grenser. Serien er versjonert til sør-, lule- og nordsamisk. FOTO: NRK.

Iežár og imaš for mellomstore barn

«Iežár» betyr «selfie» og er navnet på en dokumentarserie fra NRK Sápmi, med og for samiske barn. I serien blir vi kjent med samiske barn mellom 7 og 12 år og følger dem i deres hverdag og drømmer. Målet med serien er å inspirere barn til å stole på seg selv og styrke deres selvbilde. Et viktig grep i serien er å presentere barnas egne refleksjoner og tanker.

Det er en utfordring å nå barn over 10 år, spesielt gutter. NRK Sápmi utvikler et konsept spesielt rettet mot denne målgruppa. «Imaš», et programkonsept om mysterier, kom i produksjon fra slutten av 2018 og ble sendt fra 2019

Temaene psykisk helse og seksuelle overgrep

NRK Sápmi skal bidra til at samiske barn får informasjon og kan snakke sammen med venner og voksne om vanskelige temaer og følelser på sitt eget morsmål. Derfor samarbeidet NRK Sápmi med NRK Super om den årlige temauken. Årets tema var psykisk helse, og produksjoner fra NRK Super ble versjonert og tekstet til nordsamisk. NRK Sápmi har også versjonert animasjonsserien «Kroppen min eier jeg» til sør-, lule- og nordsamisk. I dette prosjektet samarbeidet vi med Redd Barna. Målet har vært å bidra til forebygging av seksuelt misbruk av barn i det samiske samfunnet.

Samlet TV-tilbud fra NRK Sápmi

	2017	2018
Barn og ungdom*	92	**113**
Fakta	3	**1**
Kultur	165	**11**
Nyheter	142	**151**
Underholdning	28	**4**
Valg	1	
Totalt	**433**	**281**

*Inkluderer i 2018 24 timer innhold for ungdom som kun ble publisert i NRK TV.
Antall sendetimer.
Kilde: NRK Statistikk.

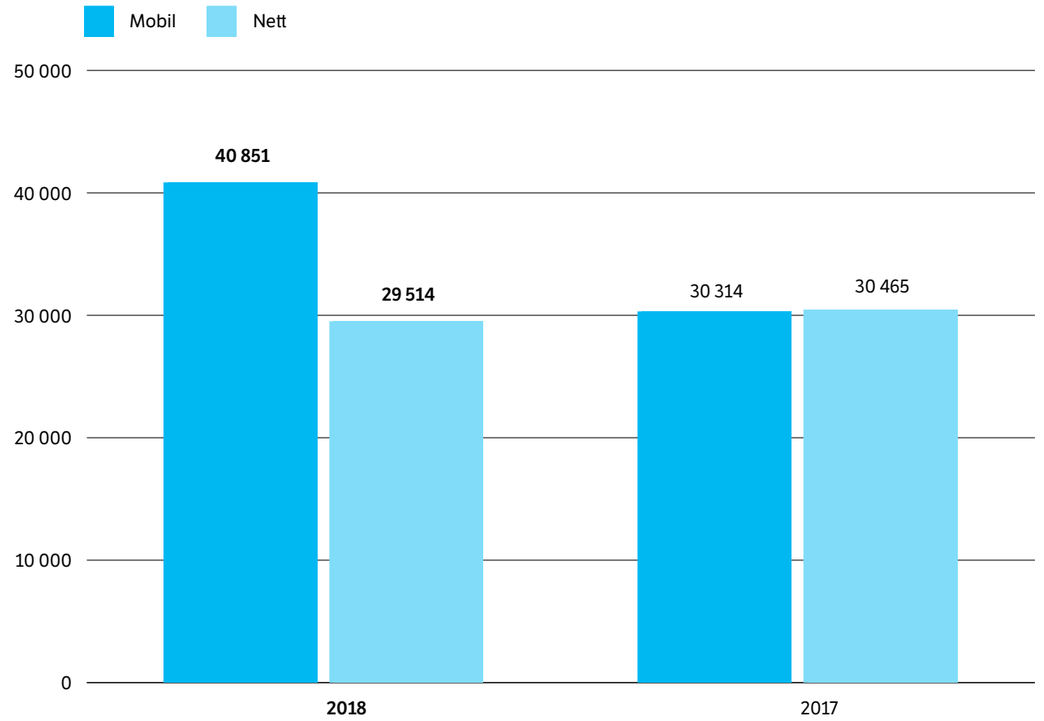
Programprofil for NRK Sápmi på radio

	2017	2018
Nyheter på samisk	140	**97**
Aktualiteter	3 158	**3 733**
Barn og ungdom	0	**304**
Religion	89	**91**
Kultur, underholdning	857	**14**
Kultur, underholdning på norsk	0	**21**
Musikk	4 292	**4 545**
Sametinget	59	**0**
Totalt	**8 594**	**8 805**

Antall sendetimer på NRK Sápmi og i sendeflaten på NRK P2. NRK Sápmi sendte tidligere programmer på NRK P2s regionalsendinger, men nå kun på NRK Sápmi og NRK P2.
Kilde: NRK Statistikk.

Flere bruker NRK Sápmis nettsider på mobil

I tillegg til TV- og radiotilbud har NRK Sápmi et tilbud på nett og mobil. Bruken av innholdet på nett er stabil fra fjoråret, men vi ser, som i resten av NRK, en økning på mobil. I 2018 besøker flere unike brukere NRK Sápmi på mobil enn på nett.

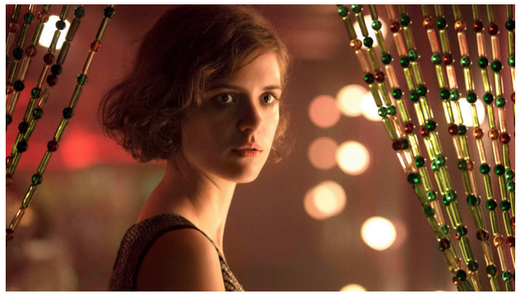
Snitt ukentlige unike brukere på NRK Sápmis nettsider på nett og mobil. På grunn av målefeil i uke 35 og 36 i 2018 er disse ukene utelatt i 2018.
Kilde: Kantar Media, Scores.

Å finne, velge og elske

Folk skal fortsette å finne, velge og elske NRKs innhold. Det stiller store krav til nyutvikling, til kvalitet og til god brukeropplevelse.

FOTO: NRK

01

De lineære TV- og radiokanalene er viktige, men mister gradvis oppslutning som følge av nye medievaner. For å oppfylle allmennkringkasteroppdraget må NRKs innhold bli funnet og valgt i konkurranse med innhold fra resten av verden. Strømmetjenestene NRK TV og NRK Radio blir stadig viktigere i denne konkurransen.

Vekst i NRK TV

Det er ingen selvfølge at publikum velger NRK-innhold i den sterke globale konkurransen. Vi må jobbe målrettet og skjerpet mot sterk historiefortelling for å lykkes med valgbart innhold. Katalogen i NRK TV vokser. Det gjør publikums bruk også. Bruken spenner fra de store internasjonale seriene, til egenprodusert dokumentar og humor. I dag samler vi store deler av folket rundt humorseriene «Side om side» og «Parterapi». Det har stor samfunnsverdi at folk ler av omtrent de samme tingene og deler de samme referansene.

Europeisk innhold, drama, dokumentarer og historier fra det virkelige liv i Norge har også nådd mange i løpet av 2018. Listen over mest sette programmer inneholder blant annet dramatitler som «Broen», «Lykkeland», «Heimebane», «Le Bureau», «Greyzone», «Unge lovende», «En natt» og «Presten». «Gåten Orderud» er den mest sette dokumentarserien på NRK TV noen gang. Trygdekontoret-dokumentar, «Helene sjekker inn», «Planet Plast», «Vita og Vanda», «Team Ingebrigtsen», «Uten pappa», «Jeg mot meg», «Helikopterranet», «Datoen» og «Folkeopplysningen» er andre serier fra det virkelige liv med over 100.000 seere. Underholdningsserier som «Jorda rundt på seks steg», «Nytt på nytt», «Team Bachstad» og «Mesternes mester» har også mange seere på NRK TV.

Norge ligger langt framme teknologisk. Det finnes ingen lærebok i hvordan få ut godt allmennkringkasterinnhold i et strømmemarked. Vi lærer på veien og deler erfaringer med våre nordiske og europeiske kolleger. Vi ser tydelig at publisering av sterke titler som trekker folk til strømmetjenesten, også øker bruken av andre titler. God publisering fører til at folk oppdager og utforsker innhold de ellers ikke ville sett, og flere blir eksponert for sjangerbredden i tjenesten.

- I 2018 passerte 366 programmer over 100 000 seere i NRK TV mot 146 titler i 2017.
- «Gåten Orderud» var blant de fem mest sette seriene i NRK TV, med drøyt 330 000 seere. «Parterapi» lå helt på topp med nærmere en halv million seere.
- November ble den beste måneden for NRK TV siden «SKAM»-suksessen nådde toppen i desember 2016.

Flere brukere – ulike hensyn

Det er et kappløp om å ha de beste brukeropplevelsene, mest intuitive navigasjonsmønstrene og mest effektive programpresentasjonene.

I løpet av 2018 har NRK TV endret utseende, med fleksible «etasjer». Det gir nye muligheter i publiseringen og deskingen av forsiden. NRK kan for eksempel virkelig synliggjøre NRK Supers «BlimE»-uke, fylle en hel etasje med krigsdokumentarer når hundreårsdagen for slutten på første verdenskrig skal markeres – eller rett og slett ønske folk god helg hver fredag. Vi har også fått bedre løsninger for å løfte frem direkte-hendelser. NRK TV klarer stadig oftere å samle folk rundt nyheter og sport. Da Magnus Carlsen forsvarte sin verdensmestertittel i sjakk, fulgte rekordmange nordmenn begivenhetene i NRK TV. I de 20 dagene VM varte var sjakk-VM det folk brukte mest tid på i NRK TV.

Parallelt med den tekniske utviklingen har det også foregått et viktig arbeid med å profesjonalisere bildebruken i NRK TV. En egen bildedesk er opprettet som sørger for at presentasjonen av programmene er hevet mange hakk. Samtidig har vi fått på plass forbedrede målinger av bruk og navigasjon. Det gjør at vi kan følge utviklingen til alle programmene i tjenesten med en helt annen presisjon enn tidligere.

01 Både tyske og franske dramaserier sees av et stort publikum i NRK TV. Den tyske serien «Babylon Berlin» er en mørk krim fra Berlins dekadente underverden i 1929. Foto: Beta-Film. I «Le Bureau» følger seerne den franske etterretningsagenten Malotru i en realistisk spionthriller. FOTO: Canal+/Fedent.

02 «To hvite menn» er historien om Tjostolv Moland og Joshua French. Podkastserien er en av de mest populære i 2018. FOTO: NRK.

03 Podkasten komplementerte Orderudsatsingen på TV og nett. FOTO: NRK.

NRK Radio og podkast

NRK skal utvikle de lineære radiokanalene, men vi må også satse videre på valgbar radio som podkaster og NRK Radio. Bruken er lavere enn for lineær radio, men det er ingen tvil om at radio når du vil og hvor du vil, blir en viktigere del av vårt oppdrag. I 2018 merket både NRK og andre norske aktører en stor økning i antall lyttere på sine podkaster. Ifølge en ung-undersøkelse fra 2018 hører 21 prosent av målgruppa 15 til 29 år på en podkast ukentlig, mot 13 prosent i 2017.

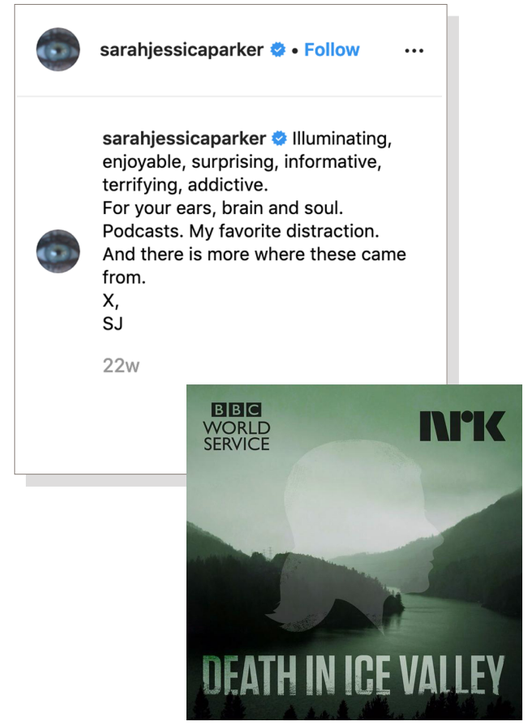
I januar 2018 ble NRKs podkaster for første gang tilgjengelig i appen NRK Radio på mobil og nett. Vi har publisert 40 nye podkasttitler, og den ukentlige lyttingen på NRKs podkaster økte fra 5,3 prosent til 10,3 prosent på et halvt år. Totalt er det blitt lastet ned 71 961 298 podkastfiler fra NRK i 2018. Det er en økning på 40 prosent fra 2017, og de mest populære titlene med høyest antall nedlastninger per episode i løpet av året er «To hvite menn», «Radioresepsjonen», «Lørdagsrådet», «Familiene på Orderud», «Sånn er du», «Hele historien», «Heia fotball», «Hos Peder» og «Death in Ice Valley». 12 av de mest populære seriene til NRK hadde mer enn én million nedlastninger.

NRK inngikk i 2018 et podkastsamarbeid med BBC World. Historien heter «Death in Ice Valley» og handler om den mystiske Isdalskvinnen. Serien fikk stor oppmerksomhet internasjonalt og er så langt lastet ned nærmere fire millioner ganger.

Av nye serier som ble publisert i 2018, troner BBC-samarbeidet desidert høyest, mens «To hvite menn», serien om Tjostolv Moland og Joshua French, ble NRKs mest populære av de nye titlene.

I takt med økning av lyttere på podkastene økte også tilbudet fra NRKs konkurrenter, og det kom en rekke nye norske titler som publikum kan velge mellom. Dette betyr en skjerpet konkurranse for NRK på å levere det beste innholdet.

I årene framover skal NRK tilby de beste podkastene innenfor sjangerne humor, historiefortelling og såkalt infotainment.

02

03

Toppliste 2018 for NRK podkast (antall nedlastinger)

1. «Ekko» (13 338 678)
2. «Radioresepsjonen» (13 537 374)
3. «Heia Fotball» (4 198 670)
4. «Lørdagsrådet» (3 741 394)
5. «Death in Ice Valley» (3 705 396)
6. «Dagsnytt 18» (2 965 848)
7. «P3morgen» (2 834 587)
8. «Politisk kvarter» (1 811 156)
9. «Hos Peder» (1 618 424)
10. «Verdibørsen» (1 477 902)

De mest populære episodene:

1. «To hvite menn» Episode 2: «Hvem var Tjostolv Moland?» (219 757)
2. «To hvite menn» Episode 4: «Fengselsliv» (211 706)
3. «To hvite menn» Episode 1: «Hva skjedde i jungelen?» (211 362)
4. «To hvite menn» Episode 3: «Fra Daniel til Joshua» (205 619)
5. «To hvite menn» Episode 6: «Læsningen» (203 858)
6. «Radioresepsjonen» 01.03.2018 (186 017)
7. «To hvite menn» Episode 5: «Reisen til Sør-Afrika» (184 432)
8. «Familiene på Orderud» Episode 3 av 6: «Lille julaften» (118 902)
9. «Radioresepsjonen» 20.08.2018 (117 135)
10. «Hele historien – Overgrepene i Alvdal» (2:2) (116 616)

(«Death in Ice Valley» ikke med på listen fordi NRK ikke har episodetall)

04

Smarthøyttalere

NRK må forstå hvordan ny teknologi treffer publikum. Derfor må vi være til stede tidlig, eksperimentere og finne ut hva som kreves av endringer både redaksjonelt, teknisk og produksjonsmessig. Vi må ha publikum med på laget, vite hva de responderer på, savner og ønsker.

Smarthøyttalere er et nytt område NRK eksperimenterer seg fram på. Stemmestyring og smarthøyttalere kan bli et startpunkt for et bredere spekter av mediebruk. Hvilke behov kan dette mediet potensielt dekke for brukerne i framtiden? Det er en stor utfordring å gå inn på en plattform som fortsatt er umoden, og som det knyttes store forventninger til.

NRKs tilbud på smarthøyttalere:

- «Dagsnytt»
- «Hendt i natt, skjer i dag»: Skreddersydd format for smarthøyttalere
- Morgensending fra 15 distriktskontorer i spesialutgave
- Google Home: En egen app med NRKs kanaler, podkaster, forslag til valgbart innhold, quiz og nyheter.

Foreløpig er bruken lav, men den stiger. I november og desember 2018 hadde nyhetssendingene våre på Google Home opp mot 4 000 avspillinger per dag, mens det etter julaften ligger opp mot 12 000 daglige avspillinger. Vi er spent på hvordan utviklingen blir utover i 2019.

Mer fragmentert radiolytting

2018 var det første heldigitale radio-året for NRK. Mot slutten av året hørte mer enn 63 prosent av alle nordmenn over 12 år daglig på radio. Lyttingen er nå på samme nivå som i 2017, men sprer seg på flere kanaler. NRK Sport på radio er et eksempel på hvordan trendene i radiomarkedet endrer seg og lyttingen blir mer fragmentert. Under enkelte øvelser under OL i Pyeongchang var NRK Sport en av de største radiokanalene i Norge. På det meste var det 675 000 daglige lyttere. Et annet eksempel er julekanalene som har blitt en desember-tradisjon på radio.

04 NRK leverer innhold til smarthøyttaleren Google Home.
FOTO: Martin Gundersen, NRK

05

Både NRK Klassisk og NRK Super spilte julemusikk i desember, og begge kanalene hadde høyere lyttertall enn ellers. Inkludert de kommersielle radiokanalene tar julekanalene en stor del av radiomarkedet i desember. På julaften hadde disse kanalene en samlet markedsandel på over 25 prosent.

Forandring fungerer

NRK P1 og NRK P3 har tapt mest oppslutning i den forventede omveltningen ved digitaliseringen av radio. Høsten 2018 fikk NRK P1 et nytt sendeskjema i helgen, rettet etter målgruppas behov og NRK P1s rolle som en mest mulig direktesendt radiokanal. NRK P3 og søsterkanalen mP3 arbeider med å treffe sine målgrupper enda bedre med både musikk og innhold. Det øvrige kanaltilbudet utvikles kontinuerlig.

NRK P1 i helgen er rustet opp med nye programmer. Målet er å gi lytterne mer direkte, aktuelt og oppdatert innhold. Disse endringene ble både omdiskutert og mye omtalt. «Kolafei» er et nytt fredagsshow med Rune Nilson. Programmet har blitt svært populært og er et godt eksempel på at det går an å nå ut til hele landet med gode historier om lokale initiativ og kulturentusiasme.

«Opptur» er et nytt direktesendt program hver lørdag og søndag morgen fra Bergen.

Og i programmet «Lørdagsliv» møter vi profilerte nordmenn som hyller lørdagen og alt det rare vi velger å bruke helga vår på.

«Ukeslutt» fikk utvidet sendetid, og «Mellom himmel og jord» ble et direktesendt ettermiddagsprogram på søndag. Dette programmet produseres av produksjonsselskapet Rubicon. Endringene gjorde at flere fant fram til radioen i helgene, og mange har fått et nytt favorittprogram.

NRK P1+ har etablert seg som landets tredje største radiokanal. Det skjer endringer også i NRK P1+. Samtidig blir gode gamle formater tatt vare på, blant annet gjennom «Syng!», et program som fornyer allsangtradisjonen. Programmet produseres eksternt av Munck Studios i Trondheim. NRK P1+ er blant kanalene i Norge med de mest fornøyde lytterne.

Ungt engasjement

«P3aksjonen» klarte nok en gang å sette innsamlingsrekord. Programlederne trosset frykt og ofret forfengelighet for å engasjere og begeistre lytterne til å gi mer enn noensinne til Kirkens Bymisjon. Programlederne fikk barbert bort håret, eller bleket det hvitt, og måtte også trekke en visdomstann på direkten. Et av aksjonens høydepunkter var besøk av artisten Matoma.

NRK mP3s julefest på Rambareid Skule viser noe av det samme. Gjennom samarbeid med kjente YouTubere og artister satte NRK mP3 Fitjar på hodet med sin julefest. Der begeistret kanalen hele dagen med direktesendinger og en stor gratisfest. Dette ble viet stor oppmerksomhet i lokalpressen.

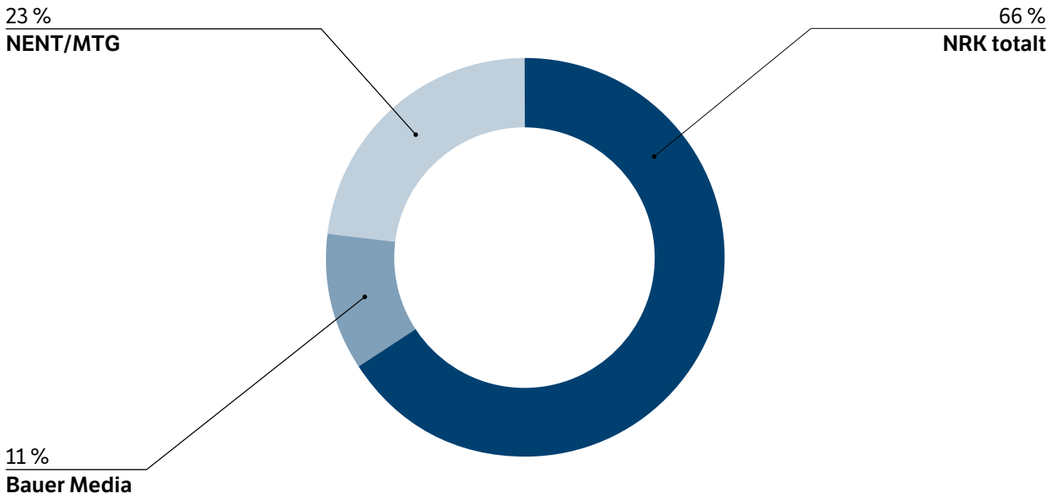
06

05 Programlederne i «Lørdagsliv»: Nosizwe Baqwa, Mona B Riise, Tarjei Strøm, Kari Slaatsveen, Selda Ekiz, Mikkel Niva og Else Kåss Furuseth veksler mellom å være programledere.
FOTO: NRK.

06 I «P3aksjonen» fikk Ronny Brede Aase barbert bort håret og skjegget. Markus Neby fikk æren av å ta håret.
FOTO: Mattis Folkestad, NRK.

Markedsandeler for norske radioaktører

NRKs radiokanaler har i 2018 66 prosent markedsandel. Styrkeforholdet mellom de tre største aktørene i radiomarkedet har vært stabilt over flere år.

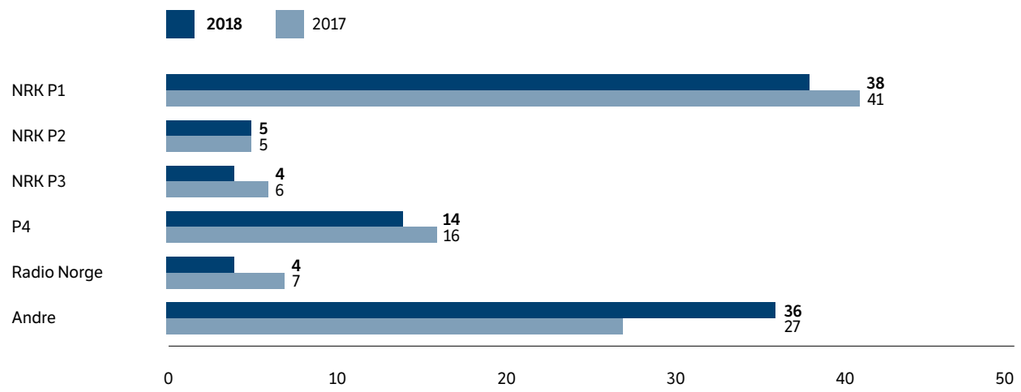

Markedsandeler oppgitt i prosent.

Kilde: Kantar Media, PPM.

Markedsandeler for norske radiokanaler

De fem tradisjonelt største radiokanalene i Norge har møtt større konkurranse de siste årene. Både NRK og de kommersielle aktørene har etalert nye kanaler, noe som har ført til et økt radiotilbud. De store allmennkanalene har de siste årene tapt markedsandeler, mens mindre kanalener øker i oppslutning. NRK P1+ var i 2018 den tredje største kanalen i Norge.

Markedsandeler oppgitt i prosent.

Kilde: Kantar Media, PPM.

NRK P1+ vokser

Totalt 1,7 millioner, eller 38 prosent av befolkningen 12 år eller eldre, hører NRK på radio daglig. Lyttingen til NRKs radiokanaler samlet går ned, fra 43 prosent daglig dekning i 2017. NRK P1 er den største kanalen med omtrent 1,1 millioner daglige lyttere. NRK P1+ øker mest fra 2017 og er den nest største radiokanalen til NRK i 2018.

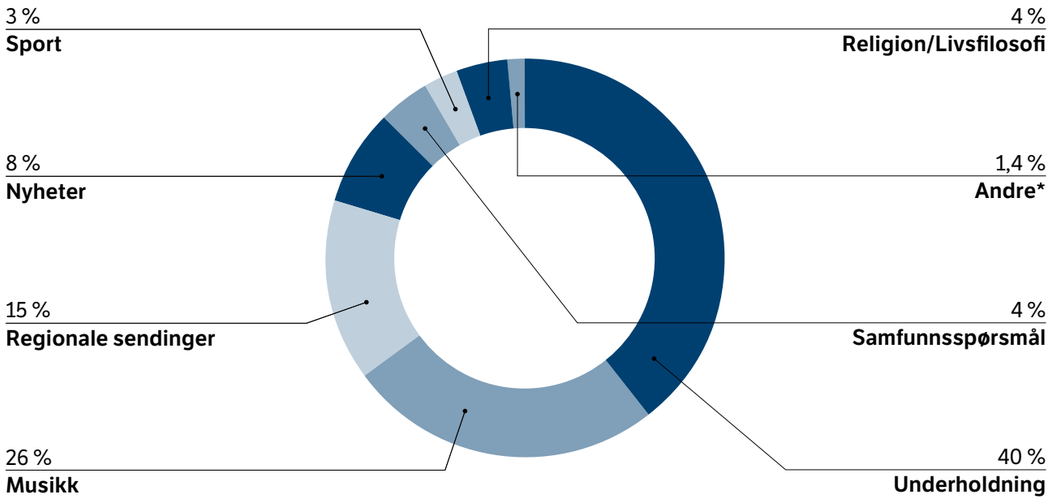
	Daglig dekning	Daglig dekning i prosent
NRK P1	1 099 000	24,3
NRK P2	220 000	4,9
NRK P3	217 000	4,8
NRK Nyheter	83 000	1,8
NRK mP3	145 000	3,2
NRK Sport	92 000	2
NRK Klassisk	46 000	1
NRK P13	96 000	2,1
NRK P1+	303 000	6,7
NRK Radio Super*	31 000	0,7
NRK Jazz	12 000	0,3
NRK Total	**1 705 000**	**37,7**

*NRK Radio Supers daglige dekning er i befolkningen 12 år+, dvs. utenfor kanalens egentlige målgruppe, men vi ser at mye av lyttingen på kanalen er blant personer med barn yngre enn 12 år i husstanden.

Daglig dekning for NRKs radiokanaler i 2018.

Kilde: Kantar Media, PPM.

Programprofil NRK P1

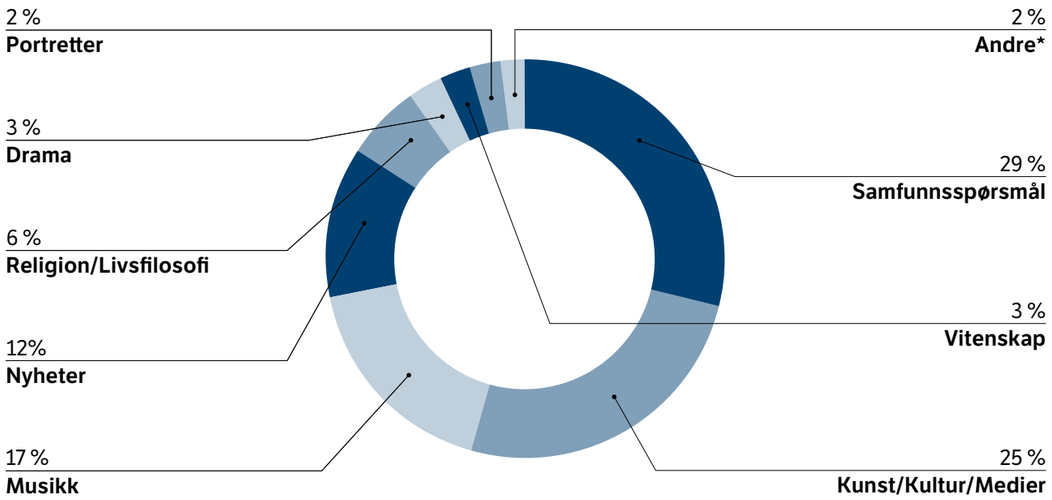

*Vitenskap 0,7 %, Drama 0,3 %, Annet 0,2 %, Portretter 0,1 %.

Hele døgnet (8 760 sendetimer) fordelt på sjanger.

Kilde: Kantar Media, PPM.

Programprofil NRK P2

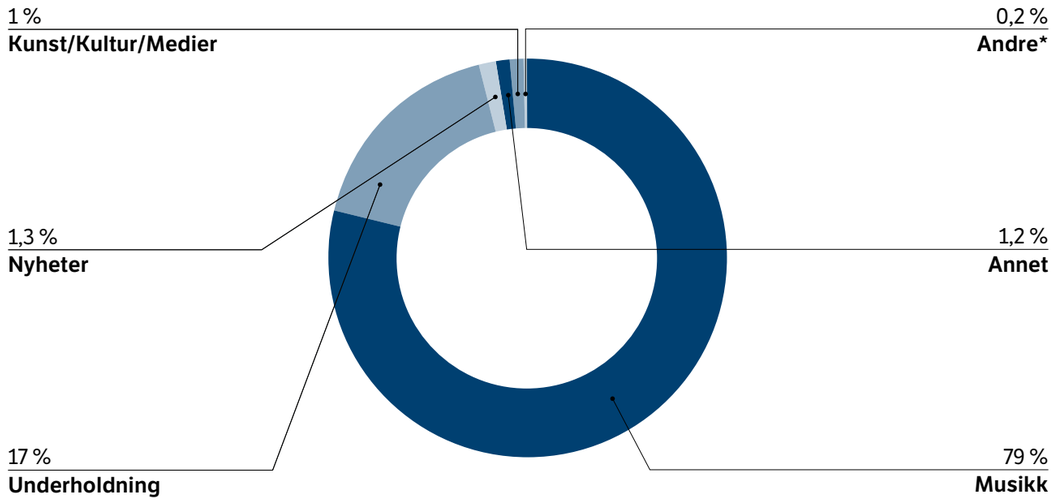

*Underholdning 0,8 %, Annet 0,8 %, Samiske sendinger – samisk kultur 0,2 %.

Hele døgnet (8 760 sendetimer) fordelt på sjanger.

Kilde: Kantar Media, PPM.

Programprofil NRK P3

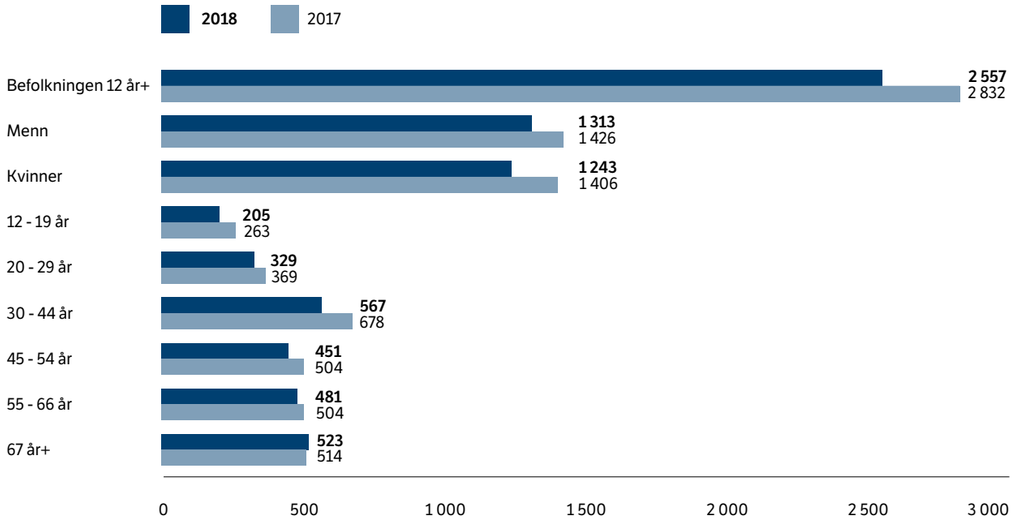

*Drama 0,1 %, Hjem/fritid 0,1 %.

Hele døgnet (8 760 sendetimer) fordelt på sjanger.
I kategorien «Musikk» finner vi musikkprogrammer som «Christine», «Ruben», «Urørt», «VG-lista» og andre musikksendinger.

Kilde: Kantar Media, PPM.

Daglig dekning på all radio i befolkningen

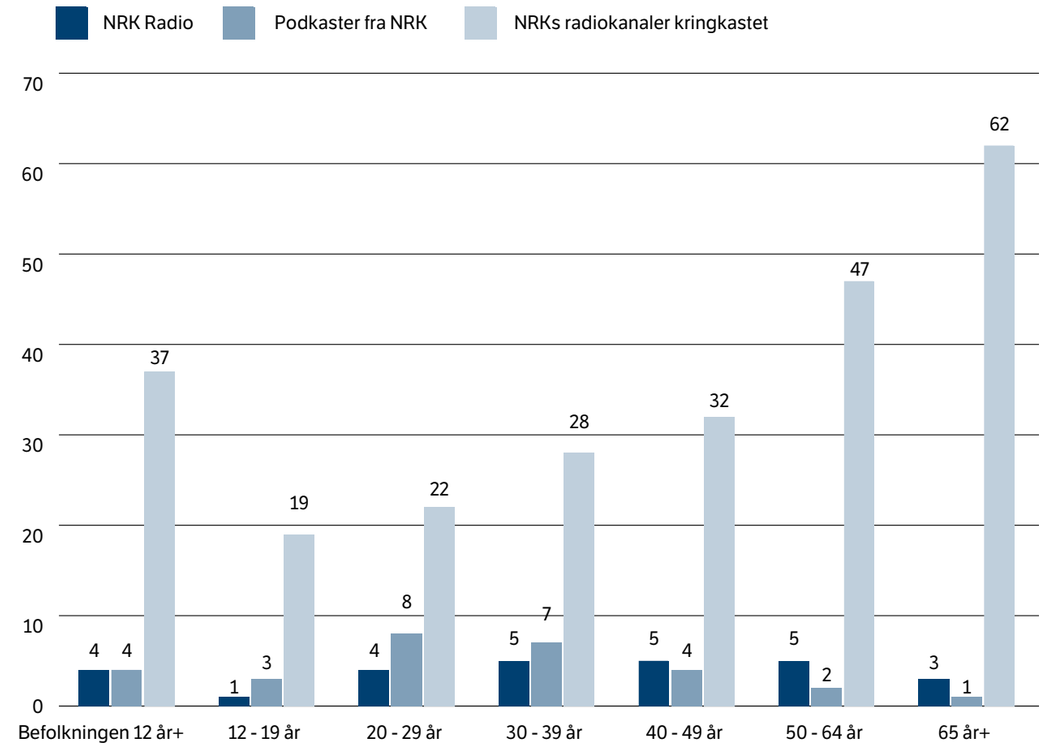

Daglig dekning i tusen.

Kilde: Kantar Media, PPM.

Lyd fra NRK er mer enn bare radiokanaler

Lyttingen på NRKs lydinnhold foregår på flere plattformer. Kringkastet radio er fortsatt størst, med 37 prosent daglig dekning i befolkningen over 12 år. Samtidig hører de eldre mer på kringkastet radio, mens de under 50 år også benytter seg av NRK Radio og NRKs podkaster.

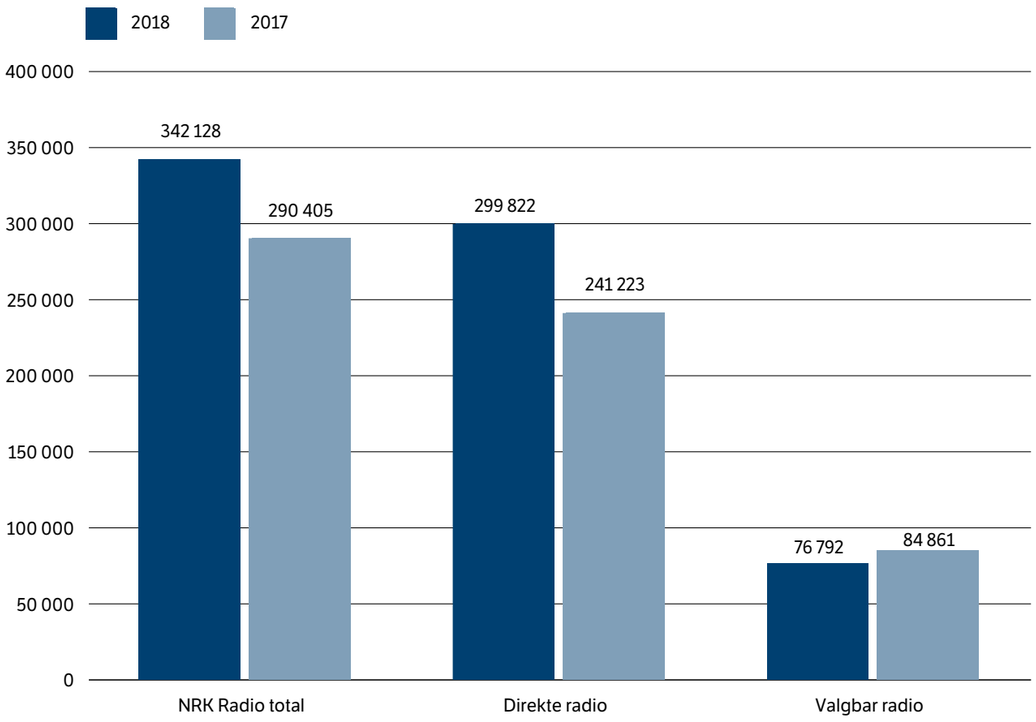

Daglig dekning i prosent.

Kilde: Kantar Media, Gallup Media, juli 2018 – desember 2018.

NRK Radio når du vil

I NRK Radio kan du høre radio direkte eller lytte til ditt favorittprogram når du vil. Bruken av valgbar radio holder seg stabil, mens lyttingen på direkte radio øker.

Ukentlige unike brukere i NRK Radio.
2017 uten ukene 38-41 på grunn av målefeil.

Kilde: Kantar Media, Scores.

NRKs podkaster

NRK har publisert en rekke podkaster i 2018, og listen viser de 20 podkastene med flest nedlastninger per serie. Podkaster som «Ekko» og «Radioresepsjonen» hadde flest nedlastinger i 2018. I likhet med blant annet «P3morgen», «Dagsnytt 18» og «Politisk kvarter» har disse podkastseriene et stort omfang podkastepisoder.

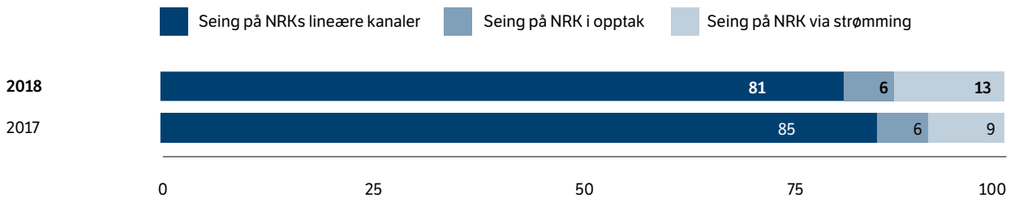
Tittel	Antall nedlastninger
«Ekko»	9 321 947
«Radioresepsjonen»	7 910 615
«Lørdagsrådet»	2 732 000
«P3morgen»	2 327 647
«Dagsnytt 18»	2 322 455
«Heia Fotball»	1 635 682
«Politisk kvarter»	1 460 768
«To hvite menn»	1 334 433
«Verdibørsen»	1 189 052
«Sånn er du»	1 027 548
«Hele historien»	798 220
«Urix på lørdag»	733 402
«Familiene på Orderud»	722 825
«Abels tårn»	695 640
«Radiodok»	675 015
«Hos Peder»	662 245
«Salongen»	634 287
«KRAFT»	594 467
«Krig og fred»	519 779
«NRK Bok»	515 368

Totalt antall nedlastninger i 2018 per podkastserie publisert i 2018.

Kilde: NRK Serverlogg.

Stadig større andel av seingen på NRK skjer via strømming

Bruken av NRKs lineære TV-kanaler går ned i tid brukt. Samtidig øker tiden folk bruker på NRKs strømmetjenester.

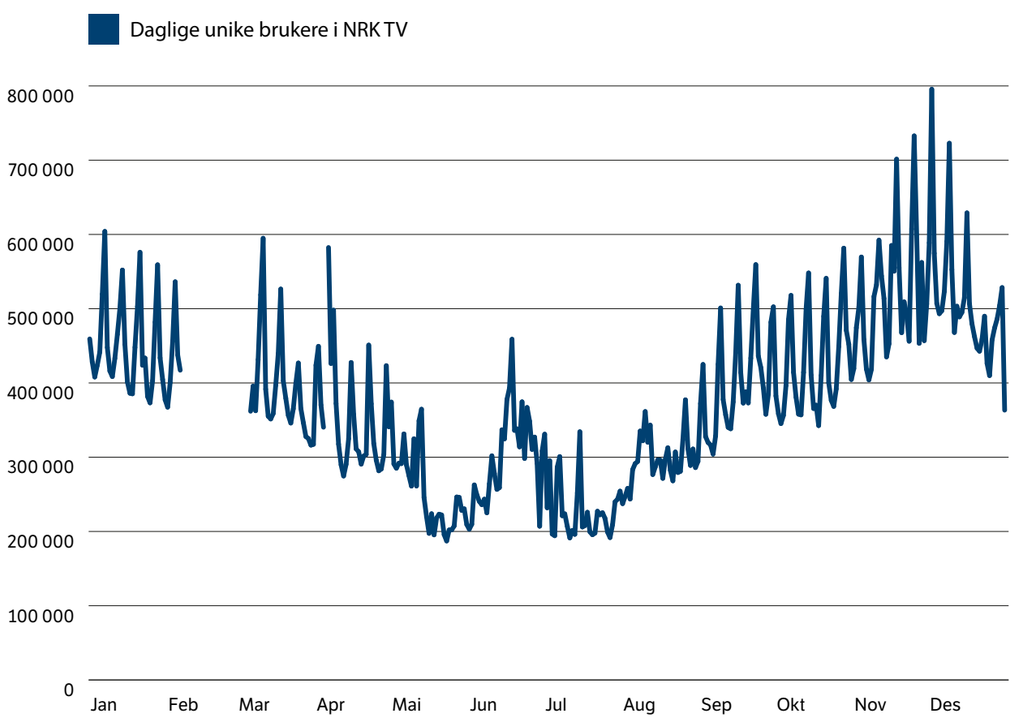

Grafen viser fordelingen av seerminutter på NRKs TV-kanaler, i opptak og via strømming. Befolkningen 2 år + (2017) og 2-79 år (2018).
NRK via strømming inkluderer NRK TV, klipp og innhold fra NRK Super TV.

Kilde: Kantar Media, TV-undersøkelsen (2017), TVOV-undersøkelsen (2018) og Scores.

376 000 bruker NRK TV daglig

Bruken av NRK TV varierer med sesongene og fikk et løft under Fotball-VM for herrer i juni og juli. I 2018 var den daglige bruken høyest i november. I snitt var 376 000 unike brukere innom NRK TV hver dag i 2018.

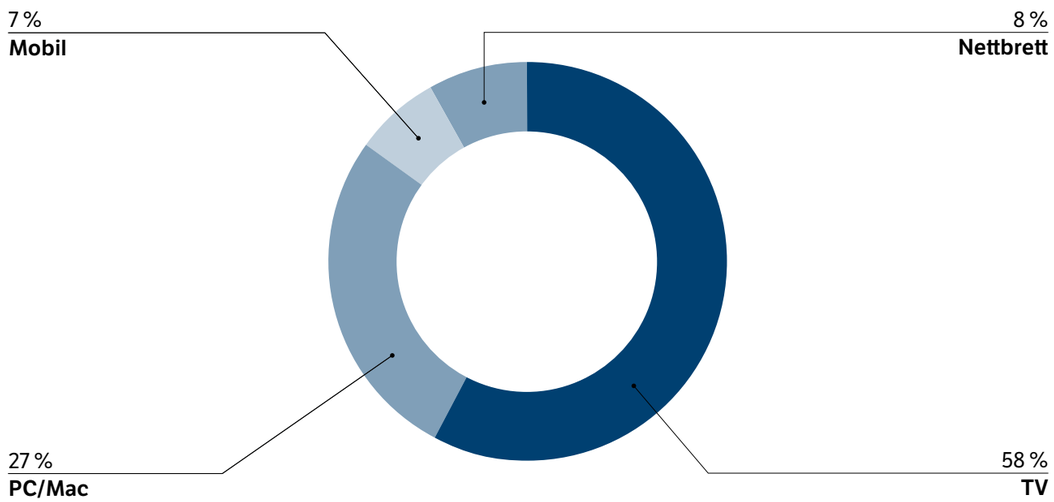

Daglige unike brukere NRK TV.
På grunn av målefeil i uke 6-10 er disse ukene utelatt fra grafen over.

Kilde: Kantar Media, Scores.

Publikum ser på NRK TV på ulike enheter

TV-skjermen er den viktigste skjermen for konsum av NRK TV, og i 2018 foregikk over halvparten av tiden brukt via en TV-skjerm. Selv om stadig flere beveger seg fra lineær TV til strømming, er det ingenting som tyder på at TV-skjermen kommer til å forsvinne fra de norske hjem.

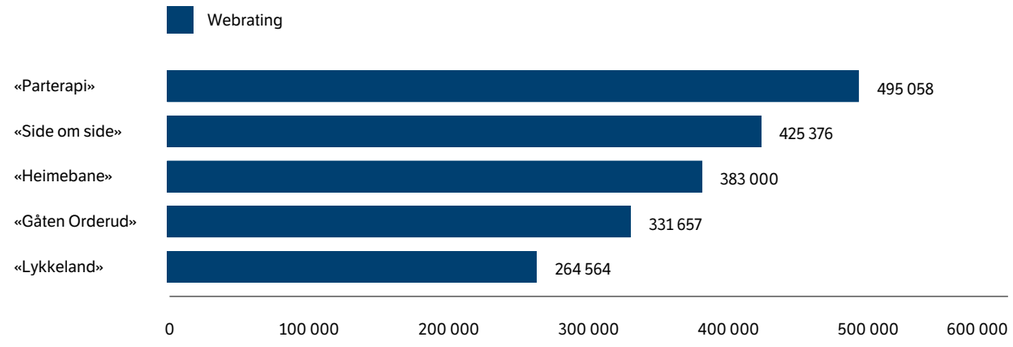

Grafen viser daglig tid brukt på strømmetjenesten NRK TV fordelt på ulike enheter.

Kilde: Kantar Media, Scores.

Drama-, humorserier og «Gåten Orderud» er mest sett i NRK TV

«Parterapi» var den mest sette serien i NRK TV i 2018. I tillegg leverte dokumentarserien «Gåten Orderud» svært gode seertall høsten 2018.

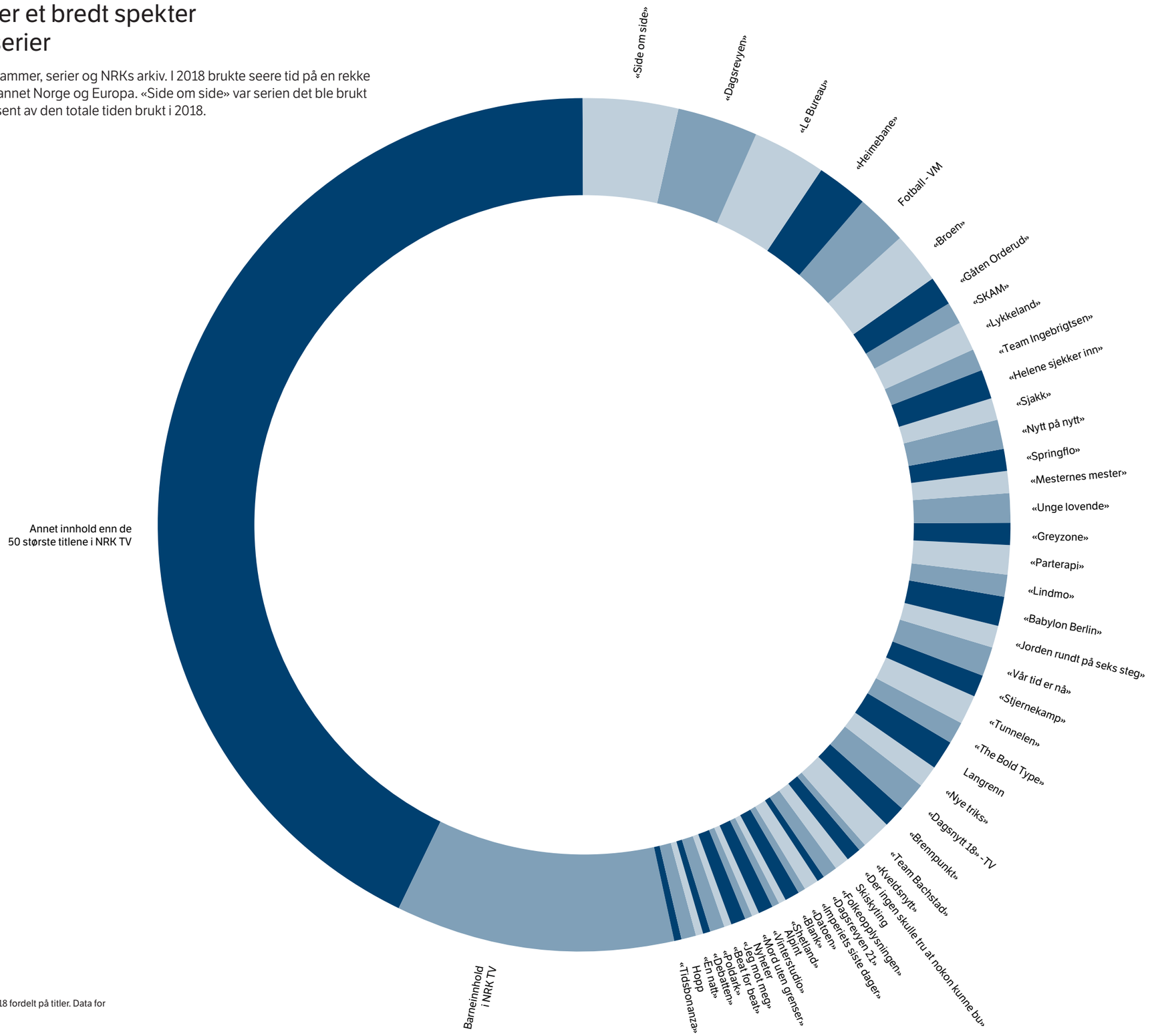

Gjennomsnittlig rating på nett for fem av de mest sette seriene i NRK TV, ekskludert NRK Supers TV-innhold. Snitt per episode.

Kilde: Kantar Media, Scores.

Seere i NRK TV velger et bredt spekter av programmer og serier

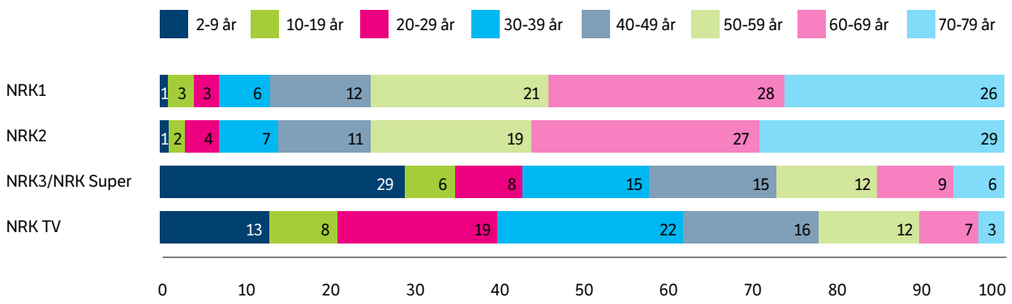
NRK TV har et bredt spekter av programmer, serier og NRKs arkiv. I 2018 brukte seere tid på en rekke ulike serier og programmer fra blant annet Norge og Europa. «Side om side» var serien det ble brukt mest tid på i 2018, og utgjorde 4 prosent av den totale tiden brukt i 2018.

Figuren viser fordelingen av publikums tid brukt i 2018 fordelt på titler. Data for perioden 7. februar til 5. mars er utelatt pga målefeil.

Kilde: Kantar Media, Scores.

NRK TV har en yngre seerprofil sammenlignet med NRKs lineære TV-kanaler

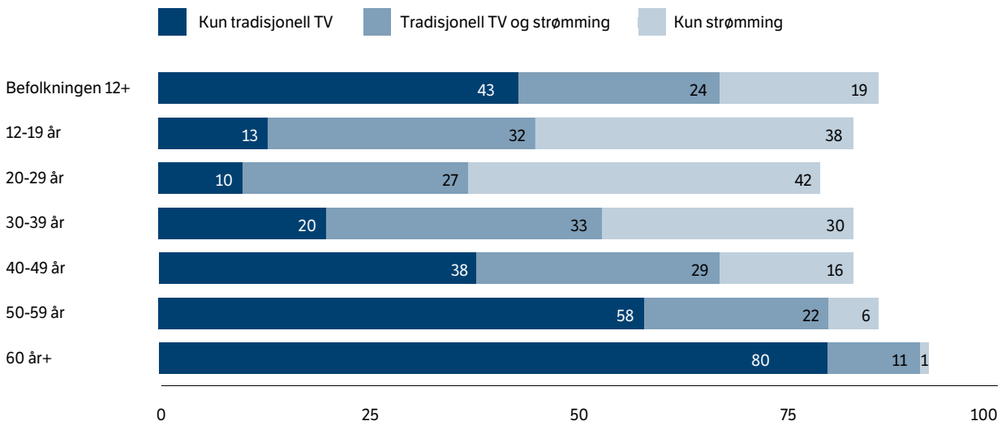

Aldersfordeling i prosent basert på tid brukt på NRK1, NRK2, NRK3/NRK Super og NRK TV.

Kilde: Kantar Media, TVOV-undersøkelsen.

TV-seing skjer på ulike måter avhengig av alder

Publikum konsumerer innhold på ulike plattformer og brukermønsteret henger sammen med alder. Blant 20-29-åringer ser over 40 prosent TV-innhold kun via strømming, noe som er en økning fra året før. Den største økningen i strømming skjer allikevel i aldersgruppen 40-49 år.

Daglig bruk av ulike tjenester. Oppgitt i prosent.

Kilde: Kantar Media, Gallup media 2018.

Først – med hele bildet

NRK skal være tett på og gi mer forklaring. Det er vesentlig å formidle historiene til mennesker i Norge og andre steder i verden, og forklare sammenhenger som ofte er komplekse.

FOTO: Ole Kaland, NRK

01

Utenriks – tettere på og mer forklaring

Med ti korrespondenter plassert i Moskva, Nairobi, London, Beijing, Brussel, Berlin, Istanbul, Beirut og Washington DC har NRK landets største korrespondentnett. I tillegg har 19 utenriksjournalister base i redaksjonen på Marienlyst. NRK har med det gode forutsetninger for å være til stede ute i verden og formidle det som skjer. Tilstedeværelse er viktig. Å rapportere fritt er imidlertid blitt en stadig større utfordring i deler av verden. Autoritære regimer nekter journalister tilgang, andre begrenser tilgangen til hva vi får rapportert om. Det siste året har NRKs reportere vært fulgt av representanter for myndighetene på reportasjereiser blant annet i Libya, Syria, Saudi-Arabia og Iran. Dette legger kraftige begrensninger på hva man får fortalt. Likevel mener NRK det er viktig å være tilstede og rapportere fra disse landene.

Høsten 2018 møtte NRKs utenriksjournalister kvinner i Kongo, Uganda og Irak som alle har opplevd hva det vil si for dem og samfunnene de lever i at de blir utsatt for seksuell tortur og fysisk og psykisk ødeleggelse. Konsekvensene av krigshandlingene ble virkelig satt på verdenskartet i forbindelse med Nobels fredspris 2018. Den kongolesiske legen Denis Mukwege og IS-overlever Nadia Murad mottok prisen for deres kamp mot seksualisert vold brukt som våpen i krig og væpnede konflikter.

02

Midtøsten-korrespondent Kristin Solberg laget sak om de tre søstrene Shoroud Rashad (13), Muntaha Rashad (12) og Nehaya Rashad (9), der de to eldste allerede er gift og lillesøster forlovet. I Jemen giftes halvparten av jentene bort før de fyller 15. Hovedårsaken er fattigdom.

01 Kristin Solberg laget sak om barneekteskap i Jemen og fikk blant annet snakke med faren Rashad. FOTO: George Kurian, NRK.

02 Tre søstre, tre barnebruder. FOTO: George Kurian, NRK.

For å forstå splittelsen og polariseringen som øker i mange land, er NRKs korrespondenter ute og snakker med vanlige folk. Vi vil gi folk som bor i Norge, et grunnlag for å skjønne de ulike synspunktene og ståstedene i konflikter som for eksempel «Brexit» prosessen. Storbritannia er sterkt splittet i synet på om det er riktig å trekke seg ut av EU. I Tyskland er høyreradikale krefter aktive, og i USA er presidenten en sentral forkjemper for å avvikle mange etablerte allianser og avtaler, som har vært sett på som stabile konstanter i mange tiår. Internasjonale spilleregler er i endring. Vår oppgave blir å skaffe fakta og forklare sammenhengene. Og møte alle med respekt og la deres stemme bli hørt.

«Hjelp meg å forstå» er et behov publikum melder inn. «Ikke ta for gitt at jeg kan mye om temaet fra før» er en annen tilbakemelding. I tillegg melder folk at de ønsker å delta og påvirke. NRK eksperimenterer derfor med «Urix forklarer» i formater der leserne selv velger nivå. Vil de ha en kort og enkel forklaring, kan de velge det. Vil de ha grundigere behandling av temaet, kan de velge det. I 2018 har «Urix» blant annet forklart hva Mays skilsmisse med EU egentlig går ut på, hvordan den populistiske presidenten Jair Bolsonaro kom til makten i Brasil, hva mellomvalget betyr for president Trump i USA, regjeringsforhandlingene mellom forskjellige partier i Sverige etter valget til Riksdagen og hva konflikten mellom Russland og Ukraina dreier seg om i en 96 sekunder lang video.

strengt religiøse skoler av sine foreldre. NRKs saker har ført til at regjeringen har lagt fram flere tiltak for å hindre at barn og unge etterlates i utlandet og blir sendt til såkalte koranskoler.

I april avslørte NRK hvordan en mann i en årrekke hadde lurt, manipulert og trakassert norske kvinner på nett, under en rekke skjulte identiteter. NRK valgte å kalle den da ukjente nettrakassereren for «Edderkoppen», og etter hvert klarte vi også å spore ham opp og konfrontere ham. Mannen utga seg for å jobbe for en falsk versjon av hjelpetjenesten Slettmeg.no og misbrukte en rekke firmaer, som Finn.no, Nav og HBO Nordic. Saken endte med at politiet startet etterforskning og til slutt pågrep mannen, som tilstod i avhør.

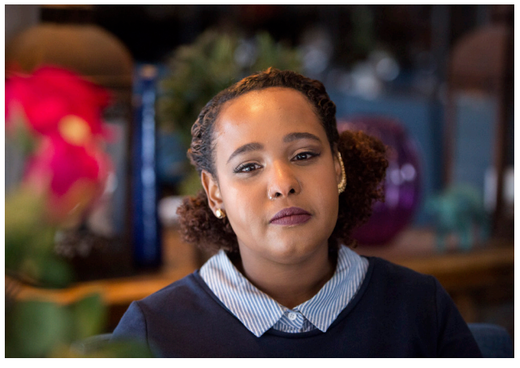
For å avdekke saker eller informasjon som noen ønsker å holde skjult for offentligheten, kreves det utholdenhet og en grundig metodisk tilnærming fra journalister og ledere. Ofte er det en kombinasjon av ulike journalistiske metoder som gjør at reporterne avdekker kjernen i en sak. For å lykkes er det ikke uvanlig å dra nytte av ulike typer fagkompetanser – for eksempel datastøttet journalistikk og offentlig innsyn. Flere av sakene som har satt dagsorden i 2018 er laget av medarbeidere som jobber ulike steder i NRK. Det er helt sentralt å kunne jobbe på tvers og finne den riktige kompetansen for å løse de mest krevende journalistiske utfordringene.

03

Koranskoler

NRK har hatt flere saker som er satt på dagsorden, og som har fått konsekvenser det siste året. Vi har fortalt historiene til norske ungdommer som har beskrevet tortur og grov mishandling på skoler eller rehabiliteringssentre i Somalia og Kenya. Ungdommene er som oftest sendt til

04

Samarbeid med Faktisk.no

Desinformasjon og såkalte «falske nyheter» utgjør en betydelig utfordring for en åpen og opplyst offentlig debatt. NRK var med på å opprette det uavhengige faktasjekknettstedet Faktisk.no før valget i 2017 og er en av eierne. Faktisk.no er imidlertid en ideell organisasjon og uavhengig redaksjon. De skal bidra til en åpen, inkluderende og faktabasert offentlig samtale og samtidig avdekke og forhindre spredningen av oppdiktede meldinger som utgir seg for å være ekte nyheter. Etter halvannet år kan «Faktisk.no» vise til prisvinnende resultater som vekker oppsikt verden over. «Faktisk.no» har vist hvordan faktasjekk kan «ta igjen» og bremse spredningen

03 «Urix forklarer» om flyktningene fra Libya. Med programleder Gry Blekastad Almås. FOTO: NRK.

04 NRK har fortalt historiene om norske ungdommer som har beskrevet grov mishandling på skoler i Somalia og Kenya. Den norsk-somalisk Nora forteller åpent om mareritttet hun opplevde da hun ble ufrivillig etterlatt i Somalia. FOTO: NRK

av desinformasjon når mange store og små medier deler artiklene med sine lesere, som igjen sprer dem i sosiale medier.

NRK var det første mediehuset som startet et redaksjonelt samarbeid med «Faktisk.no». Under valgkampen i 2017 jobbet redaksjonen i «Detektor» sammen med «Faktisk.no». Erfaringene har vi bygget videre på i 2018. Hver onsdag fikk nærmere en halv million TV-seere en faktasjekk i «Forbrukerinspektørene» på NRK1. Et nytt samarbeid ble opprettet rett før jul. Nå er det NRK P1+-lytterne som får faktasjekk til frokost hver torsdag i halvtimen før kl. 09.00.

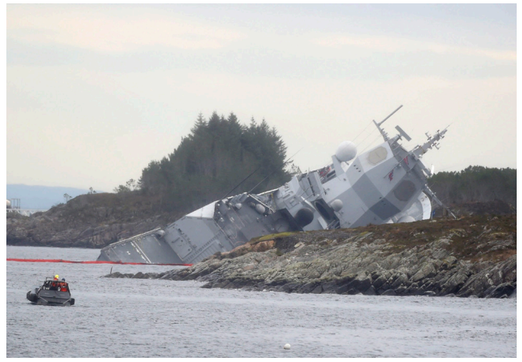
Det er viktig at politikere, samfunnsdebattanter og de etablerte mediene holder seg til fakta. Slurv, feil og dårlig journalistikk kan svekke tilliten. Der har «Faktisk.no» en skjerpende effekt. Også NRK har blitt sjekket for faktaopplysninger. Det må vi finne oss i, selv om det er flaut når vi blir tatt i å gjøre feil.

Oppdatering og store nyhetshendelser

Mobile plattformer har første prioritet i nyhetsoppdateringen i NRK. Nordmenn under 60 år har i dag mobil som sin aller viktigste plattform for nyheter. Vi skal ivareta og videreutvikle vår posisjon på radio og TV, og disse plattformene er fortsatt viktige for publikum. Men nordmenns medievaner har endret seg dramatisk, og NRK må agere i takt med publikums forventninger og behov. I 2017 styrket NRK den digitale virksomheten ytterligere og videreutviklet nyhetsoppdateringen for nett og mobil med tekst, nettvideoer og direktestrømmer. Beredskap på kveld, helg og natt er styrket slik at NRK skal være først med å melde nyheter 365 dager i året. Vi har som mål å bruke maks 90 sekunder fra vi blir varslet om en hendelse til vi formidler en hendelse med levende bilder.

Distriktskontorene står for en vesentlig del av innholdet på fronten til nrk.no, og en stor andel av de aller mest leste sakene har sitt utgangspunkt i nyhetshendelser i hele landet

Det gjelder saker som leteaksjonen etter tobarnsmoren Janne Jemtland i Brumunddal. NRK i Hedmark og Oppland fulgte saken tett helt fram til hun ble funnet og ektemannen pågrepet, siktet for drap. NRKs dekning av KNM «Helge Ingstad» er også grundig dekket av NRK i Hordaland med direkterapporter fra området – til sjøs og til lands, intervju med øyenvitner, redningsmannskap, ansatte i Marinen og erfarne sjøfolk. NRK har satt kritisk søkelys på de mulige miljøkonsekvensene, på hvordan Sjøforsvaret kommer i konflikt med sivile fartøy i områder rundt store oljeinstallasjoner, og vi også stilt spørsmål ved svakheter i den første offentlige havarirapporten etter forliset.

05

Nyheter for 17-åringen

Å nå unge mennesker med kvalitetsjournalistikk er en utfordring som NRK deler med en samlet, etablert mediebransje. Et innsiktsarbeid gjennomført i NRK blant 17-åringer viser at unge folk i liten grad oppsøker nyheter, men at algoritmene på sosiale medier avgjør hvilket innhold de konsumerer. NRK har etablert et arbeid for å bedre posisjonen på nyheter blant unge.

En liten gruppe medarbeidere i NRK har fått i oppdrag å besvare hvordan vi best kan produsere, presentere og distribuere nyheter for tenåringer. Gruppen har som mål å nå 100 000 tenåringer før 2020 og bli en viktig nyhetsleverandør for unge mennesker. Redaksjonen produserer allerede ukentlige nyheter på YouTube og håndsyr nyheter for en ung gruppe på Instagram og Snapchat, som er de plattformene de bruker i dag.

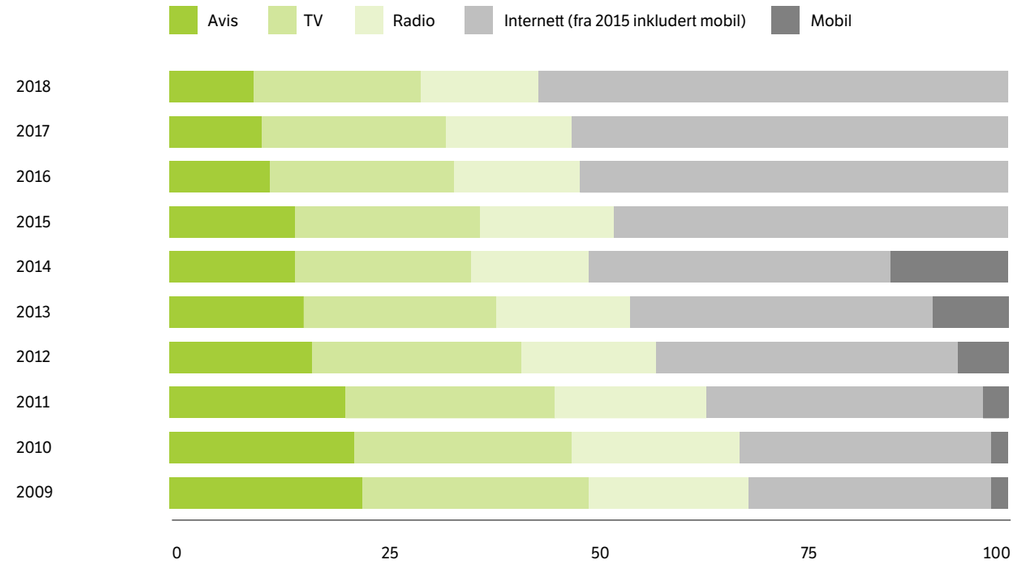
Faste flater fra NRK Nyheter i 2018

- «Dagsrevyen», «Dagsrevyen 21» og «Kveldsnytt» på NRK1.
- «Debatten», et direktesendt debattprogram som tar opp aktuelle temaer på NRK1.
- «Torp», ukentlig intervjuprogram på NRK1.
- «Dagsnytt 18», daglig debattprogram på NRKP2, NRK Alltid Nyheter og NRK2.
- «Urix», på NRK2.
- «Urix på lørdag», på NRK P2.
- «Tegnspråknytt», nyheter lagt særlig til rette for hørselshemmede.
- «Dagsnytt», korte nyhetsbulletenger gjennom hele døgnet.
- «Nyhetsmorgen», daglig nyhetsmagasin på NRK P2, inkl. «Politisk kvarter» og kulturnyheter.
- «Nyhetslunsj», NRK P2 og NRK Alltid Nyheter.
- «Ukeslutt», ukentlig i NRK P1 og NRK P2 på lørdager.
- «Nyhetsettermiddag», daglig på NRK P2

05 Fregatten KNM «Helge Ingstad» står i fare for å synke etter en kollisjon med en tankbåt ved Stureterminalen i Øygarden. FOTO: Marit Hommedal, NTB scanpix.

«Min viktigste nyhetskilde»

NRK arbeider kontinuerlig med å tilpasse nyhetspresentasjonen til folks medievaner. Internett har de siste årene vokst fram som den viktigste kilden til nyheter, men som tallene viser, er det viktig å lykkes på alle plattformene for å gi befolkningen et best mulig nyhetstilbud. En betydelig andel av befolkningen mener fortsatt at enten TV eller radio er den viktigste nyhetskilden.

Spørsmålet som ble stilt: « ... er min viktigste nyhetskilde». Fra og med 2015 er mobil en del av internett. Oppgitt i prosent.

Kilde: Kantar Media, Forbruker & Media.

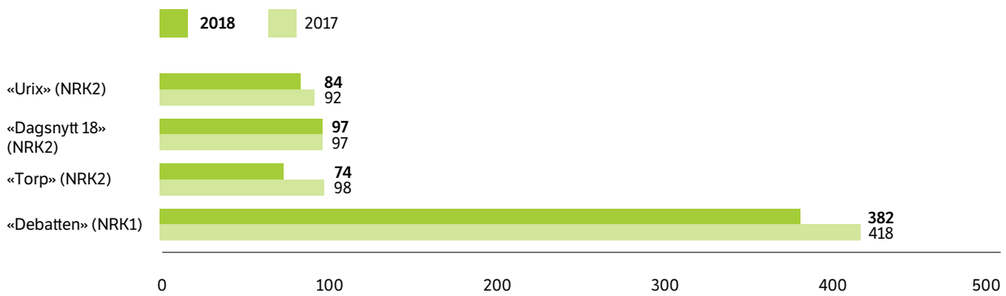
Seertall for nyhetssendinger på NRK1

	2017	2018
«Dagsrevyen» alle dager	641	**568**
«Dagsrevyen 21» mandag-torsdag	482	**380**
«Kveldsnytt» alle dager	383	**336**

Rating i tusen i 12 år+ (2017) og 10-79 år (2018). Snitt per år.
Nedgangen i seertall for nyhetssendingene skyldes i stor grad overgang til TVOV-undersøkelsen og endring i univers fra 12 år+ (i 2017) til 10-79 år (i 2018).

Kilde: Kantar Media, TV-undersøkelsen (2017) og TVOV-undersøkelsen (2018).

Seertall for debatt- og aktualitetsprogrammer

Rating i tusen i 12 år+ (2017) og 10-79 år (2018). Snitt for førstegangssendinger 2017-2018.
Nedgangen i seertall for nyhetssendingene skyldes i stor grad overgang til TVOV-undersøkelsen og endring i univers fra 12 år+ (i 2017) til 10-79 år (i 2018).

Kilde: Kantar Media, TV-undersøkelsen (2017) og TVOV-undersøkelsen (2018).

Ny forståelse

NRK skal avdekke, dokumentere og vise sammenhenger. Mange av historiene vi forteller blir til etter samarbeid både i og utenfor NRK. Å fange folks oppmerksomhet krever stadig bredere publisering.

FOTO: NRK/MONSTER

01

I 2018 tok NRK for alvor skrittet inn i «True Crime»-sjangeren. På sitt beste er dette journalistikk som utgjør en forskjell og setter spor, på sitt verste kan det være grafsing i tragedier. Trippeldrapet på Orderud gård i pinsen 1999 var en av norgeshistoriens største og mest omtalte kriminalsaker, og den manglet svar på det mest sentrale spørsmålet: Hvem skjøt og drepte tre forsvarsløse mennesker i kårboligen på Orderud gård?

NRKs hovedbegrunnelse for satsingen er at saken har stor og allmenn interesse, og at den er delvis uoppklart når man fortsatt ikke vet hvem som skjøt. Ingen av de fire dømte har erkjent straffskyld, og to av de fire har begjært saken gjenopptatt og ligger nå til vurdering hos Gjenopptakelseskommisjonen.

Gåten på Orderud

TV-serien «Gåten Orderud» er laget av produksjonsselskapet Monster for NRK. I oppfølgingen av TV-serien har NRK også hatt et unikt samarbeid med VG. Det ble opprettet en fellesredaksjon av journalister fra VG og NRK, som sammen publiserte saker på nettet. Målet med det nyskapende samarbeidet har hele tiden vært å gjøre tilbudet enda større og bedre for publikum.

Krimreporter i VG, Øystein Milli, som var programleder i TV-serien, ba om innsyn i alt tilgjengelig materiale i saken. Redaksjonen fikk dermed tilgang til unikt materiale som aldri før hadde blitt vist for offentligheten. De fikk innsyn i sakens mange hundre etterforskningsdokumenter, bevisgjenstander, KRIPOS-opptak fra åstedet og historisk video-materiale fra rettssaken i lagmannsretten. NRK mente materialet også kunne gi nye utgangspunkter for å vurdere den samlede rettsprosessen. Samtidig kunne materialet gi publikum et sjeldent innblikk i hvordan politi og påtalemyndighet jobber, og hvordan rettsvesenet fungerer. VG og NRK fikk rundt 4000 spørsmål i forbindelse med serien.

Bred publisering

I tillegg til TV-serien og podkasten «Familiene på Orderud» ble det laget egne nettportaler på vg.no og nrk.no, med artikler, tidslinjer og faktabokser. Universet rundt «Gåten Orderud» skapte stort engasjement i sosiale medier, og det ble laget mange nyhetssaker og artikler i flere medier samt livearrangement med VGs «Giæver & Joffen», egen nettsending på Facebook og nrk.no og en kortserie på YouTube fra Sara Høydahl. Første episode av TV-serien nådde én million seere etter fem uker og er den mest sette episoden i en dokumentarserie på NRK. «Gåten Orderud» er blant de fem mest sette seriene i NRK TV.

01 Orderud-saken har fortsatt allmenn interesse, og TV-serien på NRK er blant de mest sette i 2018. FOTO: NRK

02

Plast-løftet

Vinteren 2017 ble en syk gåsenebbhval funnet og avlivet utenfor Sotra. Ved nærmere undersøkelser viste det seg at den hadde magen full av plastposer. Bildene av «Plasthvalen» gikk verden over og gjorde dypt inntrykk på mange. Samme år var «Miljø og klima» det flest 15-29-åringer valgte som den viktigste politiske saken de var opptatt av (Kilde: Norstat).

Dette var bakteppet for at NRK startet planleggingen av et prosjekt om plastforurensing. Ambisjonen var at dette skulle bli mer enn «bare» en viktig TV-serie om et alvorlig miljøproblem. Vi ville fortelle om miljøproblemet på en måte flest mulig i den unge målgruppa kunne relatere seg til, vi ville skape håp og gi folk en mulighet til å faktisk reise seg fra sofaen og gjøre noe med saken.

«Plasthvalen» på Sotra bidro til at nesten 50 000 mennesker registrerte seg som frivillige strandryddere i 2017. Det var en dobling fra året i forveien. NRK satte som mål at vi skulle bidra til å doble disse tallene en gang til.

Samarbeid med andre aktører var helt avgjørende for å jobbe realistisk mot et slikt mål. Avfallet som samles inn, må håndteres forskriftsmessig og etter gjeldende regler, og dette utføres av private og offentlige renovasjonsselskaper. En frittstående aksjon i regi av NRK kunne blitt kaotisk og i tillegg bli oppfattet som konkurrerende for det allerede etablerte ryddemiljøet. Vi var derfor i tett dialog med de ulike organisasjonene og la publiseringen av TV-serien «Planet Plast» inn mot den allerede etablerte Strandryddeuken, som hvert år arrangeres i regi av paraplyorganisasjonen Hold Norge Rent.

Alle 15 distriktskontor ble med på dugnaden, og «Hele Norge rydder» tok form med direktesending fra hele landet i starten av mai. Aktualitetsprogrammet «Norge nå» valgte plast som tema gjennom hele uken. NRK Supers «Planetpatruljen» laget spesialepisoder om plast i havet

02 «Planet Plast» er en norsk dokumentarserie. Line Elvsåshagen vil redde hvalene, fiskene og fuglene som dør av plasten i havet. Finnes det noe vi kan gjøre, eller er det allerede for sent? FOTO: Patrick da Silva Saether, NRK.

03

for de minste og inviterte barna til å bli med på dugnaden. Tematikken fikk stort engasjement internt, og det samlede utbudet om plast fra NRK ble større og større.

Selve dokumentarserien «Planet Plast» ble publisert i april og mai. Allerede fra første post på Instagram var det tydelig at tematikken traff hos den unge målgruppa. Enda mer interessant var ringvirkningene av NRKs samlede fokus. Plast og plastforurensing ble et av vårens store temaer, både i sosiale og tradisjonelle medier. Oppmerksomheten førte til blogginnlegg, nyhetssaker og debatter langt utenfor NRKs plattformer. Et søk i medienes arkiver viser en kraftig økning i innhold om plast i hele publiseringsperioden, med alt fra artikler om skoleklasser som er ute og rydder til politiske utspill om plastforbruk og tiltak mot forsøpling.

Målet om 100 000 frivillige registrerte i 2018 ble nådd i løpet av våren. Bare under selve Strandryddeuken var 90 000 i aktivitet. På årsbasis ligger det an til en tredobling fra 2017, året da «Plasthvalen» kom til Sotra. Hvor mange flere som har bidratt uten å registrere seg, vil vi aldri kunne vite sikkert.

03 Åse Mari Krieg tok med seg barnebarna på tre og ryddet i Fættaskogen i Verdal. FOTO: Åse Mari Krieg

04

Ensomhet i «Innafor»

Dokumentarserien «Innafor» har truffet godt i en ung målgruppe gjennom programmene om «dickpicks», vold, dommedag og ensomhet. I tillegg har redaksjonen produsert nyhets- og fordypningssaker til nett/mobil og har hatt tett dialog med målgruppa i sosiale medier. Programserien hadde høsten 2018 premiere i NRK TV uten følge av lineære sendinger. Ved utgangen av 2018 var programmene i snitt sett av 76 000 per episode på nett. 35 prosent av seerne er under 30 år.

Programleder Vilde Bratland Erikstad har opplevd en overveldende respons etter «Innafor»-programmet om ensomhet. Der delte hun sin egen historie om opplevelsen av – og frykten – for ensomheten knyttet til det å flytte bort fra trygge omgivelser til en ny stor by, uten et stort nettverk. Livsløpsstudier viser at det særlig er unge og eldre som er ensomme i Norge, og ifølge en ungundersøkelse blant 15-29 åringen utført av Norstat i 2017 følte over halvparten av de spurte ungdommene seg noen ganger alene eller ensom. Tidligere spørreundersøkelse har også vist at ungdom er den aldersgruppen som synes det er alle vanskeligst å snakke om ensomhet.

04 Dokumentarserien «Innafor» har truffet en ung målgruppe gjennom programmene om «dickpicks», vold, dommedag og ensomhet. Programleder Vilde Bratland Erikstad. FOTO: Jonas Ruud, NRK.

Leveranser og oppslutning

«Helene sjekker inn»-redaksjonen laget sterke programmer fra angstbehandlingen på Modum bad, nyfødt intensiv-avdelingen ved St Olavs hospital, Villa Habibi – en avlastningsbolig for barn med nedsatt funksjonsevne, Ravneberget kvinnefengsel og Hospice Lovisenberg. TV-serien er en av NRKs største seersuksesser for faktabasert innhold både lineært og som strømming i NRK TV. I tillegg er det laget langlesningssaker for nett og mobil knyttet til tematikken i de ulike episodene, som har nådd godt ut til publikum.

Brennpunkts «Legekoden» avslørte misbruk av det tillitsbaserte inntektssystemet som både fastlegeordningen og delvis sykehusene drives etter. Redaksjonen fikk innsyn i alle regninger fra 9700 leger de siste tre årene. Undersøkelsene av 90 millioner regninger avdekket blant annet:

- Fastlegers unødvendige undersøkelser og overbehandling av pasienter.
- Hvordan enkelte fastleger kunne misbruke takstsystemet til å skaffe seg svært høye lønninger.
- Mangel på kontroll av 15 milliarder fastlegekroner.
- Hvordan fastleger og NAV-klienter blir behandlet ulikt i forhold til bestemmelsen om «grovt bedrageri» i straffeloven.

05

Årlig nasjonal dugnad

«NRK TV-aksjonen 2018» samlet i år inn mer enn 257 millioner kroner til Kirkens Bymisjons arbeid for å minske utenforskap. «TV-aksjonen» vekket et stort lokalt engasjement landet rundt, som kulminerte i en dugnad hvor hele 100 000 frivillige besøkte 2,3 millioner husstander med bøsse i løpet av to ettermiddagstimer på aksjonsdagen. I sosiale medier traff innholdet flere enn 2 millioner mennesker over ulike kontoer i NRK, og TV-aksjonen ble omtalt i mer enn 2000 saker utenom NRKs egne kanaler.

Barne-apper som tiltrekker seg overgripere

I januar 2018 publiserte «Forbrukerinspektørene FBI» en reportasje om apper for barn som har blitt en møteplass for overgripere. Saken fikk stort nyhetsgjennomslag og ble hyppig delt og kommentert i sosiale medier. TV-reportasjen ble fulgt av flere nettsaker som synliggjorde en utfordrende problemstilling, som overrasket både i omfang og alvorlighetsgrad. Gjennom samarbeid med bla NRK Super og NRKs distriktskontorer bevisstgjorde vi både barn og foreldre. Redaksjonen samarbeidet også med NRK Skole om en serie kortvideoer rettet mot skoleverket. Videoene samt hovedreportasjen brukes aktivt i skoleundervisning.

Innsikt og viten på radio

«Ekko»-redaksjonens spesialitet er å koble samfunns- og vitenskapsjournalistikk for å gi publikum innsikt og dybdeforståelse. «Ekko» søker smarte ordskifter og utfordrende meningsbrytninger, heller enn skarp debatt. Redaksjonen leverer oftere konstruktiv journalistikk ved å peke på muligheter eller løsningsforslag framfor å problematisere.

Radiodokumentar-redaksjonen leverer podkaster som også sendes i NRK P2. I 2018 er det produsert innhold innenfor fire serier: «Hele historien», «Radiodok», «Mandag hele året» med historien til «DumDum Boys» og bakom-podkasten «Gåten i Isdalen». I samarbeid med BBC World Service ble det laget ti episoder engelskspråklig podkast om Isdalskvinnen – «Death in Ice Valley». Distribusjonskraften til BBC, kombinert med engelsk språk, har bidratt til et mye bredere gjennomslag med historien, noe som i neste instans fører til nye og interessante tips til videre undersøkelser.

Gjennom podkastserien «Hele historien» har nye generasjoner publikum fått gjenoppleve viktige saker som har preget Norge, gjennom de som opplevde dem. Noen saker står sterkt i deler av vår kollektive bevissthet, men har utspilt seg over tid og i stor bredde. I denne serien blir saken fortalt fra begynnelse til slutt på halvannen time. Drapet på Benjamin Hermansen, Åsta-ulykken, overgrepssaken i Alvdal og EU-avstemningen i 1994 var blant episodene i første sesong.

05 Brennpunkts «Legekoden» avslørte misbruk av det tillitsbaserte inntektssystemet som både fastlegeordningen og delvis sykehusene drives etter. FOTO: NRK.

06

07

Vitenskap – meningsfylt innhold som engasjerer

NRKs ambisjon er å formidle fakta om verden rundt oss på en måte som gir gode opplevelser og ny innsikt for de som ser og lytter. «Folkeopplysningen» er en TV-serie som engasjerer. I 2018 utfordret programleder Andreas Wahl etablerte sannheter om sukker, kjøtt, treningsutstyr, kjernekraft og klima. Serien er produsert av Teddy TV for NRK.

Det er avgjørende at NRK lykkes med å formidle vitenskapsinnhold i en ny og valgbar verden. I serien «Latterlig smart» møtes en standup-komiker og en forsker for å lage komikk av seriøse tema. Kjente komikere har blitt med ut i felt, og i løpet av en kort uke skal de forstå nok til å framføre stoffet for et publikum. Serien har tatt for seg temaer som svartedauden, parasitter og biedød. Formatet har vakt internasjonal interesse. Det tilbys nå til andre land gjennom rettighetsfirmaet Digital Rights Group (DRG).

Viten og vilje

Mennesker med sterke historier er et bærende element for vitenskapsprogrammet «Viten og vilje». Programmet om post-traumatisk stress-syndrom (PTSD) var et av dem som vokste langt utover NRKs egne plattformer etter publisering i starten av november. Facebook-videoer og nettartikler om deltakerne i programmet førte til at mye av stoffet nådde enda flere. Deler av stoffet ble også publisert på Instagram, og flere radioflater laget innslag på temaet. Legger man sammen lyttertall og visninger, er cirka én million mennesker eksponert for stoffet fra denne sendingen.

Vitenskapsredaksjonen har hatt flere gode erfaringer med å løfte ut enkeltsaker fra store temaer. Som et eksempel er saken om «digital livsfare», som nådde 200 000 unike brukere. Temaet var hvordan barn kan lokkes og lures ved hjelp av internett-tilkoblede leketøy.

06 Programleder Andreas Wahl skiller myter fra fakta i «Folkeopplysningen». I første program ser Wahl nærmere på norsk kjøttproduksjon og hvilke følger den har for dyrene som ender sine liv på norske slakterier, men også for den som spiser kjøttet. FOTO: Teddy TV.

07 Mennesker med sterke historier er et bærende element for vitenskapsprogrammet «Viten og vilje» Torstein er av dem som fikk posttraumatisk stress etter å ha opplevd krig på nært hold. Per Olav utforsker om enkle grep som å spille Tetris kan være en løsning for å hindre at opplevelsene fester seg for godt. FOTO: NRK.

08 Hva feiler det deg» er en medisinsk kunnskapslek der to lag konkurrerer om å stille diagnoser på ekte pasienter. Et fast legelag konkurrerer mot et etterforskerlag med nettbrett. På bildet ser vi programleder Kjetil Røthing Askeland og pasient Anniken Poulsson Beer. Legelaget fra venstre består av Astrid Almaas, Elisabeth Holmboe Eggen og Wasim Zahid. FOTO: Ole Kaland, NRK.

08

NRK gir deg et bredt tilbud av fakta- og informasjonsprogrammer på NRK1, NRK2 og NRK3

Fakta og informasjonsprogrammer		Timer sendt			
Hovedkategori	**Underkategori**	**Totalt**	**NRK1**	**NRK2**	**NRK3**
Totalt antall timer		**6 177,4**	**2 423,3**	**2 849,6**	**904,4**
Fritid/Hobby/Livsstil	**Totalt**	**2 208,1**	**1 287,1**	**621,3**	**299,7**
	Bil og motor	0,9	0,3	0,6	
	Data/Teknologi	6,7			6,7
	Eventyr/Ekspedisjoner	295,0	226,4	54,8	13,8
	Forbrukerinformasjon	25,6	15,3	10,3	
	Friluftsliv	8,5	5,6	2,9	
	Fritid/Hobby/Livsstil	766,5	389,0	185,0	192,6
	Generelle forbrukerråd	2,3	2,3		
	Hjem/Interiør/Hageprogram	372,0	279,6	83,7	8,6
	Mat, drikke, matlaging	132,8	66,7	64,1	2,1
	Personlig helse	32,4	5,6	17,3	9,5
	Personlig/Livsstil/Familie	370,0	202,4	104,8	62,8
	Reiseliv/Turisme	170,7	76,4	90,9	3,4
	Spill	24,6	17,6	6,9	0,2

		Timer sendt			
Hovedkategori	**Underkategori**	**Totalt**	**NRK1**	**NRK2**	**NRK3**
Generell fakta/Samfunn	**Totalt**	**2 540,4**	**717,6**	**1 336,7**	**486,0**
	Bygg og anlegg	2,6	1,3		1,3
	Generell fakta	613,5	88,4	382,8	142,3
	Historie	215,3	15,9	198,4	1,0
	Infotainment	558,7	171,5	174,7	212,4
	Jus	10,4	0,7	0,7	8,9
	Krig/Konflikt	120,5	15,1	98,3	7,1
	Kultur/Tradisjon	174,9	119,5	55,4	
	Kulturminne	9,7	2,9	6,8	
	Lovbrudd	54,8	2,9	19,0	33,0
	Media	8,7	2,4	6,2	
	Militæret/Forsvaret	19,1	6,1	10,8	2,2
	Planlagte begivenheter	18,5	11,1	7,4	
	Politikk	107,1	12,2	80,2	14,7
	Portrett	451,6	202,2	219,1	30,4
	Priser og utmerkelser	5,6	1,8	3,9	
	Språk	61,2	38,1	23,1	
	Undersøkende journalistikk	90,3	25,6	35,0	29,7
	Utdanning	4,5		1,5	3,0
	Økonomi	13,5		13,5	
Natur og vitenskap	**Totalt**	**1 428,9**	**418,6**	**891,5**	**118,7**
	Dyr/Dyreverden	194,9	88,8	101,3	4,8
	Helse/Medisin	126,4	8,3	98,3	19,8
	Miljø	18,6	1,6	17,0	
	Natur/Naturvitenskap	608,6	256,8	342,7	9,1
	Samfunnsvitenskap	112,6	10,0	64,1	38,4
	Vitenskap	367,9	53,2	268,2	46,5

Fra 2018 er måten innhold blir kategorisert på, endret i TVOV-undersøkelsen. Fram til og med 2017 stod Kantar Media for kategoriseringen av innholdet, fra 2018 er kategoriene påført av NRK ved hjelp av et system som tar utgangspunkt i EBUs kategorier.

Kilde: Kantar Media, TVOV-undersøkelsen.

Fra hele landet – til hele landet

Distriktsdivisjonen skal løfte lokale historier og viktige saker fra hele landet til et bredt publikum.

FOTO: Thomas Hellum, NRK

01

Med store og små redaksjoner landet rundt har NRK en unik tilstedeværelse i hele Norge og dermed også en mulighet til å speile norsk virkelighet. Alt innhold fra distriktene skal ha en nasjonal ambisjon: En sak fra Kirkenes skal også treffe publikum i Stavanger. Med vår tilstedeværelse som utgangspunkt skal vi løfte de lokale historiene og de viktige sakene fra regionene til et større publikum. Dette er en viktig demokratioppgave for NRK.

Færre – for å gjøre bedre

Å nå ut til flere med lokale historier handler i bunn og grunn om å gjøre innholdet bedre. Hvordan skal NRK lykkes med dette? En kartlegging i 2017 viste at vi publiserte mye innhold på nett, men mye ble lest av få, og enkeltsidene til distriktskontorene hadde lite trafikk. Distriktsdivisjonen startet å jobbe ut fra en felles ambisjon i NRK om å produsere «Færre – for å gjøre bedre». I løpet av 2018 har distriktskontorene halvert antall produserte nettsaker og jobbet mer i dybden med enkeltsaker. Det har ført til at stoffet er mer lest, og folk bruker mer tid på hver artikkel. Av alle saker som er produsert i Distriktsdivisjonen, har 68 prosent av artiklene blitt publisert på forsiden av nrk.no, noe som automatisk gir økt synlighet. Det betyr at forsiden i større grad enn tidligere speiler hele landet. Endringen viser at strategi virker. NRK har lykkes med å omsette strategiske prioriteringer til handling.

- Snittrafikken per artikkel er tredoblet fra 2017 til 2018.
- Tid brukt per artikkel er i gjennomsnitt over tre ganger så lang i 2018 som året før.
- Antall artikler produsert for nett og mobil i Distriktsdivisjonen er halvert. Det betyr langt færre artikler med liten interesse og få lesere.

I 2017 innførte NRK en ordning der faste reportere leverer direkteinnslag og reportasjer til de nasjonale, lineære nyhetssendingene. Dette er med på å sikre ambisjonen om høy andel innhold fra hele landet på TV og radio. Nærmere én av fire saker i «Dagsrevyen» kl. 19.00 er produsert i Distriktsdivisjonen og i «Dagsrevyen» kl. 21.00 er andelen 31 prosent.

I tillegg til nasjonalt innhold lager de 15 distriktskontorene daglig seks timer distriktsradio, mens 11 av kontorene lager 18 minutter distrikts-TV. En del av sjangerinnholdet er også lagt utenfor Oslo. Det omfatter blant annet dokumentarer, «Norge nå», livssyn, barn, vitenskap og natur.

Lokal kunnskap og redaksjonelle øyne og ører til stede i byer og lokalmiljøer er et stort fortrinn. At vi får til god journalistikk fra hele landet, til hele landet, er avgjørende for å lykkes med oppdraget. For halvannet år siden laget NRK den første av en rekke reportasjer om Sandnes-jenta Mona Anita Espedal. Hun kjempet en kamp for å få erstatning etter å ha blitt sviktet av barnevernet i oppveksten. Men hvorfor er det slik at erstatningsordningene varierer fra kommune til kommune? Mona hadde fått sin erstatning, men var klar til å ta et oppgjør med systemet. I et samarbeid mellom NRK Rogaland og «Brennpunkt» fulgte vi opp med TV-dokumentaren «En søsters kamp» og nettdokumentaren «Monas oppgjør». Fortellingen har gjort et sterkt inntrykk på både publikum og folkevalgte. Stortinget jobber nå for å få endret regelverket for barnevernserstatninger.

Vold og mobbing i skolen

NRK har opprettet journalistiske gravegrupper i ulike varianter over hele landet. I nord skapte spesielt en feature-serie nasjonal debatt: Vold mot lærere og vold og mobbing mellom elever i barne- og ungdomsskolene. Artiklene fortalte historier fra foreldre, lærere og elever og ble løftet frem på forsiden av nrk.no. Historiene er lest av godt over hundre tusen.

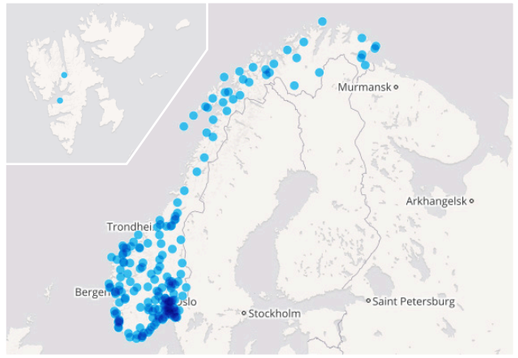
Selvmord på sykehus

Like før jul 2017 tok 14 år gamle Erika livet sitt på Sanderud sykehus utenfor Hamar. NRK fortalte historien og avdekket at Sykehuset Innlandet ikke hadde fulgt rutinene for å forhindre selvmordet. Denne og flere andre saker førte til at temaet selvmord ble tatt opp i Stortinget.

Konstruktiv og positiv journalistikk

NRKs distriktstilstedeværelse er også med på løfte og støtte opp om positive hendelser, blant annet gjennomføringen av den store nasjonale dugnaden «Planet Plast» og «Hele Norge rydder». Nærmere 100 000 mennesker landet rundt deltok i det massive ryddeprosjektet.

01 I løpet av november og desember hadde programlederne Tarjei Strøm og Noman Mubashir i «Norge nå» sendinger fra Hedmark, Oppland, Trøndelag, Nordland, Finnmark, Hordaland og Akershus. FOTO: Tim Christian Wassmo, NRK.

02

03

02 Kartet viser den geografiske spredning for et utvalg saker på nrk.no som har over 100 000 unike brukere. FOTO: NRK.

03 Mona Anita Espedals kamp mot Sandnes kommune kan resultere i endret lovverk for barnevernserstatninger. FOTO: Syed Ali Shahbaz Akhtar.

Tett på publikum

Prosjekt «Planet Plast» og ryddedugnaden i mai har inspirert flere distriktskontorer til å bli enda bedre kjent med folk som bor rundt i landet, og distriktskontorene har gode forutsetninger for å komme tett på.

Høsten 2018 pakket NRK Østlandssendingens programledere sendeutstyr i en bobil og hadde utesending i 23 dager fra alle kommunene vi dekker i Akershus og Oslo. Teamet startet dagen i de stille morgentimene på fødeavdelingen på Akershus universitetssykehus i Lørenskog. De hadde sending i strålende sol i Hurdal og midt i morgenrushet på Egertorget i Oslo. Bilder fra hyggelige møter ble delt på NRKs sosiale medier-kontoer, og etter hvert som det ble kjent at Østlandssendingen var på turné, var det flere og flere som tok kontakt – både med tips til saker NRK burde dekke og med spørsmål om når vi kom til deres hjemsted. I hver kommune har redaksjonen møtt nye og gamle lyttere og har klart å speile en stor del av den sammensatte befolkningen som bor i vårt område i våre sendeflater.

«Monsen minutt for minutt»

Sommeren 2018 befestet Lars Monsen sin posisjon som en folkekjær turkamerat for det norske folk – og NRK fikk bekreftelse på hvor viktig det er å være tett på folk som bor rundt om i Norge. Målet var å gi folk en naturopplevelse de kanskje ellers ikke ville ha fått. Både de som ville være med å gå, men også de som av ulike årsaker ikke kommer seg ut på tur på egenhånd.

Utfordringen

Teknisk var «Monsen minutt for minutt» et nesten umulig prosjekt. NRK skulle produsere vakre bilder fra områder uten dekning mens hele gruppen gikk. Det krever nødvendig tekniske nyskapinger og utvikling på tvers i hele NRK.

Den første sendingen NRK-teamet har gjennomført som ligner på «Monsen minutt for minutt», var «Reinflytting minutt for minutt» i 2017 og deretter «Besseggen minutt for minutt» og Mjøsa-sendingene med Skibladner. Forskjellen nå var at de områdene Lars Monsen skulle gå i var så å si uten mobildekning. Vanligvis kan NRK sende TV fra mange avsidesliggende steder via mobilnettet, men nå var det ikke mulig.

NRK utviklet derfor en regi-sekk utstyrt med en radiosender som kunne sende fra seg TV-signalet. Herfra gikk signalet videre til en av to «harer», en frivillig bærer av en ryggsekk med en radiosender som hjalp til med å få signalet over små knauser, steiner og daler.

Sekken veide 32 kilo og ble båret av en person som gikk bak Lars Monsen. Fire kameraer, en drone og et egenutviklet stabilisert kamera som «fløt» gjennom landskapet, ga seerne opplevelsen av en tur i fjellet. Bildene fra kameraene ble vist på skjermene i regi-sekken, og vedkommende som hadde regi, skiftet mellom de ulike bildene fra kameraene via en trådløs fjernkontroll.

04

04 Fra Hurdal i nord til Vestby i sør: I høst har denne gjengen vært på radioturné i alle 23 kommunene NRK Østlandssendingen dekker. Fra venstre: Andreas Augdahl, Knut Erik Solhaug, Hilde Nilsson Ridola, Kristina Ekelund, Kalle Turkerud, Else Karine Archer og Mari Sand Malm. FOTO: Gøril Furu, NRK.

05

05 Kringkastingssjef Thor Gjermund Eriksen bærer regisekk for Lars Monsen. FOTO: Rune Møklebust, NRK.

Innholdet

Gjennom fire sommeruker gikk Monsen over Hardangervidda, gjennom Jotunheimen, i Vesterålen og til Indre Troms. Til sammen ble det 100 timer direktesendt TV. Lars Monsen startet fra Dyranut på Hardangervidda. Fire uker senere og etter 324 143 skritt gjennom norsk fjellandskap sto Lars Monsen på Goldahytta i Indre Troms og takket hele Norge for turen. Lars Monsen leste også opp et brev fra Syver: «Til Lars. Eg håpa du bruke detta armbåndet som bringer håp til kreftsjuke barn som ligg på sjukehus og er under behandling og ikkje når den friske fjellufta. Klem frå Syver Olander». Dette var en av mange sterke og fine tilbakemeldinger etter sommerens prosjekt.

NRK hadde som mål å nå ut med sommerunderholdning også til en yngre målgruppe. NRK fikk nok ikke alle 14-åringer til å se lineær-TV, men vi nådde bredere ut på flere plattformer enn noen gang før. Også på Instagram nådde NRK yngre målgrupper enn det som har vært vanlig for sommerproduksjonene. I tillegg var NRK Super med og lagde historier for sine plattformer.

«Dette er NRK på sitt aller beste og fineste. Vår nasjonale allmennkringkaster lager nå TV i verdensklasse, med en høyteknologisk kvalitet vi bare kunne drømme om for få år siden»

Leder i Nordlys

15 distriktskontorer med egne TV- og radiosendinger

Radio	Daglig dekning i prosent
NRK Sogn og Fjordane	36
NRK Nordland	30
NRK Finnmark	28
NRK Troms	26
NRK Trøndelag	25
NRK Hedmark/Oppland	25
NRK Møre og Romsdal	25
NRK Telemark	23
NRK Hordaland	23
NRK Rogaland	22
NRK Sørlandet	21
NRK Buskerud	20
NRK Østfold	18
NRK Vestfold	18
NRK Østlandssendingen	15

TV	Sendeområde	Daglig dekning i prosent
Møre og Romsdal	Møre og Romsdal	29
Nordland	Nordland	29
Nordnytt	Troms og Finnmark	28
Sørlandet	Aust-Agder og Vest-Agder	26
Vestlandsrevyen	Hordaland og Sogn og Fjordane	25
Midtnytt	Trøndelag	25
Østnytt	Hedmark og Oppland	24
Østfold	Østfold	24
Rogaland	Rogaland	20
Østafjells	Buskerud, Vestfold og Telemark	19
Østlandssendingen	Oslo og Akershus	17

Daglig dekning i prosent for distriktssendingene på TV og radio. Radiodekningen er inkludert korte nyhetsbulletiner.
Kilde: Kantar Media, Gallup Media.

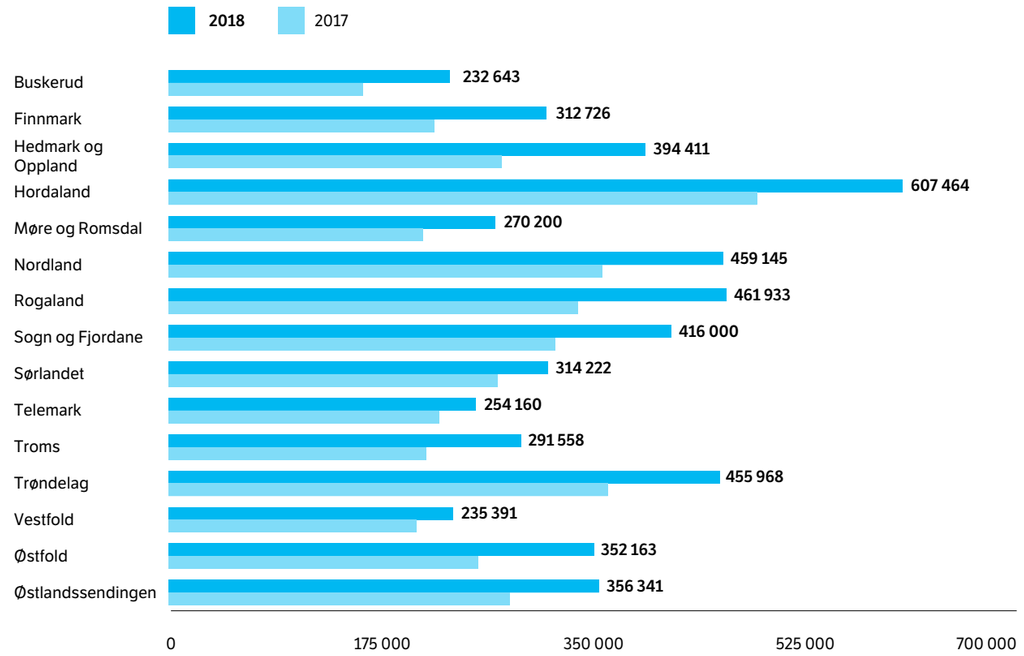
694 000 lytter til distriktssendingene på NRK P1 hver morgen

	2017	2018
Distriktsmorgen kl. 06-09	767	**694**
Distriktssending kl. 14-17	669	**540**

Daglig dekning i tusen, for distriktssendingene på NRK P1 alle hverdager.
Kilde: Kantar Media, PPM.

Over 2 millioner unike brukere leser innhold fra distriktskontorene hver uke

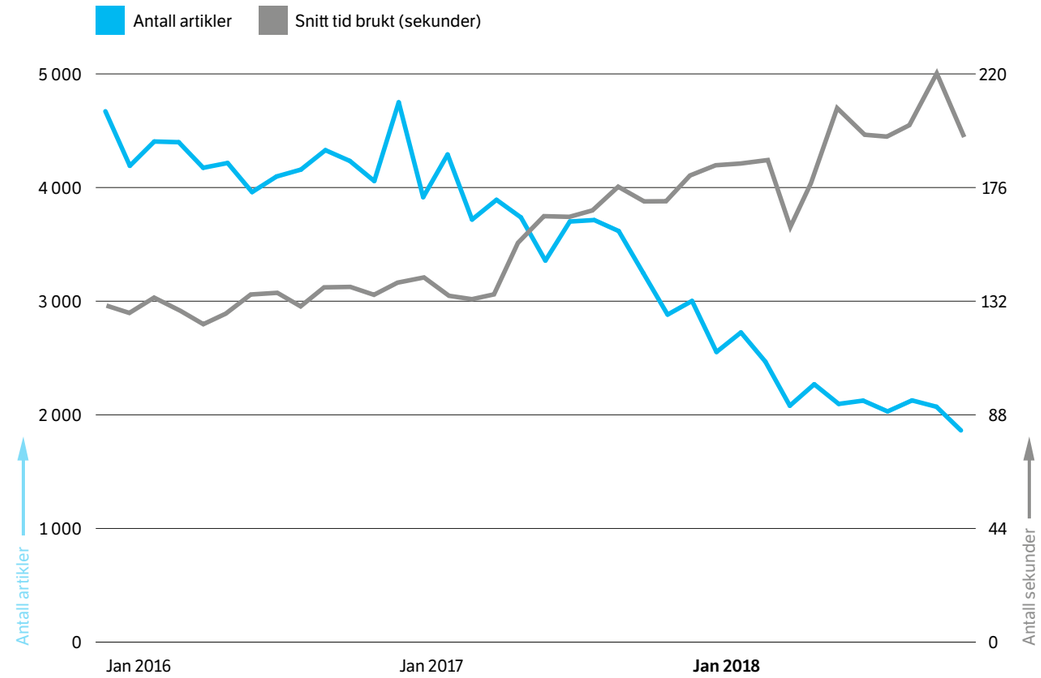
Bruken av innhold fra distriktskontorene på nett og mobil fortsetter å øke, i snitt 2,1 millioner besøkende hver uke i 2018. I 2017 var det til sammenligning 1,9 unike brukere innom innhold fra distriktskontorene hver uke.

Snitt ukentlige unike brukere på nett og mobil.
Kilde: Kantar Media, Scores.

NRK publiserer færre artikler, men øker lesertiden

NRK har redusert antall artikler publisert på nrk.no, og i snitt øker lesertiden per unike bruker.
Målet er å frigjøre tid til å lage bedre innhold som publikum leser mer av.

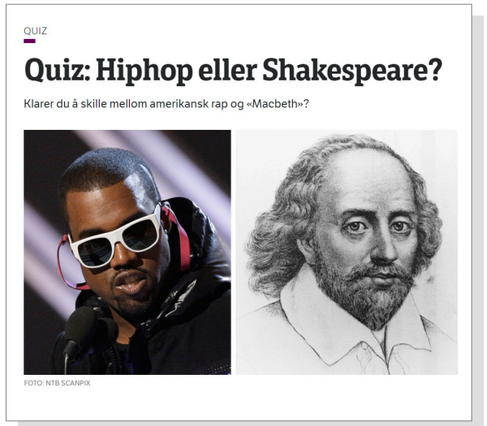

Antall artikler publisert på nrk.no og tid brukt per unike bruker på nrk.no
Kilde: Polopoly og Chartbeat.

NRK som døråpner

NRK skal være en døråpner til kulturopplevelser og bidra til at folk forstår samfunnet, hverandre og seg selv bedre.

FOTO: Henning Gulli, NRK

01

Brukerundersøkelser har vist at det kan være vanskelig for publikum å finne kulturinnholdet i NRK. Vi produserer daglig et mangfoldig kulturtilbud, og ambisjonen er derfor å gjøre dette mer synlig og få innholdet til å treffe publikum bedre gjennom smart og moderne publisering. Kulturstoffet har fått en egen inngang på nrk.no. Her kan folk abonnere på kulturnyheter, informasjon og opplevelser fra de sjangerområdene de er mest interessert i, som musikk, litteratur, scenekunst, billedkunst og film og TV-serier.

En annen nyskaping på nrk.no er quiz-formatet. Quiz om ulike temaer inviterer til interaktivitet og er samtidig effektiv kulturformidling. Publikum bruker mye tid på quizene og deler dem i sosiale medier. Ved hjelp av godt gjennomarbeidede svar er det en effektiv måte å lære på.

Hele Norge i Operaen

Operaen fylte 10 år i 2018. Bygget er en av tidenes største kulturinvesteringer i Norge og del av den største endringen i Oslos visuelle profil i nyere tid. «Alle» har vært på dette taket- men ikke alle har vært under det. Så hvordan kunne vi åpne døra til Opera og ballett for flere?

Etter måneder med planlegging i samarbeid med Den Norske Opera & Ballett og Korforbundet lanserte NRK det som ble tidenes største satsing på opera og ballett. Gjennom en hel dag, fra morgen til kveld, kunne publikum bli med inn i operahuset i Bjørvika gjennom sakte-TV prosjektet «Hele Norge i operaen». Hans Olav Brenner, Ingrid Gjessing Linhave og Mikkel Niva viste frem hver krik og krok i et hus som rommer mye; operasangere, ballettdansere, kostymemakere og scene-

02

03

ansvarlige. Publikum kunne stille spørsmål i en live-chat, og nærmere tre tusen korentusiaster sang Giuseppe Verdis «Slavekoret» på operataket. Det hele ble avsluttet med direkteoverføring av «La Traviata». Over 600 000 nordmenn var innom sendingen denne lørdagen, og hele 70 000 valgte å følge sendingen fra sofakroken en lørdag kveld i april.

Mediesky kunstsamler

Kultur er et vidt begrep og kan romme mye forskjellig innhold. For noen er «Stjernekamp» en kulturopplevelse, og for andre er kultur folkemusikk, klatresport, eller samtidskunst.

NRKs produksjon på kulturområdet løses gjennom det journalistiske oppdraget, formidlingsoppdraget, produsentoppdraget, kuratoroppdraget, samarbeidsoppdraget og språkoppdraget. Kulturinnhold fra NRK treffer publikum på alle plattformer:

«Bak døde kyr og glitrande superstjerner skjuler det seg ein eldre mann med auge for framtida». Slik startet saken om den meget mediesky kunstsamleren Hans Rasmus Astrup, mannen bak Astrup Fearnley Museet. Gjennom en bredt anlagt artikkel på nrk.no ble historien om mannen som har viet livet sitt til å samle på samtidskunst, med en teft som har brakt verdens største porselensfigur, en ku delt i to og en gigantisk bokhylle i bly, til Norge. Den fordypende kultursaken er lest av over 115 000 personer.

En av leserne uttrykket sin entusiasme på denne måten i en epost til journalisten:

> Det er svært sjeldent at jeg sender e-post til journalister, men jeg vil rett og slett bare takke for en veldig interessant sak dere la ut i dag om Hans Rasmus Astrup og Astrup Fearnley Museet. Dette var fornøyelig lesning fra begynnelse til slutt, ispedd gode (men litt korte) intervjuer med både Astrup selv samt diverse samtidskunstnere. Det er stort sett bare NRK som kommer med slike utfyllende saker her i landet. Dette håper jeg dere fortsetter med uansett hva temaene er fremover.

01 FOTO: NRK.

02 Ingrid Gjessing Linhave, Hans Olav Brenner og Mikkel Niva var programledere for sendingen fra Operaen.
FOTO: Julia Marie Naglestad, NRK.

03 Gunnar Kvaran og den mediesky kunstsamleren Hans Rasmus Astrup på kunstmesse for samtidskunst i London.
FOTO: Javier Auris, NRK.

Fredag 15. juni ville Edvard Grieg ha fylt 175 år, og dette ble feiret med å fremføre hele hans musikkproduksjon i en og samme konsert i prosjektet «Grieg minutt for minutt». Gjennom over 30 timers direktesending på TV og radio fikk publikum både i Norge og utlandet en helt unik og annerledes musikkopplevelse. Prosjektet var et samarbeid mellom Bergen Filharmoniske Orkester, Troldhaugen, KODE Kunstmuseer og komponisthjem, Griegakademiet, Norges Musikkhøgskole og NRK Hordaland, Kringkastingsorkestret og NRK Klassisk.

Nordisk råd deler hvert år ut fem priser, og denne gangen ble utdelingen arrangert i Oslo. Linda Eide og Hans Olav Brenner var programledere for et feststemt publikum med Kringkastingsorkestret i ryggen. Miljøprisen ble delt ut av statsminister Erna Solberg og litteraturprisen av H.K.H Kronprinsesse Mette-Marit.

Noen av Norges mest populære og anerkjente kunstnere deler i serien «Kunsten å leve» sine personlige historier om kunsten, livet og veien til suksess. Dagbladet omtalte serien som «NRK-programmet som bør gjøre Trine Skei Grande varm om hjertet» og ga fem på terningen til møtene med kunstnere som Bjarne Melgaard, Vebjørn Sand og Finn Graff.

Etter DAB-omleggingen er det stadig flere lyttere som oppdager NRK Klassisk. Kanalen har vært gjennom en stor endring og skal nå gi et tilbud til lytterne som en fullverdig og presentert radiokanal. En viktig satsing er «Musikkfrokost med Jakob Arvola». Hver morgen serveres lytterne oppdateringer på vær, trafikk og nyheter med selskap av den beste klassiske musikken.

I over 50 år har folk i Norge betalt lisens. Programlederen Njål Engesæth undersøker om vi har fått valuta for pengene i «Lisenskontrollørene og livet», som henter fra det rikholdige arkivet. Lisenskontrolløren tar oss gjennom historien for å utforske og besvare noen av livets store spørsmål. Temaer som undersøkes er blant annet image, fremtid, tro, seksualitet og NRKs mest pinlige øyeblikk gjennom tidene. Dette er en serie om det tidløse, og det pinlige, ved det å være menneske.

Serien «Arkitektens hjem» tar utgangspunkt i spørsmålet: Hva skaper et godt hjem? Hvem er arkitektene som står bak drømmehus og hytter, og hvordan har de selv valgt å bo? Gjennom fire sesonger har programleder Charlotte Thiis-Evensen besøkt våre fremste arkitekter for å oppleve spektakulære bygg og diskutere hva som skal til for å skape gode hjem og feriesteder.

Hele landets orkester

Kringkastingsorkestret (KORKs) mål, ambisjon og strategi er basert på begrepet «Hele landets orkester». Det påvirker og farger alt KORK gjør. Målsettingen er at alt orkesteret produserer, sendes og tilgjengeliggjøres for et størst mulig publikum, helst på flere plattformer. KORK har i skrivende stund passert 27 000 følgere på Facebook, som har blitt en viktig kanal for å kommunisere med publikum.

Kringkastingsorkestret bidrar fast til f.eks. «Meloditimen» på NRK P1+, «På konsert med KORK» på NRK Klassisk, og «KORK, hele landets orkester» på NRK2.

KORK har i 2018 holdt 55 livekonserter, hvorav 37 er klassiske og 14 er andre sjangre. De har totalt hatt 150 produksjoner med smått og stort. Dette inkluderer skolebesøk med rundt 1 000 elever innom på prøvene med orkesteret. Om lag 21 000 personer har besøkt konsertene. Kringkastingsorkestret har produsert bortimot 117 timer radio, 32 timer TV og ca. 38 timer direktestrømming på kork.no. Til sammen to uker har gått med til plateinnspillinger.

KORK samarbeider i nesten alle produksjoner, som betyr 64 interne NRK-samarbeid og 49 eksterne samarbeid. En av utfordringene for KORK har vært å nå barn og unge gjennom i NRKs kanaler. Dette jobbes det nå konkret med, gjennom et samarbeid med NRK Super. KORK har en årlig produksjon sammen med NRK Super. Med barn i salen presenterer NRK Supers profiler musikk sammen med KORK. Ved å presentere orkestermusikk og klassisk musikk i NRK Super sitt univers tilgjengeliggjør vi musikken for et større publikum, og vi når ut til barn som kanskje ellers ikke ville fått muligheten.

Konserten i Den Norske Opera & Ballett med musikk av Leonard Bernstein i anledning komponistens 100-årsjubileum, solgte til fullt hus. I tillegg hadde KORK produksjonen «Grieg minutt for minutt», der vi i samarbeid med Bergen Filharmoniske Orkester og Troldhaugen,

04

spilte alle verkene til Edvard Grieg, opus 1 til opus 74, sammenhengende i nesten 30 timer, som sakte-TV på NRK2.

Bredden i norsk musikk

Musikken i NRKs radiokanaler viser bredden i norsk musikk og gir nye stemmer, nye stjerner og nye sanger til lytterne. NRK skal være en kurator og veiviser i et uoversiktlig musikktilbud. De fleste av NRKs radiokanaler har aldri spilt mer norsk musikk enn i 2018. Både NRK P1, NRK P3 og NRK P2 har spilt mellom 40 prosent og 50 prosent norsk musikk i år, med hovedvekt på norsk språk.

> Norsk musikk trenger radioen for å bli oppdaget. Selv om nesten alle nordmenn nå lytter til musikk på en strømmetjeneste så er det fortsatt radio som er den viktigste kanalen for å oppdage ny musikk.»

Kilde: Rapport TONO 04.12.2018.

Urørt er en viktig kanal for ny norsk musikk. Blant tidligere vinnere finner vi sterke navn som Ida Maria, Honningbarna, Mikael Paskalev og Matias Tellez. I år var det Marie «Girl in red» Ulven som stakk av med seieren. NRK P3 løftet også frem et utradisjonelt samarbeid mellom to rappere og et symfoniorkester:

05

Da Arif og Unge Ferrari slo seg sammen med Stavanger Symfoniorkester for å fremføre noen av de beste og mest toneangivende hiphop-låtene de siste årene, var det naturlig å gå tett på for å lage en minidokumentar.

04 KORK har en årlig produksjon der vi sammen med de sterke profilene til NRK Super presenterer musikk sammen med KORK fra Store Studio, med barn i salen, og produksjon både for radio og TV. Her med Shana og Anders. FOTO: Hilde Bagge, NRK.

05 Marie Ulven, også kjent som «Girl in red», ble «Årets urørt 2018». FOTO: Jason Schjerven, NRK.

Publikum kom tett på Astrid S i en minidokumentar i fem deler. 22-åringen kom tilbake etter et avbrekk fra artistrollen i 2018, og NRK P3 ble med henne hjem til Rennebu, hvor hun viste frem barndomshjemmet, Berkåk og familien samt spilte intimkonsert på «BygdaPøbben.»

NRK P3 har i tillegg spilt inn en rekke livespillinger med norske artister i løpet av 2018. Artister som Snow Boyz, Sval, Travelle, Astrid S, Hajk, SKAAR, EMIR, Boy Pablo, Sondre Justad, Aurora, Isah & Dutty Dior, Sebastian Zalo, Highasakite, Sigrid, Lil Halima og Virkelig er bare en liten del av en stor bukett norske artister som har spilt egne og andres låter live på radio og video i regi av NRK P3.

Livssyn på mange måter

NRK skal gjenspeile Norges religiøse arv og mangfoldet av livssyn i landet. Vi tilbyr egenproduserte livssynsprogrammer, andakt og overføring av gudstjenester samt innkjøpte dokumentarer.

Serien «Overleverne» tar for seg hva det gjør med livet til dem som overlever en uforutsett sykdom, en dramatisk ulykke eller en katastrofe. Historien om Henriette Vasstrand, som ble norgesmester i boksing, traff nordmenn midt i hjertet. Henriettes far tok sitt eget liv da hun var 6 år. Hun levde et liv på full fart mot stupet med vold, dop og selvmordsforsøk, da hun ble påkjørt av en buss og holdt på å dø. Ulykken ble et vendepunkt i livet hennes. Nå er målet å bli europamester i boksing og utdanne seg til politi for å jobbe forebyggende mot ungdom.

«Tro, håp og Lillesæter»

Kjetil Lillesæter er programleder for det nye NRK P1 – programmet «Tro, håp og Lillesæter.» Han har vunnet priser for måten han behandler og bearbeider salmeskatten, og for at han utvider sjangeren med «åndelig musikk» fra andre artister som vi kanskje ikke umiddelbart tenker på som religiøse. Programmet samler nær 100 000 trofaste lyttere hver søndag. «Salmer til alle tider», den kristne versjonen av ønskekonserten, kan man nå høre på P1+.

«Mellom himmel og jord»

Hver søndag hører om lag 300 000 NRK P1 – lyttere det nye «Mellom himmel og jord» som nå sendes direkte. NRK tar pulsen på søndagen på en annen måte enn da programmet gikk i opptak. «Mellom himmel og jord» vil angå og berøre med historier om tro og tvil og eksistensielle spørsmål.

«Verdibørsen»

I 2018 har «Verdibørsen» satt fokus på verdivalg og politiske skillelinjer, blant annet gjennom abortdebatten i høst. Vi har sett på konspirasjonsteorier som har vakt engasjement hos publikum, det samme med den politiske

06

utviklingen i Europa og USA. Diskusjoner om polarisering og de såkalte «ekkokamrene» i sosiale medier har vi også tematisert. I forbindelse med kirkemøtet i 2018 ønsket vi å undersøke hvordan det går med Kristen-Norge når de fleste kategoriserer seg som kulturelt kristne. Og i oktober arrangerte «Verdibørsen» og «Radioteatret» en «Macbeth»-kveld på Litteraturhuset i Oslo der publikum kunne høre stykket i fellesskap med påfølgende debatt. Begge deler ble i tillegg sendt på NRK P2. Medvirkende i debatten var politiker Jonas Gahr Støre, psykiater Finn Skårderud, filosof Einar Øverenget og litteraturviter Janne Stigen Drangsholt.

Andakt og overføring av gudstjenester

Radiogudstjenesten går i samsending på NRK P1 og NRK P1+ hver søndag og noen helligdager for øvrig – totalt om lag 60 i året. Hver søndag hører noen hundre tusen på radiogudstjenesten. Radioen blir på den måten opplagt det største kirkesognet i landet. I tillegg sender NRK TV gudstjenester i tilknytning til de store høytidene. Andaktene har gjennom 2018 blitt ytterligere prioritert og løftet fram. Flere nye andaktsholdere har fått plass, med større bredde i bakgrunn og interesse. Redaktøren i Suldalsposten, Esther Mo og dramatikeren Arne Berggren er eksempler på andaktsholdere som treffer en lytter som i utgangspunktet ikke er opptatt av andakt. NRKs mål er at mange i målgruppa skal finne håp, trøst og livsglede i innholdet. I en spesialsending av «Verdibørsen», inviterte vi forstanderen for det islamske forbundet, Basim Ghozlan til å holde en «andakt» som ble sendt i forbindelse med Kirkemøtet i Trondheim, med debatt etterpå.

Adventsserie og gudstjenester

Å gi folk et pusterom i en travel og mørk årstid var målet da de tre distriktskontorene gikk sammen om å produsere program for NRK1 fire søndager i advent. To program fra Ålesund og to fra Maihaugen på Lillehammer. Slik gav vi den gode, varme julefølelsen til hele landet. Vi sender også både påske – og julegudstjenester i tillegg til påskenattsmesse fra Roma.

Innkjøpte dokumentarer

NRK kjøper også inn serier og dokumentarer som handler om tro og livssyn. I mars publiserte vi den amerikanske dokumentaren om den palestinske feministen Kholoud Al-Faqih, «Sharia-dommer og feminist.» Hun er den aller første kvinnen som har blitt dommer i en sharia-domstol i Midtøsten. Dokumentarserien «Geniene som revolusjonerte astronomien» portretterer Einstein, Hawking og Jocelyn Bell Burnell. Disse er blant de store tenkerne som i løpet av de siste hundre årene har gitt oss stadig nye svar på grunnleggende spørsmål om livet og universet. Arbeidet de har lagt ned har forandret måten vi ser på verden og formet forestillingene våre om det store smellet, svarte hull og liv på andre planeter. Den britisk-amerikanske fjernsynsjournalisten Louis Theroux mener at selv den merkeligste adferden har menneskelige årsaker. I «Louis Theroux og scientologene» er målet lære mer om scientologene i LA.

07

06 Mennesker takler sykdom, ulykker og katastrofer forskjellig. En av dem vi møter i «Overleverne» er Henriette Vasstrand. Etter en usedvanlig tøff start på livet ble Henriette påkjørt av en dobbeltdekker i London, og ødela blant annet beinet sitt. Ulykken ble starten på et helt nytt liv for henne.
FOTO: Stian Skjerping, NRK.

07 I mars sendte NRK den mye omtalte dokumentaren om Kholoud Al-Faqih, den aller første kvinnelige dommeren i en sharia – domstol i Midtøsten. FOTO: Three Judges LLC.

Halvparten av musikken på NRK P1 og NRK P2 er norsk

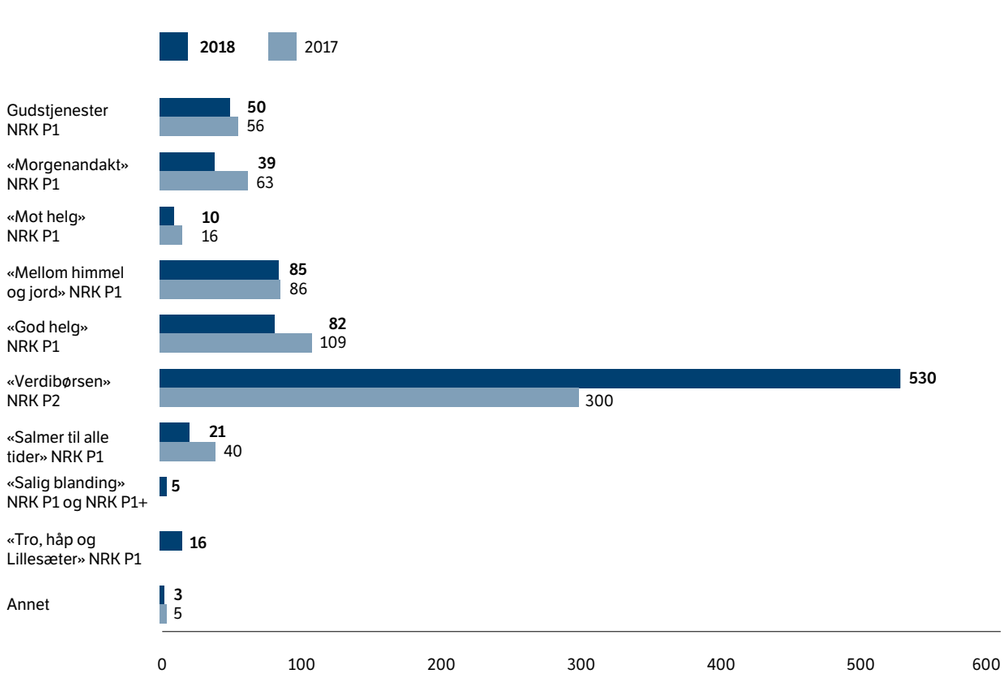
NRK P1 og NRK P2 spiller mer norsk musikk i 2018 sammenlignet med 2017. Økningen i andelen på NRK P2 skyldes en kombinasjon av styrket norsk musikkprofil i faste sendinger, som for eksempel «Spillerom», «Folkemusikktimen» og «Jazzklubben» samt enkelte programomlegginger i sendeskjemaet på kveldstid.

	Andelen norsk musikk av totalt avspilt musikk		Andelen av norsk musikk med norsk språk		Andel av norsk musikk med norsk komponist/tekstforfatter	
	2017	2018	2017	2018	2017	2018
NRK P1	46	**49**	63	**64**	95	**94**
NRK P2	35	**50**	25	**21**	62	**60**
NRK P3	48	**44**	33	**34**	96	**95**

Andel norsk musikk av totalt avspilt musikk, i prosent. Norsk musikk vil si musikk av norsk artist/utøver, komponist, tekstforfatter eller med norsk språk.
Oppgitt i prosent.

Kilde: NRK Statistikk.

Livssynsprogrammer på NRK P1 og NRK P2

Antall timer sendt i 2017-2018 inkl. repriser. Repriser sendes både på NRK P1 og NRK P2.
«Verdibørsen» gikk høsten 2017 fra å sende ukentlig til daglig, noe som er grunnen til den store økningen fra 2017-2018.

Kilde: Kantar Media, PPM.

Livssynsprogram og gudstjenester på NRKs TV-kanaler

Totalt sendte NRK 78 timer med livssynsprogrammer og gudstjenester i 2018.

	Totalt	NRK1	NRK2	NRK3
Total	**78,2**	**29,1**	**45,4**	**3,7**
«1000 års tro»	2,9	2,9		
«Advent – hva er jul for deg?»	1,9	1,9		
«Allehelgensgudstjeneste fra Malangen kirke»	1,0	1,0		
«Louis Theroux og scientologane»	11,1		7,9	3,2
«Hjem til påske»	1,4	0,5	0,9	
«I heisen med»	17,1	10,8	6,4	
«Jesus lever på Karmøy»	2,0	0,5	1,0	0,5
Julegudstjenester 2018	4,8	2,9	1,8	
«Krossfestinga som endra verda»	5,3	2,7	2,7	
«Middelhavet – et hav av religioner»	9,9	2,0	7,9	
«Nytt liv i Ramadan»	0,5	0,5		
«Når naboens datter blir muslim»	3,6		3,6	
Pinsegudstjeneste i Holmlia kirke	1,1	1,1		
«På sporet av Jesus fra Nasaret»	3,4		3,4	
Påskegudstjenester 2018	2,4	2,4		
Påskenattsmesse fra Roma	2,0		2,0	
«Sharia-dommar og feminist»	7,8		7,8	

Timer sendt av programmer innenfor religion/livssynssjangeren på NRK i 2018. Fra 2018 er måten innhold blir kategorisert på, endret i TVOV-undersøkelsen. Fram til og med 2017 stod Kantar Media for kategoriseringen av innholdet, fra 2018 er kategoriene påført av NRK ved hjelp av et system som tar utgangspunkt i EBUs kategorier.

Kilde: Kantar Media, TVOV-undersøkelsen.

Det sterkeste fellesskapet for alle barn i Norge

Hos NRK Super er det barna som har hovedrollen. «Vi ser og heier på barn for det de er, ikke for det de kan bli».

FOTO: Hans Otto Bordvik, NRK

01

NRK Super inviterer både barn og voksne til felles opplevelser og samseing. Innhold som er av god kvalitet og som treffer barn og voksne, gir felles referanser. NRK Supers oppdrag og størrelse i norsk sammenheng, gjør innholdet til en sentral verdiformidler i norske barns liv. Vi vil at alle skal sitte igjen med opplevelsen av at «NRK Super forstår meg».

BlimE!

Den årlige BlimE-dansen har blitt en arena for alle skolebarn med en felles dans under slagordet «Si hei, vær en venn. BlimE!». I 2018 ønsket NRK Super å treffe enda bredere, og inviterte barnehagebarna med i dansen. Fredag 21. september kl. 12.00 danset nesten 400 000 barn. Denne årlige hendelsen befester seg som en stor fellesaktivitet for to tredjedeler av alle barn i Norge. For å lage årets BlimE-låt ba NRK Super om innspill fra barn om hva sangen burde handle om.

I årets vennekampanje samarbeidet NRK Super med Redd Barna for å lage et undervisningsopplegg for skolene. Det besto av en ukes opplegg med videoinnhold og diskusjonsgrunnlag med ulike vinklinger av temaet vennskap, og med fellesdansen for skolene som avslutning på fredagen. Undervisningsopplegget ble utformet i dialog med lærere på flere skoler. Gjennom året lever BlimE! videre gjennom «MGPjr», «Nobels fredsfest», SuperKORK-konserter og andre arrangementer. Det går nesten ikke en uke uten at BlimE-dansen danses ett eller annet sted i Norge, på et torg eller på en skoleavslutning. BlimE! skjer ikke lenger kun én dag i året, men har blitt en integrert del av hvordan det jobbes med sosiale relasjoner og antimobbing i samfunnet.

> «Jeg danser BlimE-dansen hver dag og har lært den til bestemor også»
>
> Eira 7 år

«ZombieLars»

Serien «ZombieLars» slår også et slag for fellesskapet. Dette er en humoristisk dramaserie som handler om fremmedfrykt og det å tørre være seg selv. Samtidig er serien en kommentar til den polariserte samtiden vår og et forsøk på å si noe om hvordan vi bør leve sammen.

Lars er halvt zombie, eller levende ulevende, som er det politisk korrekte å si i Bekkebakken. I dette realistiske fantasi-universet finnes hekser, troll, zombier og ninjaer, men ikke som vi er vant til dem. De ser ut som og oppfører seg for det meste som oss andre, men har noen overnaturlige evner som gjør at de skiller seg ut. Folk i Bekkebakken ser stygt på er alt som er annerledes, og alle fremmede må leve i skjul og frykt. Lars og vennene hans må kjempe mot både ytre og indre fiender.

> «Hei nrk super, jeg har veldig lyst til å få flere enn tre sesonger av zombielars. Jeg elsker zombielars og det er synd at det snart er over. Jeg elsker zombielars og har et forslag det er at faren og moren til lars blir sammen og lars får en lillesøster eller lillebror og vi får se pappan til tess og anna får en lillebror eller lillesøster. og at tess får en lillesøster eller lillebror. PS det er mitt favorittprogram»
>
> Hilsen: JASMIN 10år

Inspirasjon til lek

I «Labyrint» blir barn i alderen 7-9 år utfordret i ulike oppgaver for å komme forbi skumle roboter og sjøer av grønt slim, og komme seg ut av labyrinten. Målet med konseptet er å møte et behov for å leke og lære hos både barn, foreldrene deres, barnehager og skoler. Etter tre sesonger er «Labyrint» videreutviklet til å bli mer interaktivt, og i enda større grad til å inspirere til lek. «Gjør det selv-videoer» er enkle bruksanvisninger for hvordan man kan kle seg ut som en robot, inspirasjon til bursdagsleker, oppskrifter på slimete kaker og selvlagde invitasjonskort. Disse korte videoene dominerer «mest sett»- listene» i NRK Super TV, og musikkvideoen til «Labyrint» er hittil vist over en million ganger.

Hva er egentlig utestenging?

Et blikk, en kommentar, mangel på likes, en snapgruppe du ikke ble en del av, eller en bursdag du ikke var invitert i? I nettdramaet «Lik meg» viser NRK Super hvordan den usynlige mobbingen kan foregå. Gjennom innsiktsarbeid hos målgruppa jenter 12 år avdekket redaksjonen et behov for å belyse det å «ikke bli valgt». Ved å vise utestenging fra både offerets og utestengerens ståsted, er målet at unge jenter skal kunne kjenne seg igjen i innholdet og tenke: Det er flere som har det som meg. Eller, hva er det jeg egentlig holder på med? Serien viser realistiske eksempler, inspirert av historier mottatt fra 12 år gamle jenter. Det har vært stor aktivitet på nettsiden gjennom sesongen, med mange tilbakemeldinger fra både jenter i målgruppen og lærere som bruker «Lik meg» i undervisningen.

02

01 Freddy Kalas leder an i BlimE-dansen i NRKs bakgård. Kalas har stått for tekst og melodi og fremfører låten som er spilt over 5,5 millioner ganger på Spotify.
FOTO: Magnus Loennechen Skjelbek, NRK

02 «ZombieLars» har klart å bli en snakkis i skolegårder og på sosiale medier – også blant voksne. Serien benytter humor og referanser som voksne kan like, og har derfor blitt en serie som barn og voksne ser sammen og snakker om.
FOTO: Agnete Brun.

03

Nyheter som engasjerer

«Supernytt» lanserte appen «Svar-o-meter» i mars 2017. Den ble umiddelbart populær i målgruppen 8 til 12 år. «Svar-o-meter» er en app som bruker interaksjon med barna for å få fortalt nyheter på en annerledes måte. Gjennom intervjuer med målgruppen fant redaksjonen i NRK Super ut at det er mange som ikke oppsøker nyheter, men som likevel er ganske interesserte dersom nyhetene presenteres i en kontekst som barn forstår og engasjerer seg i. Ved å få barn til å svare på ting relatert til seg selv, får de også med seg nyhetene. Appen har blitt en kjempesuksess! Det toppet seg under «MGPjr»-finalen i 2018 da 70 000 unike brukere stemte. «Svar-o-meter» kan ved første øyekast se ut som bare en enkel og morsom app, men på sikt vil den kunne bidra til at den oppvoksende generasjon ser verdien av å holde seg oppdatert om samfunnet rundt seg.

NRK Supers plast-uke engasjerte store og små

NRK Super var med og løfte temaet rundt plastforurensning med blant annet «Planetpatruljens plastspesial», musikkvideoen «Plast i havet», animasjonsseriene «Fakta plast i havet» og «Redd hvalen». I første episode av «Redd hvalen» ble barna oppfordret til å sende inn bilder av at de plukket plast, for å hjelpe hvalen som har blitt syk av å spise plast. Jo flere bilder som ble sendt inn, jo friskere ble hvalen. I de siste episodene kombineres animasjon av en

04

stadig friskere hval, med bildekarusell av barn som plukker plast. Andre bidrag fra NRK Super var «Supernytt plastspesial», innslag i «Barne-TV», «Skolefri»s plastsending og plastduell, «Newton»s «Disstrack» (musikkvideo), «Dyrevenn X – Fisking med plastsøppel» og «Plastimon Go – en ny Pokemon Go?» fra «FlippKlipp».

03 Engasjerte miljøvernere plukker plast for å redde hvalen. FOTO: Annette Riber, NRK.

04 Victor Sotberg fra NRKs «FlippKlipp» er en av mange programledere som gir ungdom en innføring i personlig økonomi. FOTO: Magnus Solhaug Hofgaard, NRK.

05

NRK Skole

NRK Skole tilbyr et stort og bredt utvalg av klipp og filmer på nettet, tilrettelagt for undervisningen i grunnskolen og videregående skole. Fagene er systematisert etter læreplanmål, slik at lærerne lett kan finne innhold som fungerer som et supplement til deres egen undervisning. NRK Skole er i gang med å lage innhold til de tverrfaglige temaene som blir prioritert i de nye læreplanene: «Demokrati og medborgerskap», «bærekraftig utvikling» og «folkehelse og livsmestring». I den forbindelse lanserte NRK Skole høsten 2018 et stort prosjekt rundt personlig økonomi for ungdom. Målet er å gi en innføring i sentrale temaer og utfordringer som ungdommene garantert vil møte når de snart skal ut i livet og klare seg selv.

I november var 170 000 unike brukere innom nettsidene til NRK Skole. Målet er å nå elever i alle aldre, og en landsomfattende undersøkelse foretatt av DiFi, viser at NRK Skole gjennom sine nettsider når ut til 70 prosent av elevene på grunnskolen og 53 prosent av elevene på videregående skole. I tillegg følger nesten 20 000 lærere NRK Skoles kontoer på sosiale medier, og flere og flere elever abonnerer på NRK Skoles YouTube-kanal. Kommentarene tyder på at mange er fornøyde med tilbudet – som blant annet inneholder en «forklarings-video» om prosentregning.

> «Skjønner sykt mye mer her på 5 min enn lærer' n min har prøvd å forklare på 3 år»
>
> Aurora Haugnæss, kommentar på Youtube

«Newton»

NRK lager som hovedregel ikke eksklusive innholdskonsepter til SoMe, men gjør noen unntak for å nå helt spesifikke målgrupper som vi ikke når ellers. «Newton» er et slikt unntak. Programmet har i snart to år hatt YouTube som primær publiseringskanal. Her formidles naturvitenskap til 12-åringer i YouTubes formspråk. Lydia Gieselmann er programmets kreative og humoristiske programleder. Gjennom tett kontakt med seerne har «Newton» blant annet valgt overnatting på Ikea som ramme for å fortelle om stedsans og mørkeredsel, og de har reist til Filippinene for å fortelle hvordan klimaendringene påvirker sårbare mennesker. Programmet har stor bredde i tematikk. Fra videoer om selv-lagde julegaver, hvordan ta gode bilder, refleksbruk og tvangslidelser til alt du ikke visste om farger.

Antall abonnenter på YouTube nærmer seg nå 60 000. Følgerne er aktive i kommentarfeltet og ser lenge på hver enkelt video. Videoene settes også sammen til TV-sendinger som sendes på NRK Super og NRK1 som før. «Newton» har også vært med på et prøveprosjekt med Snapshows med video i høydeformat og enda kjappere historiefortelling som har nådd svært mange.

05 «Newton»s frontkvinne Lydia Gieselmann og magiker Christian Wedøy. FOTO: NRK.

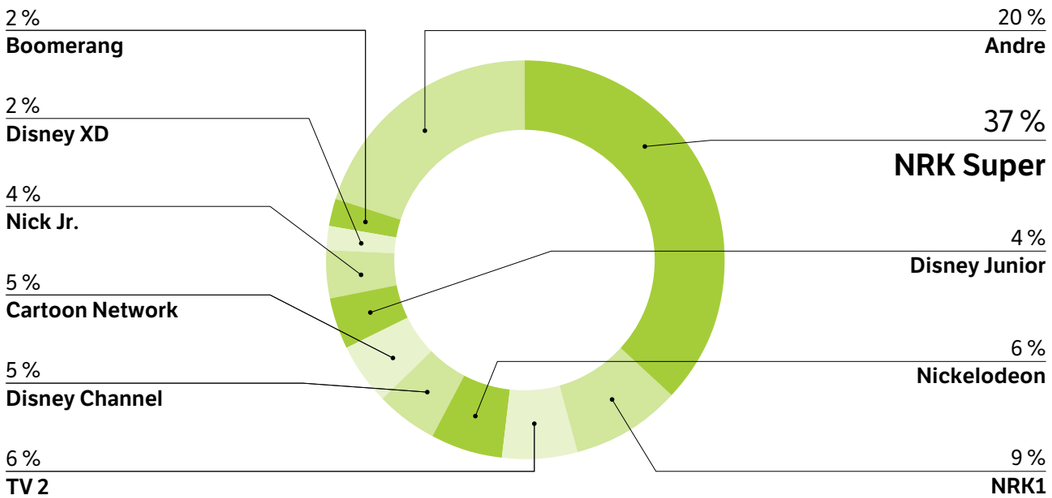
Barn ser stadig mindre på tradisjonell TV

Barn (2-11 år) så i 2018 i gjennomsnitt 36 minutter tradisjonell TV hver dag. Tiden barn bruker på tradisjonell TV-seing, er redusert de siste årene, i takt med at stadig flere barn ser TV når de vil på mindre skjermer.

	Gj.snittlig daglig minutter sett	Daglig dekning i prosent	Daglig dekning i tusen
2017	52	40	235 000
2018	**36**	**34**	**214 000**

Kilde: Kantar Media, TV-undersøkelsen (2017) og TVOV-undersøkelsen (2018).

NRK Super er den største TV-kanalen blant barna

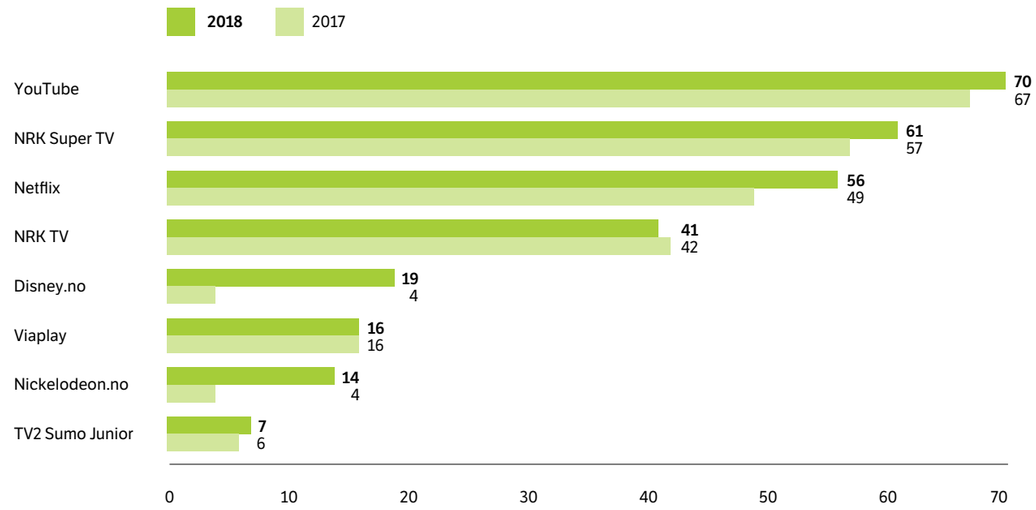

Markedsandeler i gruppen 2–11 år i NRK Supers sendetid (kl. 06.30-19.30).

Kilde: Kantar Media, TVOV-undersøkelsen.

Bruken av NRK Super TV øker

Bruken av NRK Super TV fortsetter å øke og er i 2018 den nest største strømmetjenesten i ukentlig dekning blant barna.

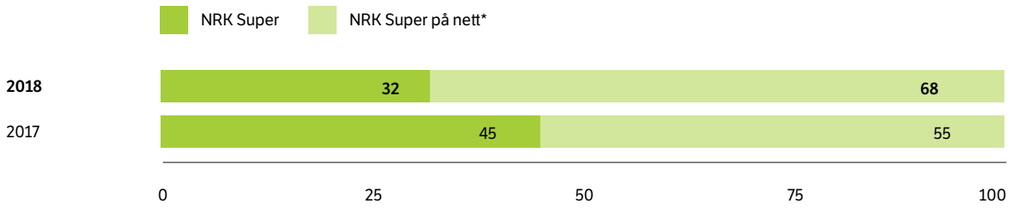

Ukentlig dekning for de største strømmetjenestene blant barn 3-11 år. Oppgitt i prosent.
Spørsmålet som er stilt, er følgende: «Hvor ofte bruker du følgende nett-tv-tjenester?».
Sum av dem som har svart «I går» og «2-7 dager siden».

Kilde: Kantar Media, Mediebarn 2018.

Barna ser mer av NRK Supers TV-innhold på nett enn på tradisjonell TV

Barna flytter stadig mer av konsumet av NRK Super fra den lineære kanalen over til NRK Super TV og barneinnholdet i NRK TV.

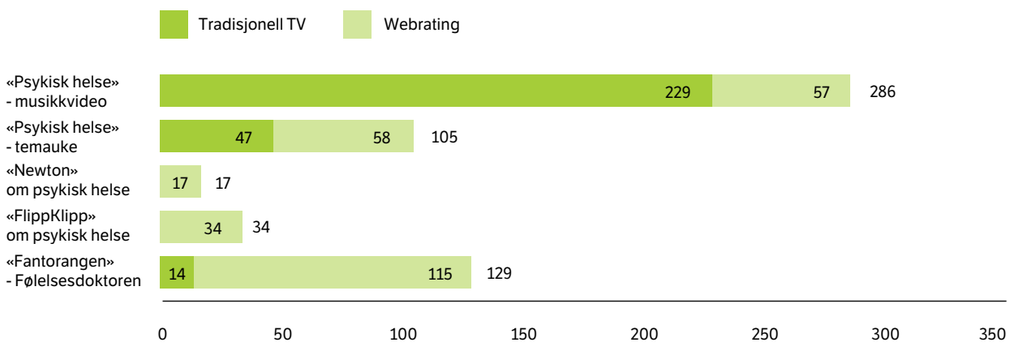
*Innhold i NRK Super TV og barneinnhold i NRK TV sammenlagt.

Andel av NRK Supers TV-innhold som konsumeres på nett og på tradisjonell TV. Barn 2–11 år.
Oppgitt i prosent. Snitt per år, i 2017 uten april og juli på grunn av målefeil. Målefeil fra januar til oktober 2017 og februar til juli 2018.

Kilde: Kantar Media, TV-undersøkelsen (2017), TVOV-undersøkelsen (2018) og Scores.

NRK Supers temauke: «Psykisk helse»

I snitt ble hver episode av «Psykisk helse» sett av 105 000 barn og voksne på tradisjonell TV og på nett. Psykisk helse var også tema i flere av NRK Supers programmer som «Fantorangen», «Newton» og «FlippKlipp». Musikkvideoen som tok opp tema som vennskap og psykisk helse, har blitt sett av 286 000 barn og voksne.

Snitt per episode. Befolkningen 2-79. Rating i tusen.

Kilde: Kantar Media, TVOV-undersøkelsen.

Og vi lo ...

Underholdning er både krass satire og sære sketsjer, men også primetime-show med høye hæler, lune radiorøster og familiefavoritter med sang og konkurranser.

FOTO: Tor Eigil Scheide, NRK

01

NRK skal være relevant og viktig med sitt underholdningsinnhold. Ambisjonen er å gi innholdet økt samfunnsverdi. Underholdning på NRK er klassiske suksesser i beste sendetid, talkshow og «eventer» som samler familien, krass satire i «Nytt på nytt» og «Satiriks», eller smalere forsøk à la YouTube-serien «4-etg» og den nye serien i kortformat – «Parterapi».

Nykommeren har hatt stor suksess. – Hva gjør du når partneren din er helt enig i at dere har et problem, men ikke skjønner at det er et problem? Og hva med utroskap og pengebruk? I denne humorserien med Kevin Vågenes følger vi ulike par med store utfordringer i livet. Gjennom parterapi gjør de et siste forsøk på å redde forholdet. Serien er produsert av Seefood.

Humor og satire med mål om å styrke demokratiet

«Satiriks» har et ønske om å styrke demokratiet gjennom å gjøre unge mennesker interessert i nyheter og aktualitet. Under «Satiriks»-navnet leveres innhold fra satsninger som «Svart humor», «Norske grønnsaker», «5080 Nyhetskanalen» og «Markedsavdeling1». Programmene har en ung og engasjert følger-skare. Programmene vil bidra til å lage et fellesskap der unge voksne kan få utløp for frustrasjon. Programmene har tett kontakt med følgerne i sosiale medier. Formmessig skal programmene være direkte, ærlige og drøye.

«Nytt på nytt» har også en ambisjon om å styrke demokratiet, ved å gjøre politiske saker morsommere og humor mer politisk. Programmet forsøker å ta modige valg slik at de bidrar til å utvide «ytringsrommet». Forsiktighet kan krenke den frie ytring. Programmet pirker i norsk politikk og vi tror dette er en god måte å styrke og utvikle demokratiet på. «Nytt på nytt» spøker og harselerer med fordommer og bruker ironi og overdrivelse som grep. Lite eller ingenting av det som sies i «Nytt på nytt» kan tolkes bokstavelig. Redaksjonen er opptatt av at satiren skal treffe godt, og at det skal være tydelig at det sparkes oppover. Det er svært stor takhøyde i satiresjangeren.

«Nytt på nytt» er det programmet i Norge som velges av flest seere. Satire er altså manges foretrukne fredagsunderholdning. Programmet ønsker å overraske, underholde og opplyse, og velger ofte kontroversielle og «vanskelige» saker. «Nytt på nytt» er velkjent i form, men byr på det uforutsigbare og dristige, og har plass til pur moro.

Variert underholdning

Høsten 2018 flyttet talkshowet «Lindmo» fra lørdag til fredag, da NRK lot være å forlenge kontrakten med Fredrik Skavlan og produksjonsselskapet Monkberry. «Lindmo» var allerede et etablert format på lørdager. Etter flyttingen til fredagskvelden har oppslutningen om «Lindmo» økt.

Lørdagskvelden samles publikum fremdeles om NRK1, med dramakomedie i «Side om side», familiekonseptet «Mesternes mester» eller i direktesendte programmer som «Alle mot 1» – der spill, eksperimenter og publikumsengasjement står sentralt. «Alle mot 1» er programmet der hele landet konkurrerer mot én deltaker i studio. De skal tippe utfallet av rare, morsomme og spektakulære eksperimenter og prøve å komme nærmest riktig svar. TV-seerne sender svaret via en app. Hele familien kan delta, og gjennomsnittet av svarene blir nasjonens felles svar. Programledere er Ole Rolfsrud og Selda Ekiz. Underholdningsprogrammene samler altså seere på tvers av generasjoner.

Store direkteproduksjoner

Store direktesendte arrangementer og begivenheter samler og gir felles opplevelse, engasjement og åpne møteplasser enten folk sitter foran skjermen eller er fysisk til stede i Spektrum under «MGPjr», på Operataket, i Indre Troms med Monsen eller på Kontraskjæret under VM i fotball. At det er direktesending, gir en ekstra nerve. I 2018 produserte NRK over 20 ulike «eventer» – flere av dem i samarbeid med andre aktører.

01 Anne Lindmo. FOTO: Julia Marie Naglestad, NRK.

02 «Mesternes mester» 2018, der Gro Hammarseng Edin stakk av med pokalen. FOTO: Rubicon TV.

03 NRK P1s flaggskip, «Nitimen», begynte i 2018 med søndagssendinger og sju dagers uke. Et av programlederparet er Knut Folkestad i Bodø, og Marte Stokstad i Oslo. FOTO: NRK.

04 NRK P13 har endret profil til en renere humor- og underholdningskanal. Dette, sammen med en musikalsk kvalitetssikring, har gitt betydelig vekst i lytting i målgruppa. NRK P13, programmet «Med all respekt». FOTO: Rune Lind, NRK.

05 Programlederne for årets TV-aksjon. I 2018 gikk innsamlede penger til Kirkens Bymisjons arbeid for å skape et varmere og mer inkluderende samfunn. FOTO: Julia Nagelstad, NRK.

02

03

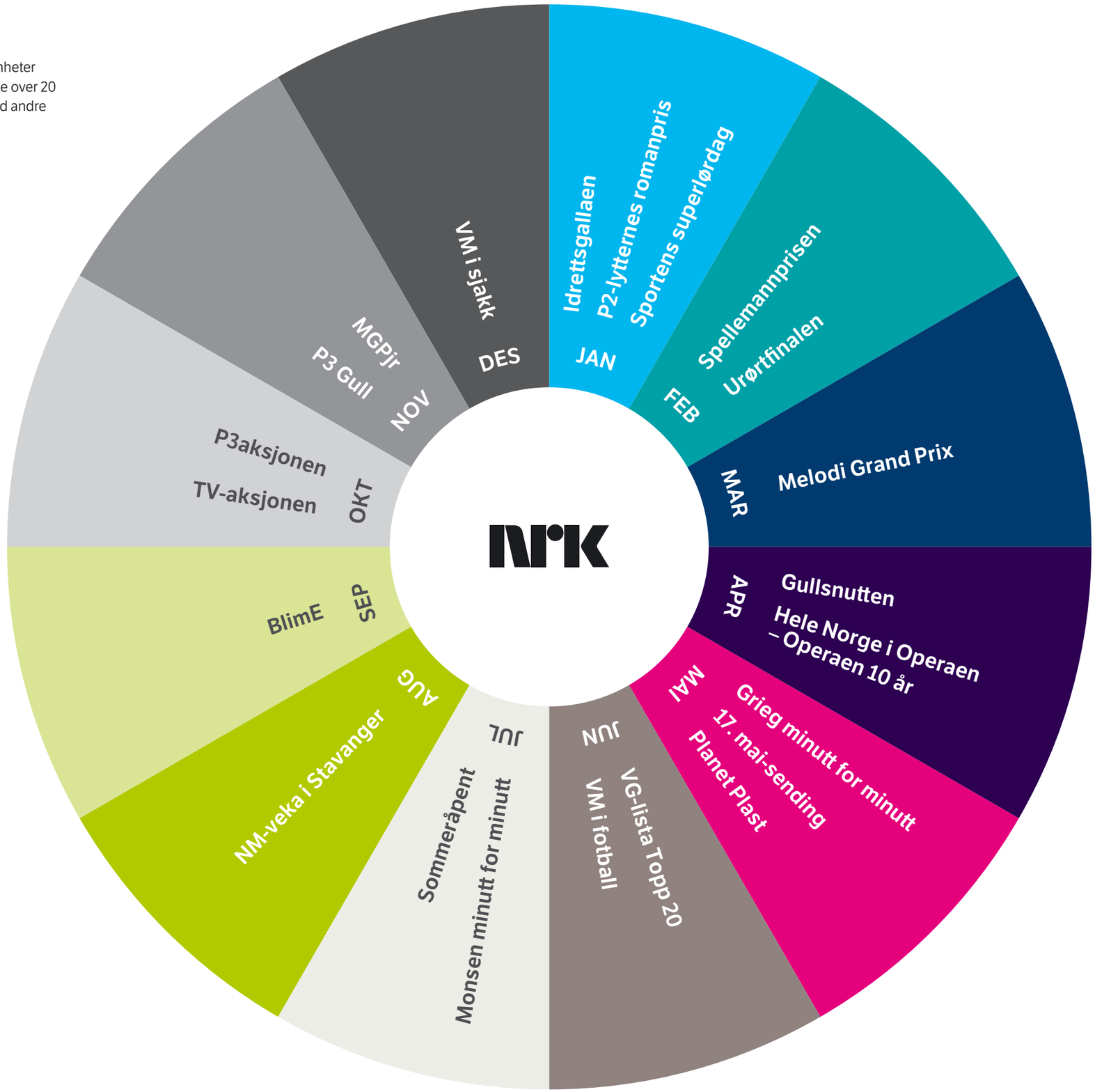
04

05

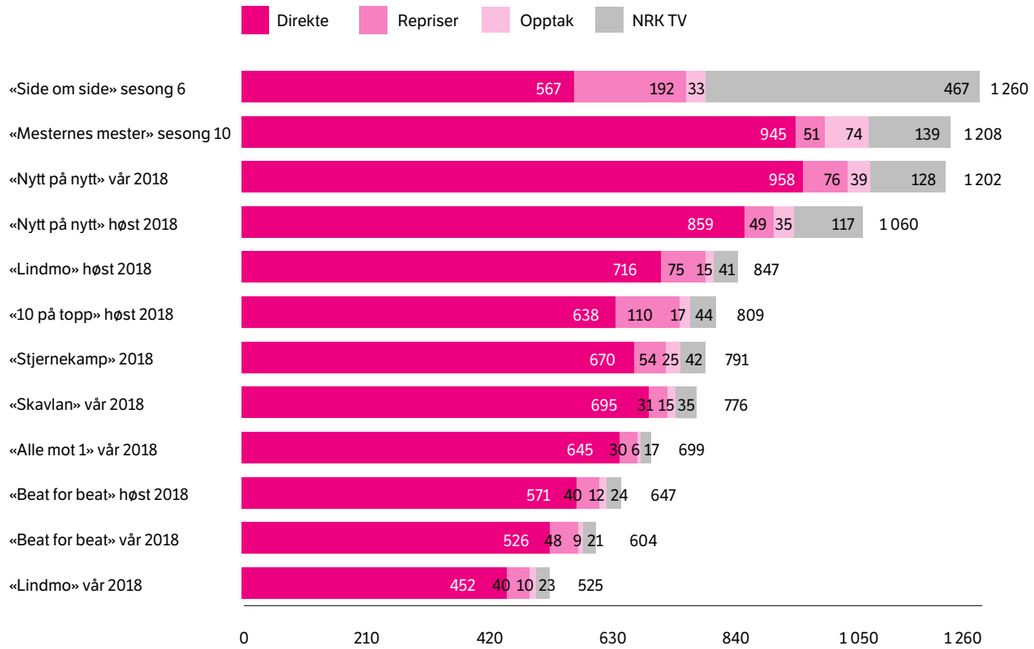
Eventhjulet 2018

Store direktesendte arrangementer og begivenheter samler og gir felles opplevelse. NRK produserte over 20 «eventer» i 2018 – flere av dem i samarbeid med andre aktører

Helgeunderholdningen på NRK1

Helgeunderholdningen står sterkt på NRK1, med programmer som samler hele familien foran skjermen. I tillegg til den lineære seingen velger også mange å se programmene i NRK TV, noe som bidrar til at flere av helgens programmer ender på godt over 1 million seere. Høsten 2018 byttet «Lindmo» sendeflate fra lørdag til fredag, som resulterte i flere seere og et løft i sendeflaten.

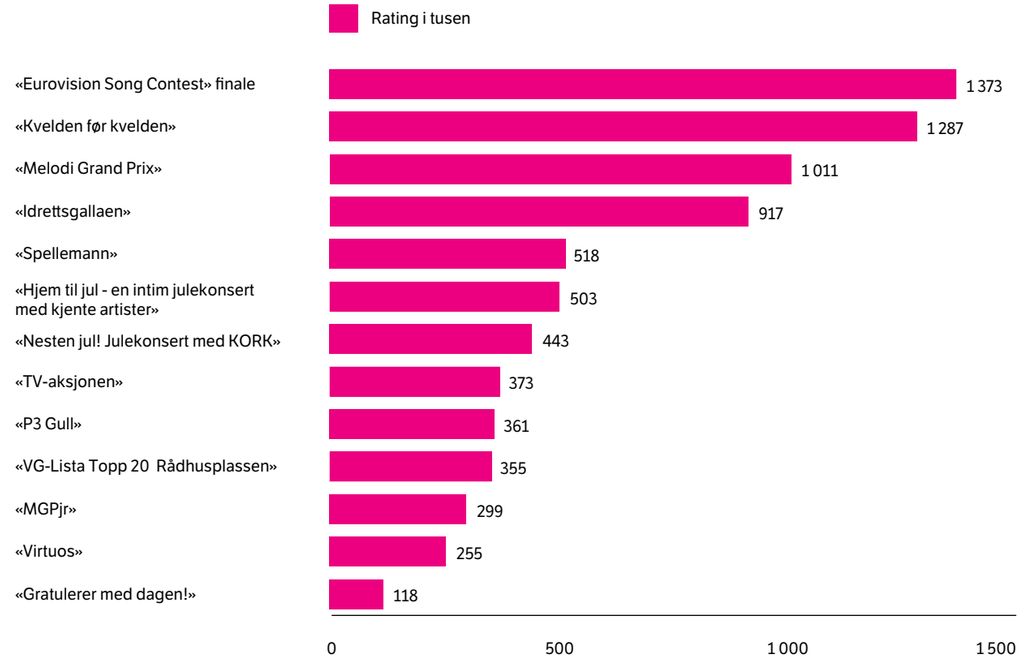

Rating i tusen, snitt per episode.

Kilde: Kantar Media, TVOV-undersøkelsen.

NRK1 samler fortsatt nordmenn rundt store TV-eventer

De største eventene på NRK1 samler godt over 1 million seere hvert år. Mest sett i 2018 var finalen i «Eurovision Song Contest» da nesten 1,4 millioner nordmenn samlet seg foran TV-en.

Største eventer på NRK1. Rating i tusen.

Kilde: Kantar Media, TVOV-undersøkelsen.

Lidenskapelig til stede

Sport engasjerer og knytter folk sammen. I 2018 var det mange som for alvor ble kjent med brødrene Ingebrigtsen og deres vei mot de store mesterskapene. 18 år gamle Jesper Saltvik Pedersen imponerte også stort under Paralympics.

FOTO: Jessica Gow, TT/NTB SCANPIX

01

2018 var et godt år for sport i NRK med flere store begivenheter som OL i Pyeongchang der NRK hadde radiorettigheter, Paralympics, VM i Fotball, EM i friidrett og VM i sjakk, i tillegg til NM-veka i Stavanger, en bred dekning av vinteridretten og løpende nyhetsdekning. Vi speiler bredden i vintersporten ved å løfte fram både alpine grener, kombinert, hopp, telemarkski, langrenn, skiskyting, skøyter og Big Air. Vi viser NM-øvelser, verdens-cup og åpningshelgene på Beitostølen og Sjusjøen. Og vi er til stede med rulleskirenn på sommerstid, samt Landskytterstevnet, NM i friidrett og svømming.

Nye aktører på banen

Konkurransen om det sportsinteresserte publikummet er stor. Rettighetskostnadene øker, og det kommer stadig nye aktører på markedet. NRK har kjøpt VM og EM i fotball sammen med TV 2 for å håndtere både volum og kostnader. NRK har også kjøpt skirettighetene i Østerrike sammen med TV 2. Vi kommer til å se flere og nye allianser framover. De store teknologiselskapene som Facebook, Amazone og Google er nå kjøpere av sportsrettigheter, og Telia er kommet inn som en ny aktør fra Telecom-bransjen. I tillegg er Discovery en global rettighetskjøper, som blant annet har OL-rettighetene og Eliteserien i fotball i Norge. Vi ser også at enkelte agenter kjøper rettigheter, for så å prøve å utvikle forretningskonsept der de publiserer selv.

Det er også interessant å se hvordan idrettsutøvere selv lager tilbud, som for eksempel Johannes Høsflot Klæbo med over 80 000 abonnenter på YouTube.

Nye bruksmønstre

Tilbudet av sportsinnhold har aldri vært større, men bruksmønsteret er i stor endring. Direkte-produksjoner trekker det store publikummet, og publikum forventer å få det tilgjengelig der de er. De forventer dessuten klipp, oppdateringer, oversikt og resultatservice som en del av totalleveransen.

02

03

Den digitale bruken øker stadig, og mobilen og ulike former for strømmetjenester, der innholdsleverandører distribuerer strømmetjenester direkte ut på nett uten å gå om et kringkastingsselskap, tar stadig mer av tiden fra de lineære produksjonene. Alle sportstilbydere bruker store ressurser på utviklingen av strømmetjenester. Derfor er det avgjørende for NRK å henge med i den teknologiske utviklingen for å være relevant.

For å nå ut til et bredt publikum, og for å bli funnet og valgt, kreves stadig utvikling av kompetanse innen teknologi, innholdsutvikling, innholdsleveranse og arbeidsflyt. Med andre ord koster rettighetene mer, samtidig som kostnaden med å utnytte og tilby rettighetene for et bredt publikum øker.

NRK hadde ikke TV-rettighetene til OL, og heller ikke tilgang til å gjøre intervju med utøvere for TV i mix zone. NRKs OL-dekning ble et rent digitalt prosjekt med radio som vår viktigste publiseringsplattform. Radiokanalen NRK Sport er fra 2018 blitt en 24-timers sportskanal som skal dekke et behov for det publikummet som ikke har tilgang til levende bilder. Radioen tilbyr alt vi har av direktesendt sport og har vist seg å dekke et stort behov hos publikum. Under OL var NRK Sport til tider en av de største radiokanalene i Norge.

04

E-sport

Mange av arrangementene vi kjøper rettigheter til er knyttet til kjente og kjære idretter, men for enkelte grupper er ikke dette like interessant. Mange unge gutter og jenter har elektronisk sport (e-sport) og gaming som sin hovedinteresse på fritiden. Vi ønsker å tilby denne gruppa relevant innhold. E-sport er i en eksplosiv utvikling globalt og derfor valgte vi å gå inn i to store turneringer med spillet «CS:OG». Spillet handler om strategi, men byr også på utfordringer for NRK fordi skyting er spillets premiss. Derfor har det vært vanskelig å sende dette på TV før kl. 21. Publiseringen på nrk.no har ikke generert de store publikumstallene, men tilbakemeldingene fra de unge som har funnet oss, har vært overveldende positive.

«Team Ingebrigtsen»

Oppmerksomheten rundt friidrett øker med store prestasjoner. Og fremst i Norge står tre brødre fra Sandnes. Da de stilte til start i samme konkurranse under EM i Berlin i august, samlet folk seg foran den store TV-skjermen. 1,4 millioner nordmenn så Jakob Ingebrigtsen løpe inn til sensasjonelt EM-gull på 1500 meter.

Publikum er blitt kjent med den karismatiske familien gjennom serien «Team Ingebrigtsen», produsert av Zacapa Film for NRK. I andre sesong følger vi friidrettsfamilien frem mot de store mesterskapene og gjennom viktige familiebegivenheter. Ved å være tett på familien og fange humoren, direktheten og kjærligheten de har for hverandre, belyses hva som ligger bak den krevende jobben frem mot de store idrettsprestasjonene. Den unike tilgangen til familien bidrar til å gi innholdet en eksklusiv følelse som hverken sportsjournalister eller andre aktører kan tilby. Folk har fått et forhold til hele familien, og i oktober var far Gjert og kona Tone samt de tre løpesønnene gjester i «Lindmo» på NRK1.

Tallene viser at «Team Ingebrigtsen» er innhold som publikum finner, velger og elsker, og det fungerer godt som en «lead inn» til NRK TV. Serien har om lag 195 000 seere i snitt pr episode kun i NRK TV. Inkludert direkte seing på NRK1 og opptak er snittet 828 000 seere.

01 Ingebrigtsen-brødrene løp to enorme løp under Diamond League-stevnet i Monaco.
FOTO: Ali Iqbal Tahir, NRK.

02 Far og mor Johaug var stolte da Therese Johaug gjorde comeback på Beitostølen i november.
FOTO: Anders Skjerdingstad, NRK.

03 Programmet «Helt Ramm» var et av NRKs satsinger i forbindelse med OL i Pyeongchang. Nikolai Ramm gir idrettsutøverne nye utfordringer. Skiskytter Tiril Eckhoff utfordres til å skyte med en slange rundt halsen.
FOTO: NRK.

04 Brødrene Ingebrigtsen. FOTO: NTB scanpix.

05

NM-veka i Stavanger

Bredden i Idretts-Norge er unik, og det er en viktig del av NRKs oppdrag å synliggjøre denne. Det finnes titusener av hardtarbeidende utøvere som ikke kan leve av idretten, og som aldri får den oppmerksomheten de kanskje fortjener. Alle har sin unike historie. Gjennom en fem dagers idrettsfest i Stavanger fikk vi endelig anledning til å løfte frem nye helter gjennom NM-veka, også utøvere med funksjonsnedsetting. 24 norgesmestere ble kåret over fem dager med 1400 deltagere og 500 frivillige. NRK hadde et produksjonsapparat på rundt 90 mennesker for å få det hele ut til publikum. NM-veka er et samarbeid mellom NIF, Norsk Tipping og NRK. Målet er å ha dette som et årlig event, og med en ambisjon om å utvide konseptet til også å gjelde vinter fra 2020.

Paralympics

Da OL-ilden ble slukket etter 16 dager med idrettsfest i Pyeongchang, lå andre utøvere i hardtrening for sitt mesterskap. 32 norske utøvere representerte Norge i Paralympics, og NRK sendte hver eneste øvelse med nordmenn involvert. Med en krevende tidsforskjell var det spesielt viktig å ha gode oppdateringer og historier på nrk.no om morgenen. Norge tok åtte medaljer i lekene, med gullet til Jesper Saltvik Pedersen som høydepunktet.

Sjakk

Norge har verdens beste sjakkspiller, men derfra til å samle 550 000 nordmenn som fulgte fire timer sjakk, er ikke like selvfølgelig. De som følger med på sjakk på NRK, får ikke bare faglige kommentarer, de får også et talkshow. Publikum inviteres inn gjennom sosiale medier og de bidrar aktivt i sendingen gjennom kommentarer og spørsmål. Vi er tett på hovedpersonene, og sendingen preges av godt humør, humor og gode samtaler. Publikum er engasjert og bruker sjakkinnholdet i stor stil. I snitt fulgte 289 000 hvert minutt av hvert parti i VM-kampen Carlsen-Caruana i 2018. I tillegg ble det sett over én million timer med sjakk i NRK TV under VM. NRK samarbeider tett med VG på den kompliserte tekniske operasjonen det er å produsere sjakk og få alle trekk trygt hjem til Norge.

Nyhetsjournalistikk på sportsområdet

Sportsredaksjonen i NRK leverer faste sportsnyheter til TV, i tillegg til en løpende nyhetsleveranse til nrk.no og radio. Hver søndag sendes «Sportsrevyen» på NRK1, med unntak av i lavsesong.

NRK har økt innsatsen på egenjournalistikk innenfor sportsnyheter. Eksempelvis har vi satt fokus på likelønn, bruk av astmamedisin og doping innen idretten. Inntektene til landslagsutøverne i ti av de største idrettene i Norge ble kartlagt, og oversikten viste store inntektsforskjeller mellom menn og kvinner i toppidretten. Menn tjente i snitt fire ganger så mye som kvinner.

Vi har også jobbet med flere saker om doping i russisk idrett. Sist vinter publiserte vi ny informasjon om tematikken innenfor Det internasjonale skiskytterforbundet, IBU. Varsleren Gregory Rodsjenkov var primærkilden. Utover våren gikk politiet til aksjon og siktet blant andre presidenten i IBU for å dekke over russisk doping.

Etter mange års fokus på norske toppidrettsutøveres bruk av astmamedisin, kartla NRK hvor mye slik medisin Norges tropp tok med seg til OL i Sør-Korea. Mengden var betydelig større enn det Sverige, Tyskland og Finland tok med seg. Dette førte til mye debatt om medisinbruk i toppidretten.

«Superlørdag»

NRK-sportens «Superlørdag» 27. januar gjorde vi barna til stjerner for en dag. Det er i barne- og breddeidretten grunnlaget for fremtidige toppidrettsopplevelser legges, så hva er da mer naturlig enn å produsere barneaktivitet med samme ambisjonsnivå som toppidretten? Vi tok med oss spisskompetanse og godt humør og satte kursen mot Gjøvik, der NRK-sporten i samarbeid med Fantorangen og NRK Super, tilbød publikum en idrettsdag i barnas tegn.

Norgesmesterskapet i fotball

NM i fotball er breddens store anledning til å hamle opp med toppen. NRK tilbød i 2018 en omfattende dekning av cupen for begge kjønn, med overføring av kamper fra mennenes 1. runde og kvinnenes 2. runde. I tillegg til å vise scoringer fra alle rundene, overførte vi en rekke kamper på TV og nrk.no. Det hele ble kronet med cupfinalehelg fra Telenor Arena og Ullevaal Stadion 1. og 2. desember.

I løpet av nyskapingen «Toppseriehelgen 2018» fikk publikum servert 15 timer toppserie-fotball fordelt over to dager. NRK sto bak produksjon og overføring av en hel Toppserierunde, der alle kamper ble spilt etter hverandre i Telenor Arena.

06

07

08

05 NM i rullestolrugby i Randaberghallen.
FOTO: Ole Andreas Bø, NRK .

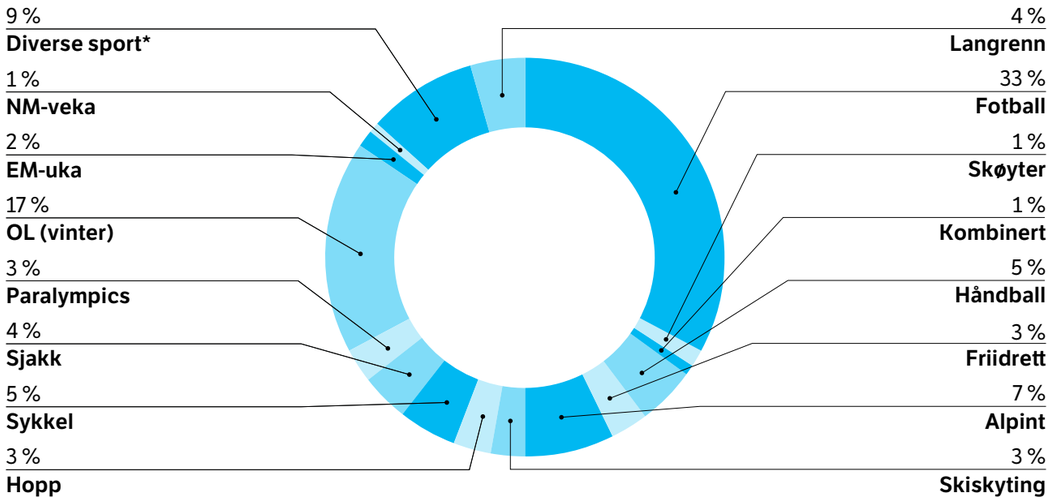
06 Tøffe tak: Rugbyspiller Mari Kogstad (29) har stått på sidelinjen i to år etter at hun brakk nakken under en treningskamp. Selv trodde hun det bare var en kink i nakken.
FOTO: Mattis Holt, NRK.

07 Magnus Carlsen møter Fabiano Caruana under Norway Chess i Stavanger 2018. FOTO: Carina Johansen/ NTB scanpix.

08 Forberedelser: 10-åringen Lykke Merlot kan allerede skilte med en 8. plass fra Ungdoms-EM i sjakk tidligere i høst og er flere ganger norgesmester for jenter og i åpen klasse. Her forbereder hun seg til onsdagens jobb i NRK-studio sammen med moren sin, May-Brit Park Helliesen, hjemme i Sandefjord.
FOTO: Henrik Bøe, NRK.

Bred dekning av sport på NRK Sport

Radiokanalen NRK Sport endret tilbudet fra februar 2018 og sendte hele døgnet, med musikk. Til sammen sendte kanalen 2 326 timer sport i 2018.

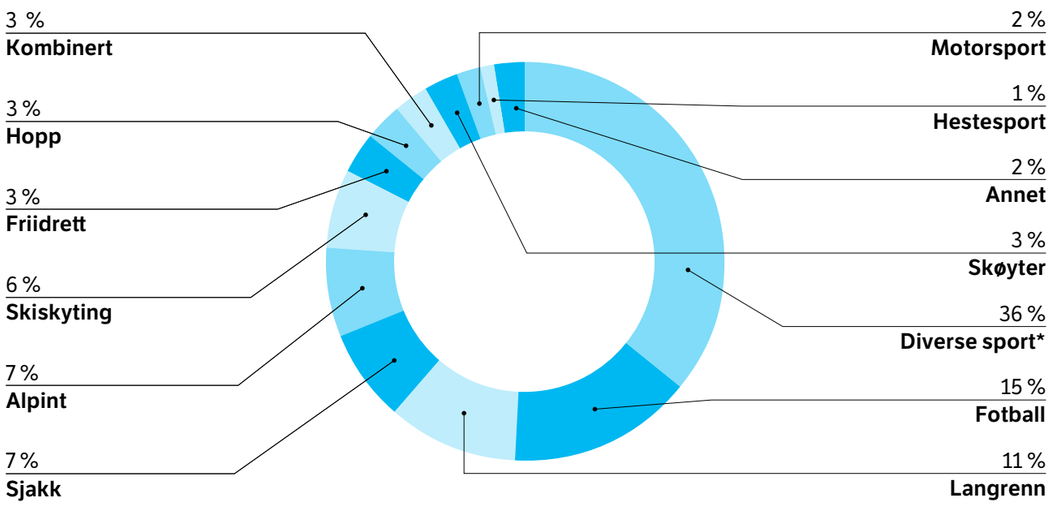
*Diverse sport: «Sport i dag»/magasinsendinger og opptak av TV-sendinger av sport.

Antall timer sport sendt på NRK Sport fordelt på kategorier.
I tillegg sender NRK P1 226 timer sport, som inkluderer fotball, håndball, skiskyting og overføringer fra vinter-OL.

Kilde: Kantar Media, PPM.

Bred dekning av sport på NRK1

NRK Sport overfører fra arrangementer og konkurranser innenfor en rekke ulike idrettsgrener.

*Diverse sport inkluderer «Sportsrevyen», studiosendinger, programmer om sport og kombinasjonssendinger.

1020 timer sport på NRK1 fordelt på sportsgrener i prosent. Tallene inkluderer studiosendinger, live-overføringer og andre programmer knyttet til sport. Fra 2018 er måten innhold blir kategorisert på, endret i TVOV-undersøkelsen. Fram til og med 2017 stod Kantar Media for kategoriseringen av innholdet, fra 2018 er kategoriene påført av NRK ved hjelp av et system som tar utgangspunkt i EBUs kategorier.

Kilde: Kantar Media, TVOV-undersøkelsen.

VM i fotball for herrer dominerer topplisten

Sportsarrangementer samler fortsatt store deler av befolkningen. Av de mest sette sportssendingene på NRK1 i 2018 var 7 av 10 kamper fra fotball-VM for herrer. Finalen mellom Frankrike og Kroatia ble sett av hele 1,1 millioner og 9 av 10 av dem som så på TV i det aktuelle tidsrommet så på finalen.

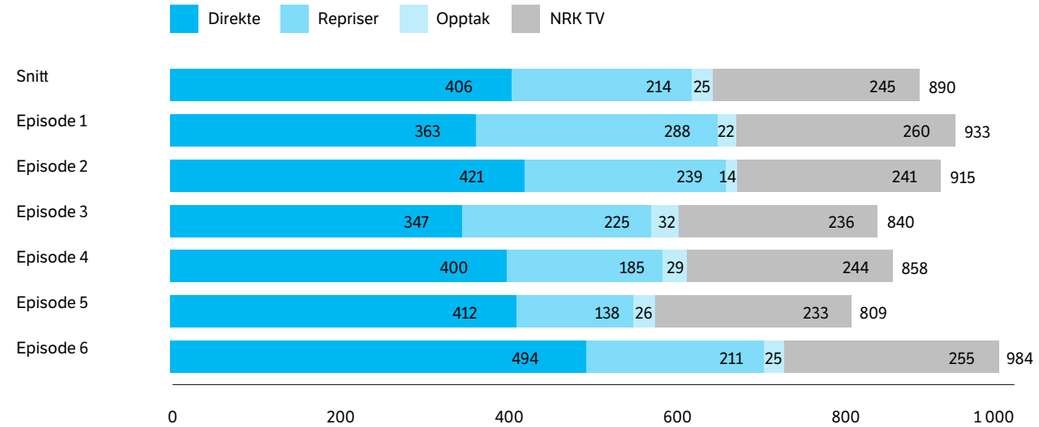
	Rating i tusen	Markedsandel (%)
FIFA Fotball-VM 2018: Finale Frankrike – Kroatia	1 109	90
FIFA Fotball-VM 2018: 8-delsfinale Kroatia – Danmark	1 039	80
FIFA Fotball-VM 2018: Brasil – Sveits	1 020	68
FIFA Fotball-VM 2018: Tunisia – England	1 000	70
FIFA Fotball-VM 2018: Kvartfinale Brasil – Belgia	928	80
EM-uka Berlin/Glasgow 2018: Friidrett 10.08	866	67
FIFA Fotball-VM 2018: Kvartfinale Sverige – England	768	91
FIFA Fotball-VM 2018: Argentina – Kroatia	766	67
Tour de Ski: 9 km fri teknikk jaktstart, kvinner	757	74
EM-uka Berlin/Glasgow 2018: Friidrett 11.08	747	69

Tabellen viser mest sette sportsoverføringer på NRK1 i 2018.

Kilde: Kantar Media, TVOV-undersøkelsen.

«Team Ingebrigtsen»

Andre sesong av «Team Ingebrigtsen» samlet et stort publikum høsten 2018. NRK har fulgt familien Ingebrigtsen tett i flere år, og siste episode samlet nesten 1 million seere.

Rating i tusen.

Kilde: Kantar Media, TVOV-undersøkelsen.

Alle som bor i Norge

NRK skal speile det kulturelle mangfoldet
og skape arenaer for debatt og informasjon
om Norge som et flerkulturelt samfunn.

FOTO: Astrid Walle, NRK

01

NRK synliggjør det flerkulturelle mangfoldet i samfunnet som en naturlig del av det innholdet vi publiserer. Gjennom variert valg av tematikk, musikk, kildebruk, dybdeintervjuer med målgrupper, bred casting og varierte programledere vises NRKs «flerkulturelle oppdrag» i ulike flater. Relevans for alle grupper står sentralt. Alle skal gjenkjenne noe eller noen fra sin egen hverdag.

Nye mangfoldstiltak

NRK har som mål å speile befolkningen i innhold og organisasjon. Målet for organisasjonen er konkretisert i en mangfoldsplan, der én av tre som ansettes i faste stillinger, skal ha flerkulturell kompetanse – i form av nettverk, språk eller perspektiv fra kulturelle minoritetsgrupper.

Rekrutteringstiltaket FleRe, som ansetter journalister og andre innholdsprodusenter med flerkulturell kompetanse, ble videreført med opptak av seks stipendiater høsten 2018. 64 stipendiater har så langt fullført programmet siden oppstarten i 2008, og rundt halvparten jobber i dag i NRK – de fleste i faste stillinger og noen i midlertidige.

I 2018 gjorde vi et forsøk med et rekrutteringstiltak for en annen studentgruppe, et internship-program for økonomi- strategi- og it-studenter med flerkulturell kompetanse. Samarbeidspartner i dette arbeidet er MAK, et nettverk for ledertalenter med interkulturell kompetanse. Tiltaket videreføres i 2019.

Mentorprogram

Mangfoldsledelse er integrert i lederutviklingsprogrammene «Ny som leder» og «Lederutvikling 2». I 2018 ble det også gjennomført flere workshoper i mangfoldsledelse med Loveleen Rihel Brenna fra selskapet Seema, som har spesialisert seg på dette fagområdet. I tillegg inngikk vi en avtale med non-profitt organisasjonen Catalysts om et mentorprogram der ledere i NRK er mentorer for videregående-elever som er nyankomne i Norge. Formålet er å redusere frafallet i videregående skole og å øke ledernes mangfoldskompetanse gjennom egne opplæringsmoduler.

Utvider fokus

Mangfoldsteamet jobbet i 2018 med å utvide mangfoldsfokuset etter at teamet i flere år har prioritert det flerkulturelle mangfoldet spesielt, fordi dette er målgrupper vi har utfordringer med å nå godt nok. Nå er det igangsatt et

01 I serien «Datoen» flettes tre livsløp sammen av små og store historiske hendelser. Leo Ajkic var en av tre deltagere med samme fødselsdato, 21. november 1983. Foto: Monster.

02 «Å tenne bål», «fyrstikker» og «ved» er noen av ordene du etter hvert kan lære på NRKs kven-side. Her fra opptakene der to av guttene som får kvenskundervisning på skolen i Manndalen i Kåfjord deltok. foto: Laila Lanes, NRK.

03 Jan Storberget på Hytjanstorpet på Finnskogen. foto: NRK.

arbeid for å øke representasjonen også av personer med funksjonsnedsettelse både i innhold og organisasjon.

Synliggjøring av de nasjonale minoritetene

NRK er forpliktet til å ha programmer for nasjonale og språklige minoriteter. På lik linje med «flerkulturelle», er målet å speile minoritetene i det daglige innholdstilbudet – særlig i magasiner og nyhetssendinger. Dokumentarer og lengre magasinprogram løfter fram enkeltmenneskers historier eller historiske perspektiver. Vi har plukket fram noe av innholdet fra 2018 her.

Kvenene

Nettsiden «nrk.no/kvensk/kvääni» er inngangen til innhold for og om den kvenske minoriteten. Nettsiden skal bidra til å gi den kvenske/norskfinske minoriteten i Norge en stolthet og fellesskapsfølelse. På NRK Kvääni kan brukerne lese, høre og se kvensk/norskfinsk tale og bli oppdatert på hva som rører seg i det kvenske/norskfinske miljøet i Norge.

Kvensk er et utrydningstruet språk, og det er utfordrende å finne journalister som behersker språket godt nok til å praktisere det. Pr i dag har NRK Kvääni en journalist i halv stilling med finsk bakgrunn, og en journalist som på eget initiativ har begynt å lære seg kvensk. NRK har måttet bruke ekstern oversettelseshjelp for å kunne publisere artikler på korrekt kvensk. Redaksjonen har valgt å publisere på norsk og kvensk på siden, da mange kvener har mistet språket som et resultat av fornorskningsprosessene. NRK Kvääni jobber kontinuerlig for å ta i bruk både NRKs og andres arkivmateriale om norske kvener. Senhøsten 2018 utviklet NRK Kvääni nye korte videoer rettet mot barn og ungdom. Formålet med disse er at flere kan lære kvensk, samt å motivere kvener til å ta språket i bruk i hverdagen.

Bruk og oppslutning

NRK Kvääni har, fra 1. januar 2018 til 2. desember 2018 totalt 132 000 sidevisninger. 29 av sakene har mer enn 1 000 visninger. Cirka hver tredje leser befinner seg i Oslo.

Ellers varierer den geografiske spredningen noe fra sak til sak, men Troms og Finnmark er de to viktigste fylkene etter Oslo. Med tanke på at kvenene er en sterk fornorsket og sårbar norsk minoritet, er redaksjonen godt fornøyd med at så mange på ett år har funnet innholdet på NRK Kvensk/NRK Kvääni.

Det har vært etterlyst mer lyd/taleopptak, noe redaksjonen jobber med å tilby. Ellers har redaksjonen mottatt mange hyggelige tilbakemeldinger på deres nettside:

> «Har sett og hørt på en del. En stor og positiv overraskelse. Tror dette er vegen å gå».

Innhold med kvensk tematikk er også synlig på TV. I NRKs store sommersatsing «Monsen på tur» drar Lars Monsen og turfølget til Treriksrøysa (grensen mot Sverige og Finland). Der møter de blant andre Nora Ollila som forteller om hvem kvenene er og hvordan det er å være kven i dag.

«Norge nå», NRKs daglige direktesendte magasin, sendte 15. april en time direkte fra Ruijan Kvenmuseum i Vadsø, som også omtales som landets kvenshovedstad. Overskriften var «Hvordan er det å være kven i 2018»? Programmet fortalte om kvenenes historie i Norge, språket, og kulturen med blant annet egne mat-tradisjoner.

I serien «Kvenske historier» portretteres ulike kvenske «hverdager» i nordnorske bygder og byer. Her synliggjøres en kultur som lever videre flere hundre år etter de store vandringene fra det som i dag er Sverige og Finland.

Skogfinnene – finsk innvandring i sør

Lenger sør i Norge, i områdene rundt Finnskogen, innvandret skogfinnene på 1500-tallet. Minoriteten heter skogfinner fordi de er etterkommere etter finske innvandrere som bosatte seg i områder med barskog. Flere hundre personer regner seg i dag som etterkommere av skogfinner.

NRK belyser minoriteten i stor grad gjennom innhold og tematikk i radioreportasjer, særlig lokalt i Hedmark

02

03

og Oppland, men også i andre nasjonale sendinger og magasiner. I 2018 hadde også serien «Der ingen skulle tru at nokon kunne bo» en episode om skogfinnen Jan Storberget, på Hytjanstorpet, langt inne i Grue Finnskog, der han lenge har vært en viktig bærer av den skogfinske tradisjonen.

Av andre eksempler kan nevnes radioprogrammet «Ekko»s portrett av Merete Fureberget, tidligere leder for Norsk Bonde- og Småbrukarlag og etterkommer av skogfinner. I programmet forteller hun at hun går til trærne og skogen når hun skal finne styrke.

Rom

NRKs musikkprofil omfavner flere av minoritetsgruppenes tradisjonsmusikk. Dette gjelder særlig sigøynermusikk, som publikum kan møte på i ulike radioprogrammer.

04

I «Spillerom» får vi møte verdens mest kjente sigøynerorkester, Taraf de Haidouks. Orkesteret er for mange kjent fra filmen «Latcho drom».

«Dokusommer 2018» sendte en reprise av dokumentaren «Jenter til salgs» – Norsk dokumentar om en reise blant romer i Bulgaria. Et sted der 13 år gamle jenter giftes bort, og gutter drømmer om å bli hallik. Dette er menneskehandlernes rike.

I NRK P2s program «Røverradioen» hører vi Alex Karoli, som selv er rom, fortelle hvorfor han tror det sitter mange rom i fengsel. Han forteller om rom-miljøet, om hevn-kulturen, og hvordan lite skolegang, kombinert med tidlig ansvar for familien er en mulig årsak til kriminalitet i miljøet.

Taterkulturen

Eksempler på innhold om taterkulturen finner vi blant annet i NRK P2s «Kulturreportasjen». Her fortelles historien om Tater-Milla. Nå har tippoldebarnet hennes, 21 år gamle Sara Wilhelmsen, laget en teaterforestilling om hennes liv. Stykket «Se min ild» handler om frihet og stolthet – om hvordan taterne/romanifolket har overvunnet, seiret og overlevd til tross for samfunnets motstand.

Historien om Tater-Milla brettes også ut i programmet «Spillerom». Tater-Millas liv og musikk skildres i en teaterforestilling, der reisendes musikk får balkansk preg.

Jødiske historier

I «Sommer i P2» fikk vi i 2018 blant andre møte skuespilleren Tor Itai Keilen, som fortalte historien om å vokse opp som jøde i Norge og om hvordan han ble bevisst sin egen identitet. Da Tor Itai Keilen begynte på ungdomsskolen, sluttet han å fortelle medelever at faren var fra Israel. Våren

05

2018 sto han på hovedscenen på Det Norske Teatret i forestillingen «Utafor», der han forteller om hvor mye tid han har brukt på å skjule sin kulturelle tilhørighet, og hvorfor han ikke ønsker å gjøre det mer.

«Verdibørsen» har flere innslag om jøder og jødiske tradisjoner, og også om Holocaust. I spalten «Multireligiøs kalender» hadde programmet en reportasje om den jødiske pinsen shavout.

NRK 2 sendte dokumentaren «Harry Schein – den utrulege historia», som belyser flukten til en ung jødisk gutt fra Østerrike til Sverige i 1939. Mot alle odds blir han en ledende figur i kulturlivet. Og selv etter at han dør, er historien hans unik.

I 2018 var det også bred dekning av Marte Michelets bok «Hva visste hjemmefronten» – om deportasjonen av 733 norske jøder under krigen. Michelet var gjest hos «Lindmo», og temaet ble debattert i en rekke radio- og TV-reportasjer.

04 I dokumentar-serien «Stacey Dooley – barn i fare» kommer programleder Stacey Dooley på innsiden av lukkede miljøer. Seerne møter det ungarske barnevernet, og Dooley belyser hvordan Ungarn har flere rom-barn i institusjoner enn noe annet land i Europa. FOTO: The Connected Set/BBC

05 Marte Michelet jobbet fire år med boka «Hva visste hjemmefronten?», etter at hun først skrev om de norske jødedeportasjonene i Bragepris-belønte «Den største forbrytelsen» (2014). NRK dekket debatten om boka i etterkant av lanseringen i november. FOTO: Line Fausko, NRK.

Fem mest leste saker fra den nye nettsiden NRK Kvensk/NRK Kvääni

Artikkeltittel	Antall sidevisninger
«Hvem er kvenene?»	7 650
«– Vi måtte bare klare oss alene på skoleinternat»	6 151
«– Det har vært en evig smerte å være kven»	3 734
«Finske Lea reiste på chartertur til Nord-Norge for å finne kvener»	3 113
«En stor forteller fra Reisadalen / Iso muistelija Raisinvankasta»	2 335

Kilde: Google analytics.

NRKs bidrag til mediemangfold

Fotballinteresserte fikk nok en gang et stort mesterskap på to kanaler sommeren 2018 som en følge av et raust og godt samarbeid mellom NRK og TV 2.

FOTO: Julia Marie Nagelstad, NRK

01

NRKs innhold med sjangermessig og tematisk bredde og høy oppslutning i befolkningen, er et viktig bidrag til norsk mediemangfold. Partnerskap og samarbeid med andre medier er også viktig for å møte den globale konkurransen.

Hvorfor mediemangfold

Mediemangfold forstås gjerne som en forutsetning for et velfungerende demokrati der alle har mulighet til å ytre seg fritt, og der det finnes arenaer hvor ulike meninger møtes. Ifølge Grunnloven § 100, sjette ledd er det et offentlig ansvar å sørge for at ikke bare enkeltmennesket får ytre seg fritt – men at det også finnes arenaer der frie ytringer kan brytes mot hverandre. Begrepet mediemangfold rommer flere dimensjoner. Mediemangfoldsutvalget (NOU 2017:7) skiller mellom avsender, innholds- og bruksmangfold.

Avsendermangfold handler om antall aktører, at de som tilbyr medieinnhold står for en spredning i eierskap og finansiering, men også at sammensetning blant de som jobber i media representerer ulike ståsteder og befolkningsgrupper. NRK bidrar til avsendermangfold blant annet ved å ha en annen finansieringsmodell enn alle andre medieaktører i Norge:

- NRK er hundre prosent finansiert av kringkastingsavgiften og konkurrerer ikke om annonsekroner i markedet. NRK har selv valgt å ikke bruke muligheten til å ha annonser på internett, og i den nye NRK-plakaten er denne anledningen formelt tatt ut.
- NRK har begrenset mulighet til å ha sponsorplakater
- NRK kan ikke ha produktplassering i sine programmer
- NRK bestiller innhold fra eksterne produksjonsselskap som bidrar til et mangfold av innholdsleverandører i Norge. I 2018 investerte NRK 360 millioner kroner i eksterne produksjoner.

Innholdsmangfold er et mål på bredde og variasjon i det som tilbys av innhold og tjenester fra medieaktørene. Det er et vanlig mål i norsk og europeisk sammenheng, for eksempel gjennom allmennkringkastingsregulering, der medieaktørene er forpliktet til å sende bestemte innholdstyper og ha et bredt tilbud.

01 NRK bidrar til mediemangfold blant annet med tilstedeværelse både regionalt og internasjonalt. Her rapporterer Roger S. Bruland fra sommerens store redningsaksjon i Thailand. 12 gutter og fotballtreneren deres satt innestengt i den oversvømt Tham Luang-Grotten i 18 dager før de til slutt ble reddet ut. FOTO: NRK.

NRKs bidrag til innholdsmangfold:

- NRK har unik sjangerbredde med innhold for alle aldersgrupper fra 0-100 år.
- NRK er til stede i hele landet, og bringer nyheter og aktualitet fra distriktene til et nasjonalt publikum.
- NRK er til stede i verden og tilbyr en omfattende utenriksdekning. Vi har ti korrespondenter og dekker nyhetshendelser der de skjer.
- NRKs arkiver er nasjonens felles historie og kulturarv, og NRK har brukt store ressurser de seneste årene for å gjøre radio- og TV-programmer allment tilgjengelig.

Bruksmangfold er et mål på hvorvidt borgerne i et samfunn faktisk blir eksponert for avsender- og innholdsmangfoldet. Mediemangfold har først en verdi dersom folk bruker ulike medier som representerer en bredde av sjangre, verdier, synspunkter og perspektiver.

- NRK har 87 prosent daglig dekning i befolkningen, og er en samlende arena for blant annet nyheter, valgdekning, debatt og store begivenheter.
- NRKs allmennkringkastingstilbud er gratis tilgjengelig på minst én distribusjonsplattform.
- Innholdet tilrettelegges for folk med nedsatt funksjonsevne slik at alle kan benytte seg av det brede innholdet.
- NRK er til stede med innhold på alle relevante medieplattformer, og er dermed en felles referanse på tvers av aldersgrupper med svært ulike medievaner.
- NRK har høy tillit og legitimitet i hele befolkningen.

Samarbeid i mediebransjen

I en rapport fra Medietilsynet i april 2018 konkluderte tilsynet med at NRK bidrar positivt til det totale mediemangfoldet i Norge. Analysene tydet heller ikke på at NRKs virksomhet har vesentlig konkurransemessige begrensninger for andre aktører i markedet. Tilsynet pekte videre på at det har vært en positiv utvikling i samarbeidet med kommersielle medier de siste årene.

Ledetråden for NRK er at samarbeid i bransjen i sum skal gi et bedre og mer mangfoldig tilbud til folk i Norge. NRK er også opptatt av at samarbeidet ikke underminerer de ulike medienes forretningsmodeller eller hindrer konkurranse om egenproduserte saker, og det som gjør de ulike mediene unike.

Nyskapende samarbeid med Schibsted

I forbindelse med TV-serien «Gåten Orderud» etablerte NRK og VG et redaksjonelt samarbeid. Monster hadde med seg Øystein Milli, som tok ut permisjon fra jobben som krimsjef i VG, og i oppfølgingen av TV-serien jobbet mediehusene sammen journalistisk på en helt ny måte. NRK og VG samarbeidet om nettportaler, artikler, tidslinjer, og faktabokser – i tillegg til dialog med publikum. Saken ga et unikt innblikk i rettssystemet og prosesser de færreste har vært med på tidligere.

> «Samarbeid mellom redaksjoner kan styrke den undersøkende journalistikken og bidra til at flere kritikkverdige forhold i samfunnet blir belyst»
>
> Gard Steiro, ansvarlig redaktør i VG. 18.april 2018

Felles faktasjekk

NRK var med å etablere nettstedet Faktisk.no sammen med VG, Dagbladet og TV 2 foran valget i 2017. Sommeren 2018 ble prosjektet styrket ved at også Amedia og Polaris Media kom med på eiersiden. Norske mediehus har evnet å se forbi konkurranse og rivalisering for å samarbeide om et viktig og nyskapende prosjekt. Målet er å bidra til en åpen, inkluderende og faktabasert offentlig samtale, og samtidig avdekke og forhindre spredningen av oppdiktede meldinger som utgir seg for å være ekte nyheter.

Distribusjonsmodellen til Faktisk.no er viktig for å lykkes. Alle kan bruke og spre fritt det Faktisk.no lager, uavhengig av om de er med i samarbeidet. Artiklene til Faktisk.no brukes av lokalaviser, store nettaviser, private blogger og fagmedier. I løpet av 2018 ble faktasjekker fra Faktisk.no lest av over to millioner brukere på nrk.no. Til sammen har faktasjekkerne nådd over 3,7 millioner unike nettbrukere i Norge, og de første 300 artiklene har fått over 13 millioner sidevisninger.

Nyvinning i Idretts-Norge

Nyvinningen NM-veka i Stavanger er et samarbeid mellom Norges idrettsforbund, NRK og Norsk Tipping. 24 norgesmestere ble kåret over fem dager med 1400 deltagere, 500 frivillige og godt over 30 timer direktesendt TV på NRK. NM-veka ble en suksess, og målet er å utvikle arrangementet videre til en årlig begivenhet. Nyskapingen løfter fram Stavangerregionen og breddeidretten i Norge, samt skaper mye nytt innhold i lokale medier.

> «Det var rørende å se reaksjonene til de mindre idrettene, da trailere og TV-kameraer endelig dukket opp på deres norgesmesterskap»
>
> Tom Tvedt, Stavanger Aftenblad 24.august 2018.

Samarbeid med TV 2 og Amedia

NRK og TV 2 delte rettighetene til fotball-VM i Russland og fordelte 64 kamper seg imellom. Dermed bygget NRK og TV 2 videre på det gode samarbeidet fra EM i Frankrike og VM i Brasil, da vi hadde felles studio på Kontraskjæret i Oslo. Samarbeidet har knyttet sportsredaksjonene i de to kringkasterne tettere sammen. Begge medieselskapene setter publikum først, og da blir det enkelt å dele felles studio og henvise til hverandres sendinger. NRK Sport satte Lise Klaveness til å kommentere VM sammen med Christian Nilssen, og hun

ble dermed den første norske kvinnelige kommentatoren i et fotball-VM for menn.

«Når Norges to største sportsredaksjoner sammen jobber for å skape de beste opplevelsene, så vil dette vært et stort pluss for seerne»

Sportsredaktør Vegard Jansen Hagen i TV 2, nrk.no 20. april 2018.

NRK samarbeider med A-media i forbindelse med cupen og kvinnefotballen, der Amedia får tilgang på mange av våre produksjoner som de kan gi til sitt publikum gjennom sine lokale mediehus.

Lokale og regionale ringvirkninger

Flere av NRKs store satsinger gir lokale og regionale ringvirkninger. «Monsen minutt for minutt» og «Sommeråpent» på kveldstid er eksempler på en nasjonal satsing fra NRK som gir god anledning og råstoff for mange egensaker i landets lokalaviser. I den perioden Lars Monsen var på tur har M-Brain på oppdrag fra NRK registrert 570 artikler om NRKs sommersatsing i tradisjonelle medier og nærmere 300 innlegg i sosiale medier. En god del av omtalen knyttet seg til de ulike stedene Monsen gikk på tur. Blant saker som var omtalt er intervjuer med frivillige, turgåere og lokalbefolkning.

«NRK er i stand til å samle oss på en måte ingen andre kan, og bidrar i tillegg med viktig kulturkunnskap om landet vi lever og bor i.»

Leder i Nordlys

Sesong 1 av «Heimebane» skapte et stort engasjement, og i perioden fra premieren 18. februar til siste episode ble sendt i slutten av april, var det ifølge M-Brain 199 oppslag i redaksjonelle medier om «Heimebane», – altså nesten tre oppslag per dag. I tillegg registrerte de nærmere 1400 innlegg i sosiale medier som omhandler serien. Journalister, redaktører, og aktører i fotballbransjen dominerte debatten om serien.

Heimebane har gjort noko med oss. Truleg har serien styrkt den lokale identiteten. I dag er det forresten rart å tenkje på at serien eigentleg skulle heite Hjemmebane. Skrekk og gru.

Linda Eikrem i Vikebladet

02 Ved hjelp av kreativitet og oppfinnsomhet klarte NRK å sende direkte fra stedet der KNM «Helge Ingstad» kolliderte med et tankskip, til tross for at det var tre kilometer til nærmeste stikkontakt. NRK delte strømmen med alle som ba om å få tilgang. Blant annet TV2, VG og Bergens Tidende. FOTO: Stian Sørum Røkenes, NRK.

02

Lokalt samarbeid

Det foregår en rekke små og store samarbeidsprosjekter mellom NRKs distriktskontorer og lokalaviser. Slike samarbeid fungerer best når de oppstår ut fra initiativ og nettverk i de ulike redaksjonelle miljøene. NRK skal være rause og inkluderende, og sørge for åpenhet rundt ulike former for samarbeid, slik at alle kan ha innsyn i hvilke muligheter som finnes. Men det er ikke NRKs ansvar å få alle til å bli en del av et samarbeid.

I november kolliderte fregatten KNM «Helge Ingstad» med tankskipet Sola TS ved Stureterminalen i Øygarden. NRK Hordaland fikk på plass en automatisert direktestrøm fra ulykkesstedet ved hjelp av brenselcelle som ga strøm til kamerariggen, og delte direktestrømmen med andre medier.

NRK Sápmi har hatt tre arrangementer med samiske medier i 2018, hvor formålet har vært å styrke det samiske mediemangfoldet. Tidlig på høsten gjennomførte NRK Sápmi et møte med de samiske avisene Ávvir og Ságat, og der ble vi enige om tre tiltak: felles kurs- og opplæringstiltak, felles årlig fagdag og utvikling av mulige felles journalistiske prosjekter. Felles fagdag ble gjennomført i desember 2018. I januar 2019 har NRK tatt initiativ til IJ-kurs i intervjuteknikk, og invitert Finnmark Dagblad, Altaposten, Ávvir og Ságat til deltakelse og spleiselag. NRK Sápmi har, sammen med SVT og YLE, også gjennomført nordisk samarbeidsmøte med mål om å styrke det nordisk-samiske samarbeidet mellom de nordiske kringkasterne

I Trøndelag har NRK tatt initiativ til kompetansedeling. NRK Trøndelag arrangerte for første gang et instastory-kurs for to lokalaviser i desember. Journalister fra Trønderbladet og Hitra Frøya kom til Tyholt og ble kurset av to av våre SOME-eksperter. Det ble godt mottatt og særlig Trønderbladet bruker nå aktivt instastories i sin publisering.

I november samarbeidet NRK Sogn og Fjordane med Fjordenes Tidende om en nyhetssak. Lokalavisa rykket ut etter at NRK hadde fått tips om en storaksjon mot den norskregistrerte fiskebåten «Ottar» i Måløy. Det var mistanke om sosial dumping, at filippinske arbeidere var underbetalte. Saken ble desket i Førde og delt med lokalavisa i Måløy.

«NRK tok initiativ til eit samarbeid på ei redaksjonell sak som eg trur begge media hadde stor nytte av. NRK hadde fått tips om og hadde laga sak på ein båt som låg i Måløy med store manglar og underbetalte medarbeidarar om bord. Vi kunne stupe ut å fikse gode bilete som vi delte med NRK og så fekk vi saka, og gjorde det tydeleg at denne saka hadde NRK ved Hjetland laga. Eg trur det er mykje vi kan samarbeide om. Som enkelte i næringslivet seier: samarbeide når vi kan og konkurrere når vi må.»

Erling Wåge, redaktør i Fjordenes Tidende

03

Lokal forankring – nasjonalt publikum

NRK fanger opp lokale og regionale debatter, og bidrar til økt synlighet ved å løfte dem opp til en nasjonal arena. Lokale debatter som starter på mindre arenaer som for eksempel Avisa Nordlys og Nordnorsk debatt eller Vårt Land og Verdidebatt, treffer et større publikum når debattene derfra blir løftet fram i «Dagsnytt 18», «Her og nå» eller «Debatten» på NRK1. Det bidrar også til at de lokale og regionale mediene blir synliggjort for et større publikum. I 2018 har for eksempel Tone Sofie Aglen, politisk redaktør i Adresseavisen, vært med i nærmere 100 radiosendinger på NRK og ni TV-programmer, samt at hun er brukt som kilde i over 20 av NRKs nettsaker.

Åpenhet innenfor strafferettspleien

I Norge står ytrings-, informasjons- og pressefriheten sterkt sammenlignet med de fleste andre land, men dette er ikke statiske verdier – de må kontinuerlig forsvares og utvikles. På dette området har NRK tatt et særskilt ansvar – blant annet når det gjelder åpenhet innen strafferettspleien.

I 2018 vedtok Riksadvokaten å gi Adresseavisen innsyn i politiavhør av to politikere i en nylig henlagt straffesak. Riksadvokaten la avgjørende vekt på at saken hadde stor allmenn interesse – den gjaldt mistanke om mulig korrupsjon fra folkevalgte og lå derfor i kjernen av medienes samfunnsoppdrag. Et annet argument var at saken var henlagt. Vårt system bygger på at mediene kan ivareta sin kontrollfunksjon innen strafferettspleien ved å være til stede under domstolsbehandlingene. I saker som er henlagt, eller av andre grunner er avsluttet uten åpen domstolsbehandling, er imidlertid ikke det mulig. Det er derfor enda viktigere at mediene gis innsyn.

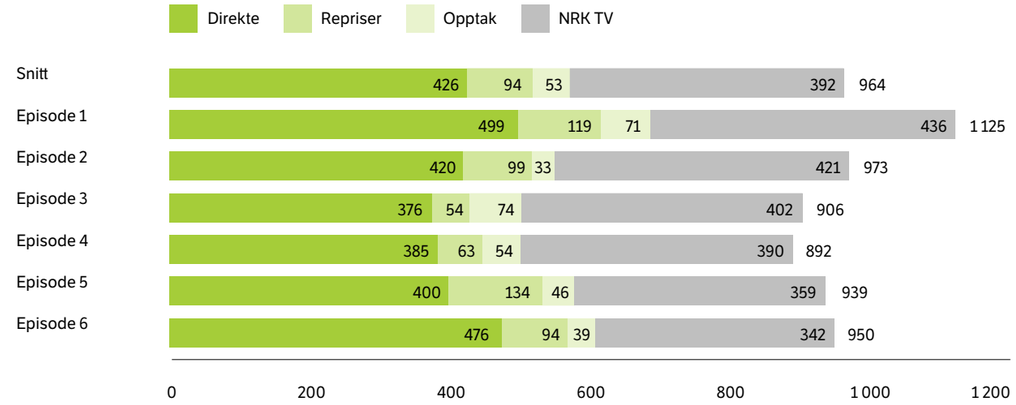
Dette er anførsler som NRK fremmet og har fått gjennomslag for i de to sakene våre advokater har ført for Høyesterett i 2013 og 2015. Både Treholt-saken og Legevaktsaken omhandler kjernen av medienes samfunnsoppgave, nemlig å gi befolkningen informasjon av allmenn interesse og å være en offentlig vaktbikkje overfor maktfaktorer i samfunnet. De to avgjørelsene i Høyesterett betyr at det nå er fastslått at mediene kan ha rett til innsyn i straffesaksdokumenter i saker av stor offentlig interesse. Riksadvokaten utarbeidet i oktober 2017 en ny veileder for innsyn i straffesaksdokumenter etter den siste avgjørelsen i Høyesterett. Dette ser nå ut til å få direkte betydning.

03 NRK gir synlighet og bred oppmerksomhet til andre mediers innhold og kommentatorer. Tone Sofie Aglen, politisk redaktør i Adresseavisen, er en kommentator som har bidratt med et regionalt perspektiv i mange av NRKs sendeflater. Her fra «Nytt på nytt» med Johan Golden. FOTO: Ole Kaland, NRK.

«Gåten Orderud»

I forbindelse med samarbeidsprosjektet «Gåten Orderud» mellom NRK og VG ble det produsert en dokumentarserie, «Gåten Orderud», som ble sendt på NRK, en podkast, «Familiene på Orderud», og et nettunivers hos både NRK og VG.

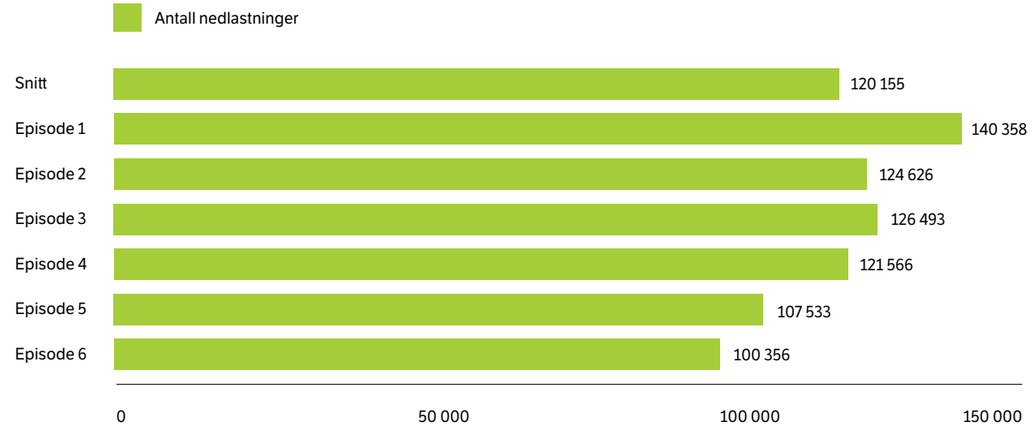
Dokumentarserien «Gåten Orderud»

Rating i tusen.

Kilde: Kantar Media, TVOV-undersøkelsen.

Podkasten «Familiene på Orderud»

Antall nedlastninger.

Kilde: NRK serverlogg.

Tilgjengelig for alle

NRKs arkiver er nasjonens felles historie og kulturarv, og NRK har brukt store ressurser de seneste årene for å gjøre radio- og TV-programmer allment tilgjengelig.

FOTO: Sverre Bergli, NRK

Folk skal kunne velge fra hele NRKs programkatalog. Vi tematiserer, aktualiserer og legger også til rette for at historisk innhold skal kunne brukes i nye sammenhenger og nye produksjoner. Alt dette krever gode opplysninger til innholdet, såkalt metadata.

Deling og tilgjengeliggjøring av arkivinnhold for videre bruk innebærer utfordringer når det gjelder rettigheter og avtaler, samt etiske dilemmaer for innhold som er laget i en annen tid og kontekst – og med andre teknologiske forutsetninger enn i dag. NRK deler og byr på egenprodusert innhold fra NRK-arkivet når dette lar seg gjøre. Vi krever kun kostnader som dekker selve tilgjengeliggjøringen.

01

02

Omkring 35 000 programmer fra arkivet kan sees i NRK TV. Metadata gir sammen med illustrasjonsbilder bedre tilgjengelighet og søkefunksjonalitet. Mye av innholdet er indeksert i kapitler som gjør klipp og innslag lettere å finne og dele. «Dagsrevyen» fra 2009 og frem til i dag er også tilgjengelig for alle i Norge i NRK TV. Utvalgte saker fra «Dagsrevy»-historien fra 60-, 70-, 80- og 90-tallet er plukket frem og lagt ut sammen med opplysninger om innholdet i forbindelse med årets 60-årsjubileum. I NRK Radio ligger over 350 sendinger med «Radioteater», samt podkaster fra arkivet som for eksempel «O-fag» med Ylvis-brødrene.

NRK viser frem innhold fra hele katalogen i NRK TV og løfter stadig frem relevante programmer. I sommer ble også radioinnhold fra arkivet for barn presentert i NRK Radio under overskriften: På bilferie med barn? Hør et drama for de minste. I tillegg ble det beste fra radiohistorien for voksne løftet frem og presentert.

01 I arkivet ligger det rundt 35 000 søkbare TV-programmer fra vår felles historie. «Brødrene Dal» er en av de seriene mange har et forhold til. FOTO: NRK.

02 I arkivet er utvalgte saker fra Dagsrevyhistorien fra 60-, 70-, 80- og 90-tallet plukket frem og lagt ut sammen med opplysninger om innholdet i forbindelse med årets 60-årsjubileum. FOTO: NRK.

Allment tilgjengelig

NRKs allmennkringkastingstilbud skal være gratis tilgjengelig for hele befolkningen på minst én distribusjonsplattform. NRK oppfyller kravet på radio gjennom DAB+ og internettdistribusjon. TV-innholdet er gratis tilgjengelig i det digitale bakkenettet og strømmetjenesten NRK TV.

Alle skal også kunne bruke NRKs innhold og våre tjenester, uavhengig av opplevde hindringer rundt syn, hørsel, fysiske og kognitive ferdigheter. Et omfattende innhold og daglig publisering på ulike tekniske plattformer i NRK gjør det ekstra krevende å være i toppen når det gjelder tilgjengelighet. Men vi er på rett vei. I 2018 publiserte Direktoratet for forvaltning og ikt (Difi) en statusrapport for universell utforming av 278 nettsteder i privat og offentlig sektor. Av de 25 medienettstedene som ble målt, kom NRK klart best ut. NRK mottok også Språkrådets tegnspråkpris i 2018 for å være seg bevisst sitt ansvar som allmennkringkaster gjennom NRK Tegnspråk.

> – NRK gjør en solid jobb, og har lagt godviljen til når interesseorganisasjoner har presset på. Også ansatte internt har stått på og banet vei for stadig nye måter å gjøre NRKs brede og gode programtilbud tilgjengelig for flere»
>
> Lise Marie Nyberg, juryleder for Språkrådets tegnspråkpris

NRK Tegnspråk bruker Facebook-siden «NRK Tegnspråk» aktivt for å være i dialog med seerne. Generelt er beskjeden til NRK er at de vil vi skal tolke det som er

enten stort og samlende eller viktig. Serien «SKAM» er et godt eksempel. Den har blitt en viktig referanse i store deler av befolkningen og i august ble alle sesongene av «SKAM» tegnspråktolket etter ønske fra publikum. «SKAM» er også synstolket.

Mange brukere har meldt tilbake at de ønsker å finne tegnspråk og synstolking av innholdet når de søker etter et program ved hjelp av vanlig navigering. I midten av september 2018 lanserte NRK derfor «tilgjengelighetsknappen» i NRK TV på nett. Når du startet et program og trykker på tekstesymbolet, får du opp et valg om å slå på eller av teksten. Hvis programmet er tegnspråktolket eller synstolket så får man også tilbud om det i denne knappen. Tidligere måtte en gå via egne kategorier for tegnspråk og synstolking.

Tilgjengelighet i NRK TV

- **Tegnspråk.** TV-kanalen NRK Tegnspråk er lagt inn i oversikten over direktestrømmer i NRK TV og dermed lettere å finne. Kategorien «Tegnspråk» er oppgradert og gjort mer brukervennlig. Vi har gjennomført et prosjekt der NRK tegnspråktolket og tekstet store TV-øyeblikk fra NRKs arkiver. Mange av disse klippene har aldri før vært tekstet eller tegnspråktolket. Klippene ble publisert på nrk.no.
- **Lydtekst.** NRK har utvidet lydtekst slik at alle brukere av NRK TV og med AppleTV4K kan få skjermleseren på sin egen enhet til å lese opp de norske undertekstene. Dette gjør at brukerne selv kan justere volum og hastighet på den syntetiske talen og velge blant stemmene hver enkelt bruker har lisens på. Denne teknikken gjør det også mulig for blinde fortløpende å kunne få opp underteksten som punktskrift.
- **Synstolking.** Kategorien «Synstolk» er oppgradert og gjort mer brukervennlig høsten 2018. Alle NRKs produksjoner med synstolking er tilgjengelig i NRK TV. NRK har et godt samarbeid med SVT og DR som gjør at vi også kan tilby svenske og danske produksjoner med synstolking.
- **Tegnspråk og synstolking hos NRK Super.** NRK Super TV har egne knapper der man kan velge tegnspråktolket eller synstolket innhold.

03 NRK har tegnspråktolket og tekstet store TV-øyeblikk fra NRKs arkiver. Her kan en gjenoppleve øyeblikket fra 1998 der Kjetil Rekdal med sine gule sko scorer på straffe, og Norge slår Brasil i VM. FOTO: NRK.

03

04

Tilgjengelighet på lineær TV

- **Teksting.** Ved utgangen av 2018 var så å si 100 prosent av sendingene på lineær-TV tekstet. Unntakene er distriktssendingene.

- **Tegnspråk.** NRK tegnspråktolker sendinger på TV-kanalen NRK Tegnspråk alle dager i tidsrommet kl. 17.50 til 23.00. Kanalen sender nå også programmer på tegnspråk som ikke blir sendt parallelt på NRK1, NRK2 eller NRK3/Super. Tegnspråknytt fra NRK1 blir sendt i reprise senere på kvelden. Innkjøpte tegnspråkprogrammer som «Ays reise» og «Mitt Norge» sendes på onsdager.

- **Lydtekst.** NRK1 lydtekst, NRK2 lydtekst og NRK3/NRK Super lydtekst sender kontinuerlig. På disse kanalene blir den norske underteksten lest opp av en automatisk/syntetisk stemme når det snakkes et fremmedspråk. Lydtekst fungerer ikke på programmer med innbrent tekst. Dette arbeides det med å finne en løsning på.

- **Synstolking.** Synstolking er når en stemme beskriver viktige ting som skjer i bildet, slik at synshemmede og blinde også kan følge med. Programmer som sendes på NRK1 og som har synstolking blir også sendt på NRK1 lydtekst med synstolking.

Åpne standarder

Åpen kildekode handler også om allmenn tilgjengelighet. Å ha tilgang på kildekoden betyr at du kan se hvordan systemet virker, utføre forbedringer eller tilpasse det til andre systemer du bruker. NRK anvender åpen kildekode i stor utstrekning og så langt dette er mulig, både i interne systemer og mot publikum. NRK har utarbeidet en policy for deling av kildekode, som gir interne retningslinjer for hva fagmiljøene kan dele av kildekode og systemer. Alle lyd- og videoformater mot publikum er standardiserte formater. I produksjon er det en del formater som må kunne betraktes å være bransje-proprietære (særlig innen TV-produksjon), men disse eksponeres ikke for publikum. NRK har hatt en omfattende satsing for bruk av åpen kildekode og semantisk web innenfor metadata-området. Samarbeid om felles standarder for metadata har vært aktivt både innad i den europeiske kringkastingsunionen EBU og mellom NRK og en rekke bedrifter, offentlige etater og kommuner.

NRK har i 2018 delt flere prosjekter som åpen kildekode, blant disse et system som har fått navnet Sofie. Sofie er et TV-avviklingssystem som erstatter teknologier innen et teknisk komplisert område. NRK har bygget Sofie videre basert på åpen kildekode tilgjengeliggjort av Sveriges Television.

04 NRK har gjennomført flere øvelser for å sikre evnen til å oppfylle nasjonale beredskapsforpliktelser. NRK deltok blant annet i den sivile delen av den store Nato-øvelsen «Trident Juncture» høsten 2018. ILLUSTRASJON: Morten Skramstad, NRK.

Beredskap for landet

NRK har et særlig beredskapsansvar. Våre forpliktelser knyttet til beredskap er regulert gjennom både kringkastingsloven, forskriftene og NRK-plakaten. Kulturdepartementet og NRK har også inngått en avtale som forplikter NRK til å stille teknisk utstyr til rådighet for å kringkaste meldinger fra staten i en krisesituasjon. De formelle kravene er rettet inn mot radioen og NRK P1 som beredskapskanal. Kanalen distribueres blant annet gjennom den selvstendige DAB-nettet, både nasjonalt og med regionale vinduer, og har 99,7 prosents befolkningsdekning. I en krisesituasjon vil NRK også publisere meldinger fra myndighetene på alle tilgjengelige kanaler, både radio, TV, mobil og nett. NRK har gjennomført flere øvelser for å sikre vår evne til å oppfylle de nasjonale forpliktelsene. NRK deltok i den sivile delen av den store Nato-øvelsen «Trident Juncture» høsten 2018. NRKs arbeid med sikkerhet og beredskap rapporteres årlig til Kulturdepartementet.

Reklamefri allmennkringkaster

NRKs allmennkringkastertilbud betyr et reklamefritt og redaksjonelt uavhengig innhold til publikum på TV, radio, nett, mobil, sosiale medier og andre relevante plattformer.

NRKs inntekter kommer i all hovedsak fra kringkastingsavgiften. De senere årene har lisensen stått for rundt 97 prosent av inntektene til NRK.

I vedtektene fremgår det at NRKs redaksjonelle avgjørelser ikke skal påvirkes av kommersielle hensyn, og produktplassering er ikke tillatt. Det er derfor laget et eget designprogram med retningslinjer for programledere, medvirkende med flere hva gjelder bekledning og produktmerking.

Kravet om å unngå kommersielt press er særlig sterkt for innhold rettet mot barn og unge. NRK Super søker så langt det lar seg gjøre å ikke eksponere logoer og merkenavn i programinnholdet. Det unngås blant annet ved å velge merkeløse klær og legge matprodukter i nøytral innpakning. I den grad Super bruker kommersielle spill i redaksjonelt innhold, skal det alltid finnes en gratis versjon tilgjengelig.

NRK har anledning til å ta i bruk sponsing i forbindelse med kultur- og idrettsarrangementer. Denne typen avtaler går igjennom NRK Aktivum, som er et heleid datterselskap av NRK AS. Andelen kommersielle inntekter for NRK AS har ligget på rundt 2 prosent av de totale inntektene for NRK siden 2013. Av dette utgjør inntektene fra sponsorer rundt 0,5 prosent av NRK AS samlede inntekter.

NRK er redaksjonelt uavhengig og ønsker å oppfattes som et åpent, modig og troverdig mediehus. NRK har høy etisk bevissthet, og det er de senere årene lagt mye arbeid i å styrke kompetansen på etikk blant medarbeidere og ledere. 2018 ble et historisk godt presseetisk år for NRK. Av 62 klager i Pressens Faglige Utvalg (PFU) endte det med kritikk i kun én sak og ingen brudd. NRKs andel var kun 1 prosent av den samlede mengden med brudd og kritikk fra PFU i norske medier.

NRK synstolker mer

NRK synstolker programmer for å tilgjengeliggjøre dem for synshemmede. I 2018 synstolket NRK 190 timer mot 92 timer året før.

NRK-produsert synstolking	Antall episoder	Antall minutter per episode	Minutter totalt	Timer totalt
«Heimebane»	10	45	450	7,5
«Lykkeland»	8	45	360	6
«Side om side»	10	34	342	5,7
«Nesten voksen»	8	27	216	3,6
«Unge lovende» sesong 3	6	33	198	3,3
«Unge lovende» sesong 4	6	32	190	3,2
«ZombieLars» sesong 2	13	15	195	3,3
«Julekongen»	24	24	576	9,6
«MGP» (radiosending NRK P13)			143	2,4
«En natt»	10	25	250	4,2
«Reisen til julestjernen»			74	1,2
«Helium»	13	14	182	3
«Lovleg»	10	Varierer	200	3,3
«Lik meg»	10	Varierer	289	4,8
Totalt			**3 665**	**61,1**

Norskprodusert synstolking (filmer)	Minutter totalt	Timer totalt
«Tungeskjærerne»	83	1,4
«Gilberts grusomme hevn»	87	1,5
«Kongens nei»	131	2,2
«Røverdatter»	86	1,4
«Hatets vugge»	93	1,6
Totalt	**480**	**8**

Nordisk produsert synstolking	Antall episoder	Antall minutter per episode	Minutter totalt	Timer totalt
«Herrens Veje»	10	60	600	10
«Mitt i naturen»	9	60	540	9
«Trädgårdstider» sesong 3	7	60	420	7
«Djursjukhuset» sesong 19	8	60	480	8
«Sorans krig»	1	60	60	1
«Bonusfamiljen» sesong 2	10	45	450	7,5
«Ditte og Louise» sesong 2	8	30	240	4
«Fröken Frimans Krig» sesong 4	3	60	180	3
«Liberty»	5	60	300	5
«Broen» sesong 3	10	60	600	10
«Broen» sesong 4	8	60	480	8
«Påskekrim: Den døende detektiven»	3	60	180	3
«Historien om Danmark»	10	60	600	10
«Vår tid är nu» sesong 2	10	60	600	10
«Springfloden» sesong 1	10	45	450	7,5
«Springfloden» sesong 2	10	45	450	7,5
«Theo og den magiske talisman»	24	20	480	8
«Familjen Hammarströms»	6	23	138	2,3
Totalt			**7 248**	**121**
Total synstolking			**11 393**	**190**

Kilde: NRK Statistikk.

Teksting av NRKs TV-sendinger

NRK tekster de fleste forhåndsproduserte TV-programmer samt direktesendinger. Siden 2009 har NRK doblet antall tekstede sendetimer.

	Fremmedspråk	Norsk	Sum	Gj.snitt timer per dag
2009	5 816	5 030	10 845	30
2010	5 926	6 023	11 948	33
2011	5 726	7 079	12 806	35
2012	7 369	8 267	15 655	43
2013	8 683	9 175	17 858	49
2014	9 272	10 110	19 383	53
2015	8 691	11 171	19 861	54
2016	8 013	11 401	19 413	53
2017	8 172	11 445	19 617	54
2018	**8 878**	**12 511**	**21 390**	**59**

Antall timer tekstet på NRKs TV-kanaler.

Kilde: NRK Statistikk.

Priser og utmerkelser til NRK i 2018

Line Andersen fikk Sjakkforbundets hederstegn i gull for at hun siden første VM kamp i 2013 har bidratt til å lage en TV-sport av sjakk. Det var èn av mange norske og internasjonale utmerkelser NRKs produksjoner fikk i 2018. Her er en fullstendig oversikt.

FOTO: Ole Kaland, NRK.

01

NORSKE PRISER

Gullruten 2018

2018 ble et stort drama-år for NRK. Den agendasettende serien «Heimebane» ble belønnet med hele tre priser under TV-bransjens årlige festkveld. Her er oversikten over alle Gullruten-prisene tildelt NRK:

- Beste TV-drama: «Heimebane»
- Beste kvinnelige skuespiller: Ane Dahl Torp, «Heimebane»
- Beste mannlige skuespiller: Axel Bøyum, «Heimebane»
- Beste barne- eller ungdomsprogram: «Temadager, overgrep», NRK Super
- Beste nyhetssending eller aktualitetsprogram: «Faten tar valget»
- Beste TV-dokumentar: «St. Halvardshjemmet»
- Beste kvinnelige programleder: Helene Sandvig for «Helene sjekker inn»
- Beste mannlige programleder: Bård Tufte Johansen for «Nytt på nytt»
- Årets deltaker: Viktor Johannes Sandal for «Datoen»
- Årets nyskapning: «Da vi styrte landet»
- Beste event eller sportssending: «P3 Gull»
- Publikumsprisen: Nicolay Ramm

Gullrutens fagpriser

NRKs produksjoner stakk av gårde med halvparten av alle prisene under utdelingen av årets fagpriser.

- Beste klipp, dokumentar: Lisa Ekberg for «St. Halvardshjemmet»
- Beste foto, enkamera: Runar Blekken for «Datoen»
- Beste originalmusikk: Jon Platou for «Hjerte av gull»
- Beste klipp, TV-drama: Karsten Meinich, Thoms Grotmol og Trude Lirhus for «Unge lovende»
- Beste lydproduksjon/lyddesign: Renate Bakke, Magnus Thorkildsen og Jon Dalehaug for «Heimebane»
- Beste manus: Johan Fasting for «Heimebane»
- Beste klipp, underholdning: Karl Pontus Wesøe for «Lisenskontrolløren og livet»
- Beste lys/scenografi/produksjonsdesign: Silje Grimstad, Dag Samuelsen og Roar Aronsen for «Aurora i Nidarosdomen»

01 Dramaserien «Heimebane» vant stort under Gullruten i Bergen
FOTO: Berit Roald, NTB scanpix.

02 Espen Andersen, Anne Linn Kumano-Ensby, Cecilie Ellingsen og Maria Hasselgård mottok Data-SKUP-prisen for «Brennpunkt»-dokumentaren «Legekoden».
FOTO: Cathrine Wiik, NRK.

Norges Sjakkforbunds hederstegn i gull

NRK-Sportens Line Andersen ble belønnet med denne utmerkelsen for sitt arbeid med sjakk-VM i NRK.

> Hun har klart å treffe det norske folk så godt, at seertallet på sjakk nå er så høye at sjakken plasseres blant de største TV-idrettene i Norge.

NONA18-prisene

De beste digitalproduktene ble kåret under netthode-konferansen NONA18 i mai. NRK Urix i samarbeid med NRKs digitale historiefortellere vant den gjeveste prisen for Årets digitaljournalistikk, stor redaksjon: «Min reise i krigens Syria». Utenrikskorrespondent Kristin Solberg reiste til Syria for å lage fortellingen om hvordan menneskene i det krigsherjede landet starter på prosessen med å vende tilbake til livene sine.

> Dette er en gjennomført Syria-reportasje gjort på digitale premisser, hvor ambisjonen for den digitale historiefortellingen er lagt som premisser helt fra planleggingsstadiet. Samtidig klarte Kristin Solberg med personlig tilstedeværelse å formidle smerte, savn, men også et snev av håp i Syria.

Under samme konferanse fikk NRK Buskerud hederlig omtale for reportasjen «Hull i hodet på Lier». Det samme fikk nettfortellingen «Slukt av Snap».

Gullenken

Gullenken-utdelingen under Social Media Days er kommunikasjons-bransjens prisutdeling for innsats på sosiale medier. NRK Brennpunkts digitalredaktør og sosiale medier-ansvarlig, Anne Linn Kumano-Ensby, ble kåret til Årets ildsjel.

Skup

NRK Brennpunkt vant Data-SKUP med «Legekoden». Satsingen handler om den tillit vi har til legestanden. TV-programmet og en serie artikler på nett avslørte at leger jukser med refusjoner. Det var høyt nivå på alle de nominerte, og grunnen til at juryen til slutt valgte «Legekoden» er ifølge juryen at man har fokusert på gruppe som ikke blir gransket så ofte, og man har også analysert en veldig stor mengde data på en god og intelligent måte.

Årets bilde

Kåringen av Årets bilde er Pressefotografenes klubbs årlige premiering av det ypperste innen norsk foto- og videojournalistikk. «Brennpunkt»-dokumentaren «Pappas siste reis» vant Sølvparaplyen for beste video og fikk andrepris i videodokumentar-klassen.

Helseprisen 2018

«Brennpunkt»-dokumentaren «Fengslet og forlatt» vant Helseprisen 2018. Prisen er ExtraStiftelsens årlige utmerkelse, som går til et helseprosjekt som har utmerket seg som nyskapende, engasjerende og som har skapt spesielt gode resultater. Ifølge komiteen har «Fengslet og forlatt» hatt store, positive ringvirkninger. Filmen har skapt mye debatt i mediene, kronikker og lederartikler i flere av landets aviser, intervjuer og debatt i radio. FNs tortur-komité kom med en ny uttalelse om bruk av isolasjon i norske fengsler og besøkte i vår Ila Fengsel. De har sett filmen som bakgrunn for innhenting av informasjon.

02

Årets frilanser

Henrik Evertsson ble hedret med prisen som Årets frilanser av Norsk journalistlag for «Brennpunkt»-dokumentaren «Rasekrigerne». Evertssons granskning av Den nordiske motstandsbevegelsen nådde ut til nærmere 800 000 nordmenn gjennom NRK, og har også vært innslag i historieundervisningen i norske skoler.

> Vinneren har også vist at frilansere kan starte større dokumentararbeid alene, for så å samarbeide videre på det med et etablert mediehus (...)

Mediebedriftenes Landsforbund, Årets mediepriser

Under de årlige «Nordiske mediedager» i Bergen kåres den beste journalistikken i magasin, avis, nett og web-TV. Her ble «Faten tar valget» kåret til Årets nettserie.

Riksmålsforbundets priser

Dagsrevyens nyhetsanker Nina Owing ble i mai 2018 hedret med Riksmålsforbundets TV-pris for sin velartikulerte fremføring og ypperlige formidlingsevne.

Mediemålsprisen

NRK-journalist og programleder Ole Rolfsrud fikk Alf Helleviks mediemålspris for 2018. Juryen begrunnet dette med at Rolfsrud er en tydelig og leken nynorskbruker gjennom mange år i NRK Sport, og for å ha pløyd ny mark som lørdagsunderholder i «Alle mot1» på NRK1.

Prisen gis til yngre, faste nynorskbrukere på radio og TV som legger vekt på å dyrke et normalisert nynorsk talemål.

03 Journalist Ole Rolfsrud mottok Mediemålsprisen for 2018.
FOTO: Samlaget/NPK.

Kulturdepartementets nynorskpris for journalistar 2018

Harald Thingnes i NRK Sport ble beæret med språkpris fra Kulturdepartementet, og i begrunnelsen står det:

> Når det kjem ein fjernsynsreportasje av Harald Thingnes, veit du at du får noko meir enn eit reint sportsreferat, du får eit kvalitetsprodukt både språkleg og journalistisk

Designpriser

NRK fikk syv diplomer og en gull-utmerkelse under Visuelt 2018, en årlig festival som samler den kreative bransjen i Norge.

- Identitetsdesign: Bleed, visuell identitet for NRK P3
- Tjenester og verktøy: NRK, verktøy «Valgomaten 2017»
- Redaksjonell design og datavisualisering: NRK, verktøy «Valgomaten 2017»
- Tjenester og verktøy: NRK, App for «YR»
- Programdesign og tittelsekvens: NRK Vignett og programdesign «Line fikser kroppen»
- Identitet: NRK, identitets- og programdesign «Valg 2017»
- Redaksjonell design og datavisualisering: NRK, nettdokumentar «Slukt av Snap»
- Gull – identitet: Bleed og NRK, identitet for NRK P3
- Joseph Binder Award - the Austrian award for excellence in graphic design and visual communication. Sølv for NRK P3-profilen.
- DogA-merket for design og arkitektur: Yr

SNDS – Best of News Design Scandinavia

Nettdokumentaren «Slukt av Snap» vant gull i den årlige skandinaviske Best of News Design-konkurransen i september. I samme kåring fikk dokumentaren pris for beste historiefortelling, og NRK hanket også inn pris for appen «Valgresultater».

KKs Årets stemme

NRK P3-profilen Christine Dancke ble av KKs lesere kåret til Årets stemme i 2018.

Lokale priser

NRK har også blitt tildelt en rekke lokale priser i 2018.

- Brennpunkt fikk Bergen journalistlags pris Gullparaplyen for dokumentaren «Lykkelandet» av Kjersti Knudssøn, Synnøve Bakke og Anette Berentsen. Den handler om et rumensk nettverk der bakmenn håver inn millioner på prostitusjon, narkotika og organisert vinningskriminalitet i Bergen.
- Sølvparaplyen gikk til «Pappas siste reis», ved Mikal Olsen Lerøen.

- Finnmark journalistlag delte ut fotoprisen til fotograf Eskil Wie Furunes, for hans arbeid med en annerledes bildehistorie om Jon Rønningen, kalt «Jon». Samme mann fikk også journalistprisen sammen med Ida Louise Rostad for «Dinas rop om hjelp».
- Helgeland og Salten journalistlag delte ut to diplomer til NRK Nordland for et fødselsskade-prosjekt og for en reportasje om Fortnite.
- Hordaland fylkeskommune utnevnte NRK-profilen Linda Eide til «Årets Hordalending» i 2018.
- Telemark journalistlag ga pris for Årets video til Thor Øistein Eriksen og Petter Melsom i NRK Telemark.

I Vestfold journalistlags årlige kåring fikk NRK disse prisene:

- Årets reportasje: «Aldri mamma», en radiodokumentar av Elisabeth Tøtte Hansen
- Årets avsløring og Den store journalistprisen ble gitt til et tospann fra Tønsberg Blad og NRK, nemlig Emira Holmøy og Rune Christoffer Holm for deres journalistiske samarbeid, «Arkitekten».
- Foto – åpen klasse: til John André Samuelsen for «Sølvfuglen fra Sandefjord» (TV).
- Foto – årets portrett: John André Samuelsen for «Misbrukeren som ble behandler» (nett).

Se og Hørs kjendisgalla

Se og Hørs lesere stemmer hvert år frem vinneren av prisen Årets TV-navn. I år ble det programleder Helene Sandvig som fikk flest stemmer. I programmet «Helene sjekker inn» viser hun oss livet ved ulike institusjoner fra innsiden.

Sandvig fikk også Formidlingsprisen av 1,6 millionerklubben som jobber for å spre objektiv informasjon om kvinners helse, og ble kåret til årets hjernehelsejournalist av Hjernerådet.

Prix Radio 2018

Under radiobransjens festkveld Prix Radio fikk «P3morgen» publikumsprisen Årets radionavn for tredje gang. 43,4 prosent av stemmene gikk til morgenfavorittene.

Her er en oversikt over alle NRK-prisene:

- Årets intervju: «Kraft» Else Kåss Furuseth, NRK Podkast
- Årets podkast: «Hele historien – drapet på Benjamin Hermansen», NRK Podkast
- Årets reportasje: «Førstehjelp på små barn», NRK P1
- Årets hederspris: Sigbjørn Nedland. Nedland er mannen som har drevet grenseløs musikkformidling til flere generasjoner gjennom programmer som «Pandoras Jukebox» og «Jungeltelegrafen». Han var den første som spilte Sex Pistols på norsk radio og har laget intervjuer med storheter som Bob Marley, George Harrison og Joni Mitchell.
- Årets radionavn: «P3morgen»
- Årets musikkradio: Jørn Kaarstad, NRK P3
- Årets promo (ekstern jury): P3 Gull Mashup, NRK P3
- Årets morgenflate: «Nyhetsmorgen», NRK P2
- Årets aktuelle sendeflate: «Nyhetsmorgen», NRK P2

INTERNASJONALE PRISER

International Emmy Kids Awards

I oktober kunne NRK Super hente hjem den gjeve prisen Emmy-Kids for sesong åtte av serien «Jenter». Nettserien er NRKs største suksess på nett, og den serien alle norske jenter 10-12 år kjenner til. Den har også banet vei for andre nettserier, deriblant «SKAM».

04

Prix Jeunesse International 2018

Prix Jeunesse er en organisasjon som jobber for kvalitet i TV-tilbudet til barn og unge. Målet er å øke produksjonen av innhold som hjelper barn å se, høre og uttrykke seg selv og sin kultur, samtidig som de får en forståelse for andre kulturer. I 2018 ble NRK Super tildelt fire priser under den årlige Prix Jeunesse International:

- Fiksjon 11-15 år: «ZombieLars», produsert av Tordenfilm for NRK Super
- Internasjonale ungdomsjuryen, 11-15 år fiksjon: «ZombieLars»
- Ikke-fiksjon barn opp til 6 år: «Sangfoni»
- Årets temapris: «Brillebjørn», for temaet «Resilience», eller motstandsdyktighet

Kidscreen Awards 2018

Denne globale prisutdelingen er en hyllest av underholdningsinnhold for barn på TV og digitale medier. I 2018 gikk Kidscreen Awards av stabelen i Miami, og NRK Super hentet hjem pris for sin julekalender.

- Best Non-Animated or Mixed Series: «Snøfall», NRK Super

04 Manusforfatterne for «Jenter», Stine Buer og Anne Wisløff (t.v.), sammen med produsent Beate Rendahl.
FOTO: Natasha Sayer, NRK.

05

Cannesseries

Dramaserien «Lykkeland» ble tildelt prisene for beste manus og beste musikk under seriefestivalen Canneseries i april 2018. «Lykkeland» var én av i alt ti produksjoner som ble tatt ut til hovedkonkurransen og var også nominert til prisen for beste serie. Serien ble også godt mottatt av anmeldere og publikum da den hadde premiere i oktober.

Prix Circom

NRKs distriktsdivisjon er tilsluttet Circom, som er en sammenslutning av regionale kringkastere i Europa. Under den årlige konferansen vant NRK for første gang den gjeveste prisen. Valgprogrammet «Storvildet» fra NRK Nordland, vant både kategorien Mest originale og Innovative, og ble dermed også utropt til Grand Prix – det vil si det beste programmet sammenlagt i ti kategorier..

> The Winner is an energetic, courageous and innovative example of content that approaches a boring subject, parliamentary elections, in a completely new way. (...). It encourages people to leave their bubbles and to try to step into the shoes of a political opponent. That is what good public service should be about.

«Brennpunkt»-dokumentaren «Lykkelandet» ble hedret med en pris for undersøkende journalistikk i samme kåring.

UK Arias Awards

Podkasten «Death in Ice Valley» som er en co-produksjon mellom BBC Worldwide og NRK vant i kategorien Best New Show.

EBU Connect

Hvert år samles allmennkringkastere fra hele Europa under konferansen EBU Connect. I år vant promoprodusent i NRK Marked, Bjørn Aksel Storaker, to utmerkelser for sine promoer. Begge filmene ble laget for å synliggjøre innhold i NRKs strømmetjeneste, NRK TV.

- Gull for beste lyddesign i promo for serien «Planet Earth»
- Sølv for beste redigering av eksisterende materiale, promokampanje for NRK TV

05 «Lykkeland»-serieskaper Synnøve Hørsdal (t.v.) og manusforfatter Mette Bølstad, begge I sort, omgitt av de fire skuespillerne som spiller ungdommene vi følger i serien. Til venstre Amund Harboe og Bart Edwards, til høyre Anne Regine Ellingsæter og Malene Waldel. FOTO: Cannesseries.

NRKS ALLMENNKRINGKASTINGSOPPDRAG

§ 11 Allmennkringkasterregnskap

NRK skal hvert år innen utgangen av mars utarbeide et allmennkringkasterregnskap som oversendes Medietilsynet. Regnskapet skal redegjøre for selskapets allmennkringkastingsaktiviteter i det foregående år relatert til allmennkringkastingsoppdraget gitt av Stortinget og inntatt i vedtektenes del II og III.

II NRK-plakaten

§ 12 NRK skal ha som formål å oppfylle demokratiske, sosiale og kulturelle behov i samfunnet.

§ 13 NRK skal ivareta ytringsfrihet og ytringsvilkår for borgerne. NRK skal være redaksjonelt uavhengig og være balansert over tid. NRK skal bidra til å fremme den offentlige samtalen og medvirke til at hele befolkningen får tilstrekkelig informasjon til å kunne være aktivt med i demokratiske prosesser.

§ 14 NRK skal ha et selvstendig ansvar for å bidra til det norske mediemangfoldet (regionalt og nasjonalt).

§ 15 NRKs allmennkringkastingstilbud skal være tilgjengelig for hele befolkningen. NRK skal ta hensyn til funksjonshemmede ved utformingen av sitt tilbud.

§ 16 NRK skal styrke det norske og de samiske språkene, og styrke norsk og samisk identitet og kultur. En stor andel av tilbudet skal ha norsk forankring og speile det kulturelle mangfoldet i folket. NRK skal ha daglige sendinger for den samiske befolkningen. NRK skal ha programmer for nasjonale og språklige minoriteter. NRK skal formidle innhold fra Norden og bidra til kunnskap om nordiske samfunnsforhold, kultur og språk.

§ 17 NRK skal formidle norsk kultur og en bred variasjon av norske kunstuttrykk fra mange ulike kunstnere, uavhengige miljøer og kulturinstitusjoner. NRK skal formidle norsk musikk, film og drama og stimulere norske produksjonsmiljøer.

§ 18 NRKs tilbud skal gjenspeile Norges religiøse arv og mangfold av livssyn og religion i det norske samfunnet.

§ 19 NRKs tilbud skal i hovedsak ha norskspråklig innhold, og minst 25 pst. av innholdet skal være på nynorsk.

§ 20 NRK skal reflektere det geografiske mangfoldet i Norge og ha et godt lokalt tilbud. NRK skal være til stede i alle fylker.

§ 21 NRKs tilbud skal i hovedsak være av redaksjonell karakter. NRK skal etterstrebe høy kvalitet, mangfold og nyskaping. NRKs tilbud skal ha tematisk og sjangermessig bredde. NRKs tilbud skal appellere til alle aldersgrupper.

§ 22 NRK skal fremme barns rett til ytringsfrihet og informasjon, og skjerme barn mot skadelige former for innhold.

NRK skal ha norskspråklige programmer for barn under 12 år, jevnlige norskspråklige programmer for unge, og jevnlige programmer for barn og unge på de samiske språkene.

§ 23 NRK skal ha et særlig beredskapsansvar. NRK skal legge til rette for at styremaktene kan nå ut til befolkningen med informasjon over kringkastingsnett ved nasjonale kriser og katastrofer.

§ 24 NRK skal være til stede på, og utvikle tjenester på, alle viktige medieplattformer, herunder Internett, for å nå bredest mulig ut med sitt samlede programtilbud.

§ 25 NRKs allmennkringkastingstilbud skal være reklamefritt og skal ikke inneholde spesielle salgsfremmende henvisninger til konsernets kommersielle tjenester og produkter.

III Utfyllende bestemmelser til NRK-plakaten
Demokrati og redaksjonell uavhengighet mv.

§ 26 NRK skal ha en bred og balansert dekning av politiske valg. Samtlige partier og lister over en viss størrelse omtales normalt i den redaksjonelle valgdekningen.

§ 27 NRK har som oppgave å avdekke kritikkverdige forhold og bidra til å beskytte enkeltmennesker og grupper mot overgrep eller forsømmelser fra offentlige myndigheter og institusjoner, private foretak eller andre.

§ 28 NRK skal verne om sin integritet og sin troverdighet for å kunne opptre fritt og uavhengig overfor personer eller grupper som av politiske, ideologiske, økonomiske eller andre grunner vil øve innflytelse på det redaksjonelle innholdet. Virksomheten skal preges av høy etisk standard. Saklighet, analytisk tilnærming og nøytralitet skal etterstrebes, jf. bl.a. prinsippene i Redaktørplakaten, Vær Varsom-plakaten og Tekstreklameplakaten.

Allmenn tilgjengelighet

§ 29 NRKs allmennkringkastingstilbud skal være gratis tilgjengelig for hele befolkningen på minst én distribusjonsplattform. Med unntak for kringkastingsavgift, skal det ikke kreves betaling fra befolkningen for allmennkringkastingstilbudet. Dette er likevel ikke til hinder for at den enkelte selv må dekke egne kostnader til teknisk utstyr og/eller tilgang til distribusjonsplattformer.

§ 30 NRK bør så langt som mulig benytte åpne standarder, så fremt ikke økonomiske eller kvalitative hensyn taler imot dette.

Norsk språk, identitet og kultur

§ 31 NRK skal formidle kunnskap om ulike grupper og om mangfoldet i det norske samfunnet. NRK skal skape arenaer for debatt og informasjon om Norge som et flerkulturelt samfunn.

§ 32 NRK plikter å tilby innhold som er produsert i og tar utgangspunkt i distriktene. NRK skal ha distriktssendinger alle hverdager.

§ 33 NRK skal ha daglige norskspråklige programmer for barn under 12 år.

§ 34 NRK skal bidra til å fremme nye talenter og lokale artister. Minst 40 pst. av musikken som spilles på NRK P1, P2 og P3 skal være norsk, med vekt på norskspråklig eller norskkomponert musikk. NRK skal holde et fast orkester som dekker et bredt repertoar fra underholdningsmusikk til symfonisk musikk.

§ 35 NRK skal legge ut minst 40 pst. i gjennomsnitt for de siste tre årene av det frie programbudsjettet for TV til eksterne produsenter.

§ 36 NRK skal formidle kulturarven i Norge. Arkivene til NRK er en del av denne.

NRK skal arbeide for å digitalisere og tilgjengeliggjøre disse arkivene for befolkningen. NRK skal tilgjengeliggjøre informasjon om arkivmaterialet. NRKs arkivmateriale skal så langt det er praktisk og juridisk mulig, samt presseetisk forsvarlig, være tilgjengelig for viderebruk. NRK kan kreve dekket kostnadene ved å gjøre arkivmateriale tilgjengelig for slik viderebruk av andre.

§ 37 NRK skal ha sportssendinger som dekker både bredden i norsk idrettsliv, herunder funksjonshemmedes idrettsutøvelse, og store idrettsbegivenheter.

Høy kvalitet, mangfold og nyskaping

§ 38 NRKs allmennkringkastingstilbud skal være kilde til innsikt, refleksjon, opplevelse og kunnskap gjennom innhold og tjenester av høy kvalitet.

§ 39 NRK skal være nyskapende og bidra til kvalitetsutvikling.

§ 40 NRK skal kunne formidle samme type tilbud som også tilbys av kommersielle aktører, men bør etterstrebe å tilføye sitt tilbud et element av økt samfunnsverdi i forhold til det kommersielle tilbudet.

§ 41 NRK skal tilby nyheter, aktualiteter og kulturstoff for både smale og brede grupper, herunder egne kulturprogrammer. Tilbudet skal gjenspeile det mangfoldet som finnes i befolkningen.

§ 42 NRK skal bidra til økt kunnskap om internasjonale forhold.

§ 43 NRK skal bidra til utdanning og læring, herunder tilby innhold tilrettelagt for skoleverket.

Ikke-kommersielt allmennkringkastingstilbud

§ 44 NRKs redaksjonelle avgjørelser skal ikke være styrt av kommersielle hensyn.

§ 45 NRK skal utvise særlig varsomhet med å tilby innhold som utsetter publikum for kommersielt press. Dette gjelder særlig for programmer rettet mot barn og unge.

§ 46 NRKs allmennkringkastingstilbud skal hovedsakelig finansieres ved kringkastingsavgift.

Inntekter fra kringkastingsavgift og andre offentlige inntekter skal ikke subsidiere kommersielle aktiviteter. Det skal være et klart regnskapsmessig skille mellom NRKs allmennkringkastingsvirksomhet og kommersielle aktiviteter.

§ 47 NRK kan ta imot sponsing, men bør begrense omfanget.

§ 48 NRK skal kunne videreutvikle kommersielle tjenester som genererer overskudd som bidrar til å finansiere allmennkringkastingstjenester.

NRKs kommersielle tjenester skal ha sammenheng med selskapets redaksjonelle virksomhet.

NRK skal tilstrebe et tydeligst mulig skille mellom allmennkringkastingstilbudet og kommersielle tjenester. Den forretningsmessige virksomheten skal være forenelig med de krav til kvalitet og integritet som gjelder for NRK.

Attraktivt innholdstilbud på Internett, mobil-tv mv.

§ 49 NRKs tjenester på Internett skal samlet i levende bilder, lyd og tekst i det minste inneholde et løpende oppdatert tilbud av:

- Nasjonale og internasjonale nyheter.
- Et eget regionalt nyhets- og innholdstilbud.
- Egenutviklet innhold for barn og unge.
- Fakta- og bakgrunnsinformasjon for nyheter, debatt og aktuelle samfunnsspørsmål.
- Kunst og kultur.
- Sport og underholdning.
- Tjenester og spill som stimulerer til interaktiv deltakelse.

§ 50 NRK skal gjøre flest mulig av sine radio- og fjernsynsprogrammer tilgjengelig på Internett, både ved samtidig distribusjon og som arkivtjeneste for nedlastning og/eller individuell avspilling.

NRK skal herunder minimum gjøre tilgjengelig hele sin egenproduserte sendeflate fra de siste sju dager som arkivtjeneste, forutsatt at dette ikke innebærer uforholdsmessig høye kostnader.

NRK skal etterstrebe at også mest mulig av den øvrige sendeflaten fra siste sju dager gjøres tilgjengelig som arkivtjeneste.

§ 51 NRK skal stimulere til kunnskap, forståelse og bruk av andre medieplattformer blant brukere i alle aldre.

Tekst:	NRK
Statistikk:	NRK
Design:	Snøhetta
Bidragsytere i NRK:	Monica M. Walter, *prosjektleder* Hilde Thoresen, *tekstforfatter* Katrine Raade, *tekstforfatter* Sidsel Linden, *tekstforfatter* Sarah Jordanson Fauske, *tekstforfatter* Hilde Ljøen, *tekstforfatter* Cecilie Lyng, *profilsjef* NRKs avdelinger, *tekst og bilder*

nrk.no/aarsrapport/2018